

PGNiG

**Polskie Górnictwo Naftowe
i Gazownictwo SA**

ROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**ZA ROK ZAKOŃCZONY
31 GRUDNIA 2008 ROKU**

SPIS TREŚCI

WYBRANE DANE FINANSOWE	4
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
BILANS	6
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNiG S.A.	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
2. CZAS TRWANIA SPÓŁKI	10
3. OKRES OBJĘTY SPRAWOZDANIEM	10
4. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ ORGANÓW NADZORUJĄCYCH	11
5. ZMIANY KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO	13
6. SPRAWOZDANIE ZAWIERA DANE ŁĄCZNE	13
7. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	13
8. POŁĄCZENIE SPÓŁEK HANDLOWYCH	14
9. PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH FINANSOWYCH ZA OKRES POPRZEDZAJĄCY ZE SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM ZA OKRES OBROTOWY	14
10. INFORMACJA NA TEMAT KOREKT WYNIKAJĄCYCH Z ZASTRZEŻEŃ W OPINIACH PODMIOTÓW UPRAWNIONYCH DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH ZA LATA, ZA KTÓRE PREZENTOWANE SĄ SPRAWOZDANIA FINANSOWE I PORÓWNYWALNE DANE FINANSOWE	14
11. INFORMACJE O STOSOWANYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI	14
12. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	27
13. KOSZTY OPERACYJNE	31
14. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	32
15. PODATEK DOCHODOWY	32
16. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	33
17. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	34
18. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	34
19. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	35
20. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	39
21. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	40
22. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY – DŁUGOTERMINOWE	42
23. INNE AKTYWA FINANSOWE	42
24. AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO	43
25. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE	43
26. ZAPASY	44
27. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	44
28. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO	45
29. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	45
30. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY – KRÓTKOTERMINOWE	45
31. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	45
32. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	46
33. AKTYWA WARUNKOWE	47
34. KAPITAŁ PODSTAWOWY	51
35. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE	51
36. REZERWY	53
37. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW	56
38. REZERWA NA PODATEK ODROZCZONY	56
39. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	57
40. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA	57
41. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY BILANSOWYMI POZYCJAMI ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE ZMIAN NIEKTÓRYCH POZYCJI Z RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	57
42. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	59
43. POCHODNE INSTRUMENTY ZABEZPIECZAJĄCE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ ODNOŚZONE NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	69
44. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	73
45. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	74
46. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	75
47. ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)	79
48. ZESTAWIENIE ORAZ OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY DANymi UJAWNIONYMI W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM I PORÓWNYWALNYCH DANymi FINANSOWYCH, A UPRZEDNIO SPORZĄDZONYMI I OPUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI FINANSOWYMI	79
49. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	80
50. INNE ISTOTNE INFORMACJE	80
51. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	86

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu

Michał Szubski

Wiceprezes Zarządu

Mirosław Dobrut

Wiceprezes Zarządu

Radosław Dudziński

Wiceprezes Zarządu

Sławomir Hinc

Wiceprezes Zarządu

Mirosław Szałuba

Wiceprezes Zarządu

Waldemar Wójcik

Warszawa, 7 kwietnia 2009 roku

WYBRANE DANE FINANSOWE

za okres zakończony 31 grudnia 2008 roku

	PLN		EUR	
	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	18 038 820	15 119 944	5 107 109	4 003 374
II. Zysk z działalności operacyjnej	292 949	2 117 971	82 939	560 785
III. Zysk przed opodatkowaniem	564 871	2 421 032	159 925	641 027
IV. Zysk netto	546 236	2 154 921	154 649	570 568
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	266 843	2 032 943	75 548	538 271
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 099 629)	(1 469 260)	(311 324)	(389 022)
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	585 708	(2 501 927)	165 824	(662 446)
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	(247 078)	(1 938 244)	(69 952)	(513 197)
IX. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,09	0,37	0,03	0,10
X. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,09	0,37	0,03	0,10
	Stan na 31 grudnia 2008	Stan na 31 grudnia 2007	Stan na 31 grudnia 2008	Stan na 31 grudnia 2007
IX. Aktywa razem	23 440 498	23 564 336	5 617 989	6 578 542
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	6 259 126	5 768 368	1 500 126	1 610 376
XI. Zobowiązania długoterminowe	2 022 998	1 858 507	484 852	518 846
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	4 236 128	3 909 861	1 015 273	1 091 530
XIII. Kapitał własny	17 181 372	17 795 968	4 117 863	4 968 165
XIV. Kapitał zakładowy	5 900 000	5 900 000	1 414 054	1 647 125
XV. Liczba akcji (średnia ważona w tys. szt.)	5 900 000	5 900 000	5 900 000	5 900 000
XVI. Wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	2,91	3,02	0,70	0,84
XVII. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł / EUR)	2,91	3,02	0,70	0,84
XVIII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	0,19	0,17	0,05	0,05

Pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych zostały przeliczone po średnim kursie EUR stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski (NBP) na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu obrotowego. Pozycje bilansu zostały przeliczone po kursie EUR ustalonym przez NBP na koniec danego okresu.

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR ustalone przez NBP

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Średni kurs w okresie	3,5321	3,7768
Kurs na koniec okresu	4,1724	3,5820

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
za okres zakończony 31 grudnia 2008 roku

	Informacja dodatkowa	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
(w tysiącach złotych)			
Przychody ze sprzedaży	12	18 038 820	15 119 944
Zużycie surowców i materiałów	13	(11 119 336)	(7 837 267)
Świadczenia pracownicze	13	(678 721)	(513 071)
Amortyzacja		(577 069)	(577 560)
Usługi obce	13	(5 365 118)	(3 871 614)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby		6 388	8 962
Pozostałe koszty operacyjne, netto	13	(12 015)	(211 423)
Koszty operacyjne razem		(17 745 871)	(13 001 973)
Zysk z działalności operacyjnej		292 949	2 117 971
Przychody finansowe	14	379 770	481 542
Koszty finansowe	14	(107 848)	(178 481)
Zysk przed opodatkowaniem		564 871	2 421 032
Podatek dochodowy	15	(18 635)	(266 111)
Zysk netto		546 236	2 154 921
Zysk na jedną akcję przypadający na zwykłych akcjonariuszy	17		
- podstawowy z zysku netto		0,09	0,37
- rozwodniony z zysku netto		0,09	0,37

BILANS

na dzień 31 grudnia 2008 roku

	Informacja dodatkowa	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
(w tysiącach złotych)			
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	19	9 038 674	8 568 916
Nieruchomości inwestycyjne	20	5 395	4 445
Wartości niematerialne	21	60 079	33 059
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	22	5 690 924	4 787 372
Inne aktywa finansowe	23	2 065 541	3 340 711
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	24	301 222	261 208
Pozostałe aktywa trwałe	25	32 735	25 755
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem		17 194 570	17 021 466
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)			
Zapasy	26	1 579 726	1 061 156
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	27	3 638 083	4 355 638
Należności z tytułu podatku bieżącego	28	39 574	-
Rozliczenia międzyokresowe	29	6 342	24 056
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	30	-	29 341
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	43	174 186	17 442
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	807 861	1 055 001
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	32	156	236
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem		6 245 928	6 542 870
Suma Aktywów		23 440 498	23 564 336
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy (akcyjny)	34	5 900 000	5 900 000
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(582)	(1 510)
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		1 740 093	1 740 093
Inne kapitały rezerwowe		8 953 301	3 344 146
Zyski zatrzymane		588 560	6 813 239
Kapitał własny razem		17 181 372	17 795 968
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	35	3 783	80
Rezerwy	36	1 248 785	901 112
Przychody przyszłych okresów	37	6 063	7 645
Rezerwa na podatek odroczonego	38	742 045	929 093
Inne zobowiązania długoterminowe	39	22 322	20 577
Zobowiązania długoterminowe razem		2 022 998	1 858 507
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	40	2 790 711	3 174 026
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	35	763 191	4 316
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	43	16 723	35 527
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	28	-	187 174
Rezerwy	36	123 942	111 838
Przychody przyszłych okresów	37	541 561	396 980
Zobowiązania krótkoterminowe razem		4 236 128	3 909 861
Suma Zobowiązań		6 259 126	5 768 368
Suma Pasywów		23 440 498	23 564 336

RACHUNEK PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH za okres zakończony 31 grudnia 2008 roku

Informacja dodatkowa	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
	(w tysiącach złotych)	
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk netto	546 236	2 154 921
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja	577 069	577 560
Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych netto	37 739	59 182
Odsetki i dywidendy netto	(275 985)	(440 253)
Zysk/strata na działalności inwestycyjnej	(101 727)	91 085
Podatek dochodowy bieżącego okresu	18 635	266 111
Podatek dochodowy zapłacony	(462 883)	(384 324)
Pozostałe pozycje netto	(74 932)	219 484
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą stanu kapitału obrotowego	264 152	2 543 766
Zmiana stanu kapitału obrotowego:		
Zmiana stanu należności netto	41 (220 101)	(1 334 826)
Zmiana stanu zapasów	41 (518 570)	180 427
Zmiana stanu rezerw	41 57 837	31 495
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	41 548 409	289 857
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	41 (7 752)	(20 906)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	41 142 868	343 130
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	266 843	2 032 943
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych	3 915	14 844
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych	52 000	-
Wpływy ze sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych	64 167	48 855
Nabycie rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych	(1 161 888)	(872 302)
Nabycie udziałów w jednostkach powiązanych	(30 000)	(326 936)
Nabycie krótkoterminowych papierów wartościowych	-	-
Wpływy z tytułu spłat pożyczek	189 876	144 910
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(519 400)	(1 119 028)
Otrzymane odsetki	157 601	245 272
Otrzymane dywidendy	50 513	217 468
Wpływy z tytułu leasingu finansowego	92 840	179 330
Pozostałe pozycje netto	747	(1 673)
Środki pieniężne netto na działalność inwestycyjną	(1 099 629)	(1 469 260)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	760 000	-
Spłata kredytów i pożyczek	-	(2 303 637)
Wpływy z emisji papierów dłużnych	-	-
Wykup papierów dłużnych	-	-
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(1 388)	(109)
Wpływy z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-
Wydatki z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-
Wyplacone dywidendy	(171 006)	(153 002)
Zapłacone odsetki	(153)	(35 618)
Pozostałe pozycje netto	(1 745)	(9 561)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	585 708	(2 501 927)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	(247 078)	(1 938 244)
Różnice kursowe netto	(62)	23 560
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początku okresu	1 055 252	2 993 496
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	808 174	1 055 252

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM
za okres zakończony 31 grudnia 2008 roku

	Kapitał własny					Razem
	Kapitał podstawowy (akcyjny)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartość nominalną	Inne kapitały rezerwowe	Zyski (straty) zatrzymane	
(w tysiącach złotych)						
1 stycznia 2008	5 900 000	(1 510)	1 740 093	3 344 146	6 813 239	17 795 968
Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	-	928	-	-	-	928
Wycena instrumentów finansowych	-	-	-	(40 760)	-	(40 760)
Przeniesienia	-	-	-	5 649 915	(5 649 915)	-
Wyplata dywidendy właścicielom	-	-	-	-	(1 121 000)	(1 121 000)
Zysk netto	-	-	-	-	546 236	546 236
31 grudnia 2008	5 900 000	(582)	1 740 093	8 953 301	588 560	17 181 372
1 stycznia 2007	5 900 000	462	1 740 093	2 797 547	6 184 588	16 622 690
Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	-	(1 972)	-	-	-	(1 972)
Zwiększenia z tytułu połączenia jednostek	-	-	-	-	22 042	22 042
Pozostałe zmiany	-	-	-	1 287	-	1 287
Przeniesienia	-	-	-	545 312	(545 312)	-
Wyplata dywidendy właścicielom	-	-	-	-	(1 003 000)	(1 003 000)
Zysk netto	-	-	-	-	2 154 921	2 154 921
31 grudnia 2007	5 900 000	(1 510)	1 740 093	3 344 146	6 813 239	17 795 968

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PGNiG S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku

1. INFORMACJE OGÓLNE

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna („PGNiG S.A.”, „Spółka”) z siedzibą w Warszawie, ul. Marcina Kasprzaka 25 powstała w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa Państwowego PGNiG w spółkę akcyjną Skarbu Państwa na podstawie art. 6 ust.1 ustawy z dnia 13 lipca 1990 roku o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. 1990 nr 51 poz. 298 z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie przekształcenia państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej "Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo z siedzibą w Warszawie" w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa z dnia 30 września 1996 roku (Dz. U. Nr 116, poz. 553). Na podstawie powyższego rozporządzenia sporządzono w dniu 21 października 1996 roku Akt Przekształcenia.

Spółka została wpisana do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy Wydział XVI Gospodarczy w dniu 30 października 1996 roku pod numerem RHB 48382. W dniu 14 listopada 2001 roku postanowieniem Sadu Rejonowego dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, PGNiG S.A. została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000059492. Spółce nadano numer statystyczny REGON 012216736.

Decyzją Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 16 września 2005 roku akcje serii A i B oraz prawa do akcji serii B Spółki PGNiG S.A. zostały dopuszczone do obrotu giełdowego na rynku podstawowym. Pierwsze notowanie praw do akcji zwykłych na okaziciela serii B miało miejsce na sesji giełdowej w dniu 23 września 2005 roku. W dniu 18 października 2005 roku Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjęła decyzję o wprowadzeniu do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcji serii A i B Spółki PGNiG S.A. Pierwsze notowanie powyższych akcji odbyło się na sesji giełdowej w dniu 20 października 2005 roku.

Zgodnie ze Statutem Spółki PGNiG S.A., Spółka realizuje zadania dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju w zakresie:

- 1) ciągłości dostaw paliwa gazowego do odbiorców oraz utrzymania jego niezbędnych rezerw,
- 2) bezpiecznej eksploatacji sieci gazowych,
- 3) równoważenia bilansu paliw gazowych oraz dysponowania ruchem i mocą urządzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci gazowej,
- 4) działalności wydobywczej gazu.

Zgodnie ze Statutem Spółka prowadzi działalność produkcyjną, usługową i handlową w następującym zakresie:

- 1) wydobywanie ropy naftowej,
- 2) wydobywanie gazu ziemnego,
- 3) działalność usługowa związana z eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego,
- 4) kopalnictwo surowców siarkonośnych,
- 5) pozostałe górnictwo i kopalnictwo, gdzie indziej nie sklasyfikowane,
- 6) wytwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej,
- 7) przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej,
- 8) działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa,
- 9) wytwarzanie energii elektrycznej,
- 10) przesyłanie energii elektrycznej,
- 11) dystrybucja energii elektrycznej,
- 12) wytwarzanie paliw gazowych,
- 13) dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym,
- 14) produkcja ciepła (pary wodnej i gorącej wody),
- 15) dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody),
- 16) wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno - inżynierskich,
- 17) wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów liniowych: rurociągów, linii elektroenergetycznych, elektrotrakcyjnych, i telekomunikacyjno-przesyłowych,
- 18) wykonywanie robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów liniowych: rurociągów, linii elektroenergetycznych, elektrotrakcyjnych, i telekomunikacyjno-przemysłowych,
- 19) wykonywanie instalacji centralnego ogrzewania i wentylacyjnych,
- 20) wykonywanie instalacji gazowych,
- 21) obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych,

- 22) sprzedaż detaliczna paliw,
- 23) sprzedaż hurtowa paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz produktów pochodnych,
- 24) sprzedaż hurtowa półproduktów,
- 25) pozostała sprzedaż hurtowa wyspecjalizowana,
- 26) hotele i motele wraz z restauracjami,
- 27) hotele i motele bez restauracji,
- 28) towarowy transport drogowy pojazdami wyspecjalizowanymi,
- 29) towarowy transport drogowy pojazdami uniwersalnymi,
- 30) transport rurociągowy,
- 31) magazynowanie i przechowywanie towarów w pozostałych składowiskach,
- 32) działalność biur turystycznych,
- 33) telefonia stacjonarna i telegrafia,
- 34) telefonia ruchoma,
- 35) transmisja danych i teleinformatyka,
- 36) radiokomunikacja,
- 37) prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych,
- 38) działalność geologiczno-poszukiwawcza,
- 39) działalność geodezyjna i kartograficzna,
- 40) wynajem nieruchomości na własny rachunek,
- 41) zarządzanie nieruchomościami mieszkalnymi,
- 42) zarządzanie nieruchomościami niemieszkalnymi,
- 43) kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,
- 44) działalność bibliotek innych niż publicznych,
- 45) działalność archiwów,
- 46) działalność muzeów,
- 47) badania i analizy techniczne,
- 48) leasing składników majątku Spółki służącego przesyłowi energii i gazu,
- 49) pośrednictwo finansowe pozostałe,
- 50) działalność holdingów,
- 51) działalność poligraficzna pozostała, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- 52) działalność usługowa związana z przygotowaniem druku,
- 53) działalność graficzna pomocnicza,
- 54) działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji instrumentów i przyrządów pomocniczych, kontrolnych, badawczych, testujących, nawigacyjnych,
- 55) wykonywanie instalacji cieplnych, wodnych, wentylacyjnych i gazowych,
- 56) działalność agentów zajmujących się sprzedażą paliw, rud, metali i chemikaliów przemysłowych,
- 57) działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju,
- 58) sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejjego,
- 59) sprzedaż detaliczna pozostała w niewyspecjalizowanych sklepach,
- 60) leasing finansowy,
- 61) działalność pomocnicza finansowa związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno-rentowymi,
- 62) wynajem maszyn i urządzeń,
- 63) przetwarzanie danych,
- 64) działalność związana z bazami danych,
- 65) działalność związana z informatyką, pozostała,
- 66) działalność rachunkowo-księgowa,
- 67) reklama,
- 68) działalność centrów telefonicznych (CALL CENTER),
- 69) działalność komercyjna pozostała, gdzie indziej nie sklasyfikowana,
- 70) zarządzanie nieruchomościami na zlecenie,
- 71) miejsca krótkotrwałego zakwaterowania pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane

2. CZAS TRWANIA SPÓŁKI

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

3. OKRES OBJĘTY SPRAWOZDANIEM

Sprawozdaniem objęto okres od 1 stycznia 2008 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku, a dla danych porównywalnych okres od 1 stycznia 2007 roku do dnia 31 grudnia 2007 roku.

4. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ ORGANÓW NADZORUJĄCYCH.

4.1. Skład Zarządu PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki, Zarząd PGNiG S.A. składa się z dwóch do siedmiu osób. Liczbę członków Zarządu określa organ powołujący Zarząd. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje Rada Nadzorcza. Każdy z członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Do czasu, gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, a Spółka zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu.

W skład Zarządu PGNiG S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku wchodziło pięć osób:

- Michał Szubski - Prezes Zarządu,
- Mirosław Dobrut - Wiceprezes Zarządu ds. Gazownictwa i Handlu,
- Radosław Dudziński - Wiceprezes Zarządu ds. Strategii,
- Sławomir Hinc - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Mirosław Szałuba - Wiceprezes Zarządu ds. Pracowniczych i Restrukturyzacji.

W 2008 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu PGNiG S.A.:

Rada Nadzorcza PGNiG S.A. na posiedzeniu w dniu 12 marca 2008 roku odwołała ze składu Zarządu Pana Krzysztofa Głogowskiego, Pana Zenona Kuchciaka, Pana Stanisława Niedbalca, Pana Tadeusza Zwierzyńskiego. Jednocześnie, Rada Nadzorcza PGNiG S.A. w dniu 12 marca 2008 roku powołała w skład Zarządu PGNiG S.A. Pana Michała Szubskiego, Pana Mirosława Dobrutę, Pana Radosława Dudzińskiego, Pana Sławomira Hincę.

W dniu 20 marca 2008 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. odwołała ze składu Zarządu PGNiG S.A. Pana Jana Anysza i jednocześnie powołała w skład Zarządu PGNiG S.A. Pana Mirosława Szałubę, wybranego przez pracowników PGNiG S.A.

Po 31 grudnia 2008 roku miała miejsce następująca zmiana w składzie Zarządu PGNiG S.A.:

W dniu 28 stycznia 2009 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powołała w skład Zarządu PGNiG S.A. Pana Waldemara Wójcika.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu PGNiG S.A. był następujący:

- Michał Szubski - Prezes Zarządu,
- Mirosław Dobrut - Wiceprezes Zarządu ds. Gazownictwa i Handlu,
- Radosław Dudziński - Wiceprezes Zarządu ds. Strategii,
- Sławomir Hinc - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Mirosław Szałuba - Wiceprezes Zarządu ds. Pracowniczych i Restrukturyzacji,
- Waldemar Wójcik - Wiceprezes Zarządu ds. Górnictwa Naftowego.

4.2. Prokurenci PGNiG S.A.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku prokurentami PGNiG S.A. byli:

- Ewa Bernacik,
- Marek Dobryniewski,
- Stanisław Radecki,
- Waldemar Wójcik.

W 2008 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Prokurentów PGNiG S.A.:

W dniu 3 stycznia 2008 roku Zarząd PGNiG S.A. powołał na prokurentów Spółki: Pana Jana Czerepokę, Pana Marka Dobryniewskiego i Pana Waldemara Wójcika.

W dniu 17 marca 2008 roku nastąpiło odwołanie prokury Panu Janowi Czerepokowi. A w dniu 25 kwietnia 2008 roku odwołano prokurę Panu Bogusławowi Marcowi.

W dniu 29 kwietnia 2008 roku Zarząd PGNiG S.A. powołał na prokurenta Spółki Pana Stanisława Radeckiego.

Po 31 grudnia 2008 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Prokurentów PGNiG S.A.:

W dniu 14 lutego 2009 roku nastąpiło odwołanie prokury Panu Markowi Dobryniowskiemu oraz Panu Waldemarowi Wójcikowi. Jednocześnie Zarząd PGNiG S.A. powołał na Prokurentów Spółki Pana Tadeusza Kulczyka oraz Pana Zbigniewa Króla.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania prokurentami PGNiG S.A. były następujące osoby:

- Ewa Bernacik,
- Zbigniew Król,
- Tadeusz Kulczyk,
- Stanisław Radecki.

Udzielone prokury są prokurami łącznymi, tj. dla skuteczności czynności prawnych konieczne jest współdziałanie prokurenta łącznie z członkiem Zarządu PGNiG S.A.

4.3. Skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza PGNiG S.A. składa się z pięciu do dziewięciu członków, powoływanych przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Tak długo, jak Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, działający w tym zakresie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej.

Jeden z członków Rady Nadzorczej powoływany przez Walne Zgromadzenie powinien spełniać następujące warunki:

- 1) zostać wybranym w trybie, o którym mowa w § 36 ust. 3 Statutu PGNiG S.A.,
- 2) nie może być Podmiotem Powiązany ze Spółką lub podmiotem zależnym od Spółki,
- 3) nie może być Podmiotem Powiązany z podmiotem dominującym lub innym podmiotem zależnym od podmiotu dominującego, lub
- 4) nie może być osobą, która pozostaje w jakimkolwiek związku ze Spółką lub z którymkolwiek z podmiotów wymienionych w punktach 2) i 3), który mógłby istotnie wpłynąć na zdolność takiej osoby jako członka Rady Nadzorczej do podejmowania bezstronnych decyzji.

Powiązania, o których mowa wyżej, nie dotyczą członkostwa w Radzie Nadzorczej PGNiG S.A.

Zgodnie z § 36 ust. 3 Statutu PGNiG S.A., wybór członka Rady Nadzorczej, który ma spełniać warunki opisane powyżej, następuje w oddzielnym głosowaniu. Prawo pisemnego zgłaszania na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia kandydatów na członka Rady Nadzorczej spełniającego te warunki, przysługuje akcjonariuszom obecnym na Walnym Zgromadzeniu, którego przedmiotem jest jego wybór. Jeżeli kandydatury nie zostaną zgłoszone przez akcjonariuszy, kandydatów do Rady Nadzorczej, spełniających opisane wyżej warunki, zgłasza Rada Nadzorcza.

Dwie piąte składu Rady Nadzorczej powoływane jest spośród osób wybranych przez pracowników Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Rada Nadzorcza składała się z dziewięciu członków, zaś jej skład przedstawiał się następująco:

- Stanisław Rychlicki - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Marcin Moryń – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mieczysław Kawecki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Banaszek - Członek Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Chmielarz - Członek Rady Nadzorczej,
- Maciej Kaliski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marek Karabuła - Członek Rady Nadzorczej,
- Mieczysław Puławski - Członek Rady Nadzorczej,
- Jolanta Siergiej - Członek Rady Nadzorczej.

W 2008 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej PGNiG S.A.:

W dniu 7 lutego 2008 roku Pan Mirosław Szałuba złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej.

W dniu 15 lutego 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej PGNiG S.A. Pana Piotra Szwarca, Pana Jarosława Wojtowicza, Pana Andrzeja Rościszowskiego, Pana Wojciecha Arkuszewskiego. Jednocześnie, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A., w dniu 15 lutego 2008 roku, powołało w skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A. Pana Stanisława Rychlickiego oraz Pana Grzegorza Banaszka.

W dniu 28 kwietnia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. odwołało z dniem 29 kwietnia 2008 ze składu Rady Nadzorczej, w związku z upływem kadencji, Pana Grzegorza Banaszka, Pana Kazimierza Chrobaka, Pana Mieczysława Kaweckiego, Pana Marcina Morynia, Pana Mieczysława Puławskiego, Pana Stanisława Rychlickiego.

W dniu 30 kwietnia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A., na wspólną kadencję rozpoczynającą się 30 kwietnia 2008 roku, Pana Grzegorza Banaszka, Panią Agnieszkę Chmielarz, Pana Mieczysława Kaweckiego, Pana Huberta Konarskiego, Pana Marcina Morynia, Pana Mieczysława Puławskiego, Pana Stanisława Rychlickiego, Panią Jolantę Siergiej, Panią Joannę Stuglik.

W dniu 18 listopada 2008 roku ze składu Rady Nadzorczej PGNiG S.A. zostali odwołani Pani Joanna Stuglik oraz Pan Hubert Konarski i jednocześnie zostali powołani Pan Maciej Kaliski oraz Pan Marek Karabuła.

Po 31 grudnia 2008 roku nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej PGNiG S.A.

5. ZMIANY KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku kapitał zakładowy wynosi 5.900.000.000 (pięć miliardów dziewięćset milionów złotych) i dzieli się na:

- akcje na okaziciela serii "A" w liczbie 4.250.000.000 o numerach od 00 000 000 001 do 04 250 000 000 o wartości nominalnej 1 złoty każda oraz o łącznej wartości nominalnej 4.250.000.000 złotych,
- akcje na okaziciela serii "A1" w liczbie 750.000.000 o numerach od 0 000 000 001 do 0 750 000 000 o wartości nominalnej 1 złoty każda oraz o łącznej wartości nominalnej 750.000.000 złotych,
- akcje na okaziciela serii "B" w liczbie 900.000.000 o numerach od 0 000 000 001 do 0 900 000 000 o wartości nominalnej 1 złoty każda oraz o łącznej wartości nominalnej 900.000.000 złotych.

W 2008 roku nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym.

6. SPRAWOZDANIE ZAWIERA DANE ŁĄCZNE

Spółka PGNiG S.A. sporządza sprawozdanie łączne. Na dzień 31 grudnia 2008 roku w skład PGNiG S.A. wchodziły: Centrala Spółki, 11 oddziałów krajowych oraz 4 oddziały zagraniczne (w Algierii, Danii, Egipcie oraz Pakistanie).

Prezentowane łączne sprawozdanie finansowe PGNiG S.A. zostało sporządzone w oparciu o dane finansowe ze wspólnych ksiąg rachunkowych poszczególnych oddziałów krajowych i trzech oddziałów zagranicznych oraz w oparciu o sprawozdanie oddziału zagranicznego w Pakistanie. Na dzień bilansowy dane wynikające z bilansu oddziału zagranicznego zostały przeliczone na walutę polską po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP, a pozycje rachunku zysków i strat po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów na dzień kończący każdy miesiąc roku obrotowego. Różnice kursowe powstałe w wyniku przeliczenia ujęte zostały w kapitale z aktualizacji wyceny.

Spółka PGNiG S.A. jako jednostka dominująca sporządza również sprawozdanie skonsolidowane, zawierające dane 22 spółek zależnych (w tym 1 spółka zależna pośrednio) oraz 2 spółek stowarzyszonych, a także dane spółki Polskie LNG Sp. z o.o., do 8 grudnia 2008 roku tj., do dnia sprzedaży 100% udziałów w tej spółce na rzecz spółki GAZ-SYSTEM S.A.

7. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli 31 grudnia 2008 roku. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

8. POŁĄCZENIE SPÓŁEK HANDLOWYCH

W 2008 roku nie wystąpiły połączenia spółki PGNiG S.A. z innymi spółkami handlowymi.

9. PORÓWNYWALNOŚĆ DANYCH FINANSOWYCH ZA OKRES POPRZEDZAJĄCY ZE SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM ZA OKRES OBROTOWY

Łączne sprawozdanie finansowe PGNiG S.A. za bieżący i porównywalny okresy sprawozdawczy zostało sporządzone wg takich samych zasad. W wyniku zmian prezentacji w obrębie rachunku zysków i strat dokonanych przez Spółkę w 2008 roku, zostały dokonane odpowiednie zmiany prezentacji danych za 2007 rok (zaprezentowane w nocie 11.7.). W związku z tym dane finansowe za okres bieżący i porównawczy są w pełni porównywalne.

10. INFORMACJA NA TEMAT KOREKT WYNIKAJĄCYCH Z ZASTRZEŻEŃ W OPINIACH PODMIOTÓW UPRAWNIONYCH DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH ZA LATA, ZA KTÓRE PREZENTOWANE SĄ SPRAWOZDANIA FINANSOWE I PORÓWNYWALNE DANE FINANSOWE

Sprawozdanie finansowe za 2007 rok było badane przez firmę audytorską Deloitte Audyt Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń. W związku z tym w sprawozdaniu za 2008 rok oraz za 2007 rok brak jest korekt z tego tytułu.

11. INFORMACJE O STOSOWANYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI

11.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE) na dzień 31 grudnia 2008 roku.

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, MSSF składają się z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) i Interpretacji wydanych przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Zakres informacji ujawnionych w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym jest zgodny z postanowieniami MSSF oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa nie będącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259).

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez spółkę PGNiG S.A. zostały przedstawione poniżej.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach (tysiące złotych). Ewentualne różnice pomiędzy kwotami ogółem a sumą ich składników wynikają z zaokrągleń.

11.2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd PGNiG S.A. do publikacji w dniu 30 kwietnia 2009 roku.

11.3. Oświadczenie o zgodności

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

W roku bieżącym Spółka przyjęła wszystkie nowe i zweryfikowane standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w rocznych okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2008 roku. Przyjęcie nowych i zweryfikowanych standardów i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości Spółki wpływających na wielkości wykazywane w sprawozdaniach finansowych za lata ubiegłe i za rok bieżący.

11.4. Wpływ nowych standardów i interpretacji na sprawozdanie finansowe Spółki

Następujące interpretacje są obowiązujące na dzień 31 grudnia 2008 roku:

- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – Przekwalifikowanie aktywów finansowych (mające zastosowanie do reklasyfikacji przeprowadzonych na dzień 1 lipca 2008 roku i po tej dacie)..
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – Przekwalifikowanie aktywów finansowych, data wejścia w życie i postanowienia przejściowe (wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2008 roku).
- Interpretacja KIMSF 11 „MSSF 2 – Wydanie akcji w ramach grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 marca 2007 roku lub po tej dacie).
- Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2008 roku lub po tej dacie).
- Interpretacja KIMSF 14 „MSR 19 - Ograniczenie ujmowania nadwyżki w programie określonych świadczeń, minimalne wymogi dotyczące ujęcia oraz wzajemne powiązania między tymi wymogami” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2008 roku lub po tej dacie).

Przyjęcie powyższych interpretacji nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Spółki.

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 8 „Segmety operacyjne”, zatwierdzony w UE 21 listopada 2007 roku (obowiązujący od 1 stycznia 2009 roku).
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”, zatwierdzone w UE 23 stycznia 2009 roku (obowiązujące od 1 stycznia 2009).
- MSSF (2008) „Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej”, zatwierdzone w UE 23 stycznia 2009 roku (większość zmian obowiązuje od 1 stycznia 2009 roku).
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” i MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, zatwierdzone w UE 21 stycznia 2009 roku (obowiązujące od 1 stycznia 2009 roku).
- MSR 1 (znowelizowany) „Prezentacja sprawozdań finansowych”, zatwierdzony w UE 17 grudnia 2008 roku (obowiązujący od 1 stycznia 2009 roku).
- MSR 23 (znowelizowany) „Koszty finansowania zewnętrznego”, zatwierdzony w UE 10 grudnia 2008 roku (obowiązujący od 1 stycznia 2009 roku).
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji”, zatwierdzone w UE 16 grudnia 2008 roku (obowiązujące od 1 stycznia 2009 roku).
- Interpretacja KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”, zatwierdzona w UE 16 grudnia 2008 roku (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku).

Spółka dokonała oceny skutków zastosowania tych interpretacji i zmian standardów i zidentyfikowała, że zmiany w zakresie MSR 1, MSSF 8 oraz MSR 23 mogą mieć wpływ na prezentację sprawozdania finansowego w momencie zastosowania. Spółka począwszy od 1 stycznia 2009 roku rozpocznie raportowanie uwzględniające proponowane zmiany.

Według szacunków Spółki pozostałe zmiany nie miałyby istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy. Spółka nie zamierza stosować tych standardów i interpretacji przed datą ich obowiązywania.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, za wyjątkiem poniższych standardów, które według stanu na 7 kwietnia 2009 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 3 (znowelizowany) „Połączenia jednostek gospodarczych” (obowiązujący od 1 lipca 2009 roku).

- MSSF 1 (znowelizowany) „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” (obowiązujący od 1 lipca 2009 roku).
- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” (obowiązujące od 1 stycznia 2009 roku).
- Zmiany do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” (obowiązujące od 1 lipca 2009 roku).
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” (obowiązujące od 1 lipca 2009 roku).
- Zmiany do MSR 39 „Reklasyfikacja aktywów finansowych” oraz do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji (wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2008 roku).
- Zmiany do KIMSF 9 „Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych” oraz do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” (obowiązujące od 30 czerwca 2009 roku).
- Interpretacji KIMSF 12 „Umowy koncesyjne” (obowiązuje od 1 stycznia 2009 roku).
- Interpretacja KIMSF 15 „Umowy o budowę nieruchomości” (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku).
- Interpretacja KIMSF 16 „Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostce zagranicznej” (obowiązująca od 1 października 2008 roku).
- Interpretacja KIMSF 17 „Dystrybucja aktywów niepieniężnych na rzecz właścicieli” (obowiązująca od 1 lipca 2009 roku).
- Interpretacja KIMSF 18 „Transfer aktywów od klientów” (obowiązująca od 30 czerwca 2009 roku).

Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy.

11.5. Stosowane zasady rachunkowości

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji spółki PGNiG S.A. jest złoty (PLN). Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej, obowiązującej na dzień bilansowy. Wszystkie różnice kursowe są ujmowane w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem różnic kursowych powstałych z przeliczenia aktywów i pasywów jednostek zagranicznych. Różnice te są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym aż do momentu zbycia udziałów w tych jednostkach. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztów historycznych w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia początkowej transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, Spółka wykorzystuje walutowe transakcje forward oraz opcje (zob. poniżej zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych).

Walutą funkcjonalną zagranicznych oddziałów jest rupia pakistańska (PKR) dla Oddziału Operatorskiego w Pakistanie oraz złoty (PLN) dla Oddziału w Egipcie, Oddziału w Danii oraz Oddziału w Algierii. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania Oddziału w Pakistanie są przeliczane na walutę prezentacji PGNiG S.A. po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a rachunek zysków i strat jest przeliczany po średnim kursie wymiany za dany rok obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczania są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym, jako jego odrębny składnik. W

momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe

Składniki rzeczowego majątku trwałego początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia (model wyceny wg kosztu historycznego).

Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmuje koszty poniesione na zakup lub wytworzenie rzeczowych aktywów trwałych oraz nakłady poniesione w terminie późniejszym w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany istotnych części lub jego odnowienia. Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych nie zalicza się odsetek od finansowania zewnętrznego oraz różnic kursowych dotyczących wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych, które odnoszone są w rachunek zysków i strat w chwili poniesienia.

Części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazywane są jako zapasy i ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania. Istotne części zamienne oraz awaryjne wyposażenie kwalifikuje się do wykazania jako rzeczowe aktywa trwałe, jeżeli Spółka oczekuje, iż będą one wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok i możliwe jest ich przypisanie do poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych, rozumianego jako remonty i konserwacje, składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty nieistotnych części zamiennych.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, Spółka wykazuje go według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzację wylicza się dla wszystkich środków trwałych z pominięciem gruntów i środków trwałych w budowie, przez oszacowany okres ich ekonomicznej przydatności przy zastosowaniu metody amortyzacji liniowej:

Budynki i budowle	2 - 40 lat
Maszyny i urządzenia, środki transportu oraz pozostałe	2 - 35 lat

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umowy leasingu lub innej o podobnym charakterze, zaliczone do majątku jednostki, amortyzuje się w okresie ekonomicznej przydatności środka, nie dłużej jednak niż okres trwania umowy.

W momencie sprzedaży lub likwidacji rzeczowego aktywa trwałego, koszt historyczny oraz dotychczasowe umorzenie są usuwane z bilansu, a wszelkie powstałe na transakcji zyski lub straty odnoszone są w rachunek zysków i strat.

Środki trwałe w budowie wyceniane są według cen nabycia lub w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze

Koszty związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem gazu ziemnego i ropy naftowej obejmują prace geologiczne wykonywane w celu odkrycia i udokumentowania złoża i rozliczane są przy zastosowaniu metody sukcesu geologicznego.

Nakłady poniesione na wykonanie wstępnych analiz terenów (prace sejsmiczne, opracowanie i sporządzenie map geologicznych) Spółka ujmuje bezpośrednio jako koszt, w rachunku zysków i strat w okresie, w którym te nakłady zostały poniesione.

Nakłady na wykonanie odwiertów, przeprowadzanych w ramach prac poszukiwawczych i rozpoznawczych, Spółka ujmuje w aktywach, jako środki trwałe w budowie.

Aktywowane wcześniej nakłady na wykonanie odwiertów uznanych za negatywne Spółka odpisuje w całości do rachunku zysków i strat, w okresie, w którym uznano odwiert za negatywny.

Po tym, jak udowodniono techniczną wykonalność i komercyjną zasadność wydobywania gazu ziemnego i/lub ropy naftowej Spółka przeklasyfikowuje aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych do środków trwałych lub wartości niematerialnych, w zależności czego dotyczą.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia według wzorcowego podejścia zgodnego z MSR 23.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), którą Spółka traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost jej wartości, względnie obie te korzyści. Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Do wyceny nieruchomości inwestycyjnych Spółka wybrała model ceny nabycia i po początkowym ujęciu wycenia wszystkie należące do niej nieruchomości inwestycyjne zgodnie z wymogami MSR 16 określonymi dla tego modelu tj. w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w momencie ich zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z ich zbycia. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiej operacji.

Spółka stosuje liniową metodę amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych i przyjęła następujące okresy ekonomicznej przydatności dla tych składników:

Budynki i budowle	2 – 40 lat
-------------------	------------

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne i prawne są to możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę i co do których prawdopodobne jest, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki.

Składnik wartości niematerialnych Spółka początkowo ujmuje w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu składnik wartości niematerialnych Spółka wycenia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Stosowana metoda amortyzacji odzwierciedla sposób konsumowania przez Spółkę korzyści ekonomicznych ze składnika wartości niematerialnych, przy czym, przy braku możliwości wiarygodnego określenia innego sposobu konsumowania tych korzyści stosuje się metodę liniową. Przyjętą metodę amortyzacji stosuje się w sposób ciągły w kolejnych okresach chyba, że nastąpiła zmiana oczekiwanego sposobu konsumowania korzyści ekonomicznych.

Okres i metoda amortyzacji weryfikowane są na koniec każdego roku obrotowego. Jeśli oczekiwany okres użytkowania składnika aktywów różni się znacząco od poprzednich szacunków, dokonuje się zmiany okresu amortyzacji. Jeśli nastąpiła znacząca zmiana oczekiwanego sposobu rozłożenia w czasie korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów, dokonuje się zmiany metody amortyzacji, aby odzwierciedlić tę zmianę. Powyższe zmiany Spółka ujmuje jako zmiany szacunków księgowych i odnosi w rachunek zysków i strat w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunków.

Przyjęte typowe ekonomiczne okresy użyteczności, stosowane dla wartości niematerialnych i prawnych wynoszą:

Nabyte licencje, prawa do patentów i podobne wartości	2-15 lat
Nabyte oprogramowanie komputerowe	2-10 lat
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	40-99 lat

Prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie w drodze decyzji administracyjnej wydanej na podstawie ustawy z dnia 20 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości Spółka ujmuje wyłącznie pozabilansowo.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie zaprezentowano jako wartości niematerialne i jest amortyzowane przez okres użytkowania. Okres użytkowania nadwyżki pierwszej opłaty nad opłatą roczną za prawo wieczystego użytkowania gruntów jest równy okresowi użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Okres użytkowania prawa wieczystego użytkowania gruntu nabytego odpłatnie od podmiotu innego niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego jest równy okresowi od dnia nabycia tego prawa do ostatniego dnia okresu użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Wartości niematerialne i prawne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialne jeszcze nie użytkowane podlegają cyklicznej (raz do roku) ocenie pod kątem utraty wartości.

Koszty badań i prac rozwojowych

Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane wyłącznie w sytuacji, gdy:

- realizowany jest ściśle określony projekt (np. oprogramowanie lub nowe procedury),
- prawdopodobne jest, że składnik aktywów przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne, i
- koszty związane z projektem mogą być wiarygodnie oszacowane.

Koszty prac rozwojowych są amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres ich ekonomicznej przydatności.

W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Spółka jako leasingodawca

Aktywa oddane na leasing finansowy są prezentowane w bilansie jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, pomniejszanej o kapitałową część opłat leasingowych dotyczących danego okresu obrotowego skalkulowanych w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na nie rozliczonej części inwestycji leasingowej netto.

Przychody finansowe z tytułu odsetek z leasingu finansowego są ujmowane w odpowiednich okresach przy uwzględnieniu stałej stopy zwrotu z wartości netto inwestycji, należnej z tytułu leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Spółka jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Spółki i są wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstałe z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego. Płatności leasingowe zostały podzielone na część odsetkową oraz część kapitałową tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnoszone są w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Aktywa finansowe

W przypadku, gdy konwencja rynkowa przewiduje dostawę aktywów finansowych po upływie ściśle sprecyzowanego okresu czasu po dacie transakcji, inwestycje w aktywa finansowe są ujmowane w księgach i wyłączane z ksiąg w dniu zawarcia transakcji kupna lub sprzedaży.

Wszystkie inwestycje wyceniane są początkowo według ceny zakupu skorygowanej o koszty transakcji. Inwestycje klasyfikowane są jako „przeznaczone do obrotu” lub „dostępne do sprzedaży” i wyceniane są na dzień bilansowy według wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat za dany okres.

Aktywa finansowe o stałych lub możliwych do określenia płatnościach i stałych terminach zapadalności klasyfikowane są jako aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu zapadalności pod warunkiem, że Spółka zdecydowanie zamierza i może je utrzymać do upływu tego terminu.

Inwestycje długoterminowe utrzymywane do upływu terminu zapadalności są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia, ustalonej przy pomocy efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględnia się dyskonto lub premię, uzyskaną przy nabyciu inwestycji i rozliczaną przez okres utrzymywania jej do upływu terminu zapadalności. Zyski lub straty z inwestycji wycenianych według skorygowanej ceny nabycia ujmowane są w przychodach w trakcie ich rozliczania w okresie oraz z chwilą usunięcia tych inwestycji z bilansu lub stwierdzenia utraty wartości.

Dodatnia wycena instrumentów pochodnych, które nie są określane jako instrumenty zabezpieczające, są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy i wykazywane są w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian wartości godziwej w rachunku zysków i strat. Dodatnia

wycena instrumentów pochodnych jest wykazywana w odrębnych pozycjach w aktywach krótkoterminowych.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Spółka klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie.

Sytuacja taka ma miejsce, gdy składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów (lub grup do zbycia) oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Składnik aktywów (lub grupa do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczony do sprzedaży po podjęciu decyzji przez uprawniony, zgodnie ze statutem Spółki, organ Spółki - Zarząd, Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Ponadto, składnik aktywów (lub grupa do zbycia) musi być aktywnie oferowany na sprzedaż po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej. Dodatkowo, należy oczekiwać, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia klasyfikacji.

Spółka nie amortyzuje składnika aktywów trwałych od momentu klasyfikacji jako przeznaczony do sprzedaży.

Zapasy

Wartość zapasów w magazynie ustala się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to różnica między szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapas paliwa gazowego w magazynach wyceniany jest dla każdego magazynu oddzielnie według średniej ważonej ceny pozyskania paliwa gazowego.

Rozchód paliwa gazowego na cele zużycia własnego w podziemnych magazynach gazu (PMG) oraz różnice bilansowe wycenia się w Spółce według średniej rzeczywistej ceny pozyskania, na którą składają się koszt nabycia paliwa gazowego ze wszystkich źródeł zagranicznych, rzeczywisty koszt wydobywania ze źródeł krajowych, koszt odazotowania oraz koszt pozyskania z innych źródeł krajowych. Rozchód paliwa gazowego do sprzedaży zewnętrznej wyceniany jest według kosztu pozyskania paliwa gazowego, tj. średniej rzeczywistej ceny pozyskania.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnice z wyceny odnoszone są w rachunek zysków i strat. Spółka nie dyskontuje należności, których okres płatności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego oraz jeśli efekt dyskontowania byłby nieistotny.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można odzyskać całości należnych kwot.

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw paliwa gazowego dla odbiorców drobnych, o małym zużyciu paliwa gazowego, rozliczanych według grup taryfowych 1-4, kalkulowane są statystycznie. Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie należności w okresie roku. Na bazie analizy wyliczane są wskaźniki spłacalności, które służą ustaleniu odpisów według struktury wiekowej należności.

Odpisy aktualizujące z tytułu dostaw paliwa gazowego dla klientów z grup taryfowych 5-7 tworzone są na należności przeterminowane powyżej 90 dni oraz kalkulowane indywidualnie, w oparciu o wiedzę o sytuacji finansowej dłużników.

Na wszystkie zarachowane odsetki tworzy się odpis aktualizujący w wysokości 100 %.

Odpis tworzy się w ciężar rachunku zysków i strat. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Należności nieściągalne odpisywane są w rachunek zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, od których nie dokonano odpisów aktualizujących lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o dużej płynności o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy, łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w rachunku przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje oceny aktywów w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku stwierdzenia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W momencie, gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach.

Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do rejestru handlowego.

Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitałów własnych jednostki.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostałą ich część zalicza się do pozostałych kapitałów rezerwowych.

Efekt wyceny wynikający z zastosowania MSSF po raz pierwszy oraz wszelkie zmiany w przeszacowanych rzeczowych aktywach trwałych i wartościach niematerialnych są odnoszone na pozycję zyski/straty zatrzymane.

Zgodnie z postanowieniami MSSF, zysk netto roku ubiegłego Spółka może przeznaczyć jedynie na kapitał Spółki lub dywidendę dla akcjonariuszy (udziałowców). Stosowana w polskim systemie prawnym możliwość podziału zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, Fundusz Restrukturyzacji, przekazanie zysku pracownikom bądź na inne cele nie znajduje odzwierciedlenia w postanowieniach MSSF. Z tego powodu, Spółka wykazuje wymienione zmniejszenia zysku w wyniku finansowym roku, w którym wystąpiło wiążące zobowiązanie do przekazania środków. Podział zysku

dla pracowników ujmowany jest w koszcie wynagrodzeń, natomiast przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujmuje się w koszcie świadczeń na rzecz pracowników.

Kredyty bankowe i pożyczki

Oprocentowane kredyty bankowe księgowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i pożyczki są następnie wykazywane w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania. Różnica pomiędzy wpływami netto a wartością wykupu jest wykazywana w kosztach lub przychodach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki.

Rezerwy

Rezerwy są tworzone w przypadku, kiedy w następstwie przeszłych zdarzeń powstaje potencjalne, możliwe do oszacowania zobowiązanie (obowiązek prawny lub obowiązek zwyczajowy), które w przyszłości może z dużym prawdopodobieństwem spowodować wypływ ze Spółki aktywów generujących korzyści ekonomiczne. Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu ich skorygowania do wysokości bieżącej prognozy. Spółka wycenia rezerwy dyskontując je, jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, z zastosowaniem stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą, rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym składnikiem pasywów, nie odzwierciedlone w najbardziej właściwym szacunku nakładów. Jeśli rezerwa jest dyskontowana, zwiększenie wartości rezerwy wynikające z upływu czasu jest ujmowane jako koszt finansowania zewnętrznego. Stopy dyskontowej nie powinno obciążać ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów środków pieniężnych.

W przypadku, gdy rezerwy dotyczą kosztów likwidacji aktywów związanych z wydobywaniem, początkowa wartość rezerwy większa wartość odpowiedniego środka trwałego. Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również traktowane jako korekta wartości środka trwałego.

Szczegółowy opis tytułów rezerw występujących w PGNiG S.A. został opisany w punkcie 36.

Rozliczenia międzyokresowe

Spółka PGNiG S.A. dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli dotyczą one wydatków, z których koszty dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Są one w bilansie prezentowane w oddzielnej pozycji aktywów.

Bierne rozliczenia międzyokresowe są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom (na przykład kwoty dotyczące naliczonego wynagrodzenia za niewykorzystany urlop). Rozliczenia te w bilansie są wykazywane w pasywach łącznie ze zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi zobowiązaniami.

Spółka rozpoznaje rozliczenia międzyokresowe przychodów w celu zaliczenia tych przychodów do przyszłych okresów sprawozdawczych, w momencie, kiedy przychody te zostaną zrealizowane.

Do rozliczeń międzyokresowych przychodów PGNiG S.A. zalicza wartość przychodów przyszłych okresów z tytułu prognozowanej sprzedaży gazu oraz z tytułu dodatkowych opłat za nieodebrany gaz wynikające z umów take or pay (bierz lub płać).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały dostarczone/wykonane oraz zostały zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą.

Do pozostałych zobowiązań zaliczane są głównie zobowiązania wynikające z bieżącej działalności Spółki tj. z tytułu wynagrodzeń i innych bieżących świadczeń pracowniczych, jak również bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz zobowiązania publiczno prawne.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wyceniane są w według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem instrumentów pochodnych (wycena ujemna). Instrumenty pochodne o ujemnej wycenie, które nie są określane jako instrumenty zabezpieczające, są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy i wykazywane są w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian wartości godziwej w rachunku zysków i strat.

Przychody ze sprzedaży

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Ponadto przy ujmowaniu przychodów obowiązują również następujące kryteria:

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy). Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów wraz z przekazaniem dotyczącego ich prawa własności.

W celu prawidłowego zaliczenia przychodów ze sprzedaży gazu do właściwego okresu sprawozdawczego, na dzień bilansowy dokonywane są szacunki gazu dostarczonego do odbiorców indywidualnych w oparciu o tzw. „metodę zakupową”.

Sprzedaż doszacowaną, która nie została zafakturowana w danym okresie sprawozdawczym określa się w oparciu o charakterystykę odbioru gazu przez odbiorców indywidualnych w porównywalnych okresach sprawozdawczych. Wartość sprzedaży szacowanej gazu otrzymywana jest z iloczynu ilości przypisanych do poszczególnych grup taryfowych oraz stawek określonych w obowiązującej taryfie.

Świadczenie usług

Przychody z usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji na dzień bilansowy. Jeżeli na świadczenie usług składa się nie dająca się dokładnie określić liczba działań wykonywanych w określonym przedziale czasu to przychody ujmują się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) na przestrzeni danego okresu. Jeżeli określone działanie jest ważniejsze od wszystkich pozostałych, ujęcie przychodów jest odłożone do momentu wykonania tego działania. W przypadku, gdy wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usług nie można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmują się tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka spodziewa się odzyskać.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są zgodnie z warunkami wynikającymi z zawartych umów wynajmu.

Dotacje państwowe

Dotacje państwowe do aktywów trwałych są prezentowane w bilansie jako przychody przyszłych okresów a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywane są w rachunek zysków i strat przez przewidywany okres użytkowania tych aktywów.

Podatek dochodowy

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnym oraz pozycji kosztów i przychodów, które nie podlegają opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczony metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub zobowiązanie

podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Podatek odroczone jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczone jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczone jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne.

11.6. Główne przyczyny niepewności wartości szacunkowych

W procesie zastosowania przez Spółkę polityki rachunkowości opisanej w punkcie 11.5. niniejszego sprawozdania finansowego, Spółka przyjęła następujące założenia dotyczące niepewności i szacunków, które miały najistotniejszy wpływ na wartości zamieszczone w sprawozdaniu finansowym. W związku z tym istnieje ryzyko istotnych zmian w następnych okresach dotyczące głównie następujących obszarów:

Sprawa dopłat do kapitału Gazotech Sp. z o.o.

W 2008 roku toczyły się sprawy z powództwa PGNiG S.A. dotyczące uchylecia bądź stwierdzenia nieważności uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. dotyczących dopłat do kapitałów tej spółki. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, sprawy te nie były ostatecznie rozstrzygnięte.

W dniu 4 lutego 2008 roku Sąd Apelacyjny oddalił apelację PGNiG S.A. dotyczącą sprawy o stwierdzenie nieważności uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 23 kwietnia 2004 roku, w tym uchwały zobowiązującej PGNiG S.A. do dopłaty 52.000 tysięcy złotych do kapitału tej spółki. Wyrok jest prawomocny. Zabezpieczenie powództwa poprzez wstrzymanie wykonania uchwały o dopłatach z chwilą wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny upadło. W dniu 8 lipca 2008 roku została złożona skarga kasacyjna od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 4 lutego 2008 roku. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie otrzymała informacji na temat rozpatrzenia skargi kasacyjnej przez Sąd Apelacyjny.

W dniu 5 lutego 2008 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację PGNiG S.A. w sprawie o ustalenie nieistnienia uchwały o umorzeniu udziałów, podjętej przez Zgromadzenie Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. w dniu 23 kwietnia 2004 roku. Wyrok jest prawomocny. W dniu 27 maja 2008 roku została złożona skarga kasacyjna od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 lutego 2008 roku. W związku z tym, że w dniu 5 grudnia 2008 roku Sąd wydał postanowienie o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej z 27 maja 2008 roku do rozpoznania. Oznacza to, iż powództwo Spółki w tej sprawie zostało prawomocnie i ostatecznie oddalone.

Wyrokiem z dnia 31 października 2008 roku Sąd Okręgowy oddalił powództwo PGNiG S.A. przeciw spółce PI GAZOTECH Sp. z o.o. o stwierdzenie nieważności uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 19 stycznia 2005 roku, zobowiązującej PGNiG S.A. do wniesienia dopłaty w kwocie 25.999 tysięcy złotych. W dniu 13 stycznia 2009 roku Spółka złożyła apelację od wyroku Sądu Okręgowego. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie otrzymała informacji na temat rozpatrzenia apelacji przez Sąd Apelacyjny.

W przypadku sprawy o uchylenie uchwały Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 6 października 2005 roku, zobowiązującej PGNiG S.A. do wniesienia dopłaty w kwocie 6.552 tysięcy złotych w dniu 30 maja 2008 roku Sąd Okręgowy oddalił powództwo PGNiG S.A. i uchylił postanowienie w sprawie zabezpieczenia powództwa PGNiG S.A. W dniu 22 lipca 2008 roku Spółka złożyła zażalenie na wskazane postępowanie, a w dniu 29 lipca 2008 roku apelację od wyroku Sądu Okręgowego. W dniu 12 listopada Sąd Apelacyjny uwzględniła zażalenie Spółki na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 30 maja 2008 roku o uchyleniu zabezpieczenia oraz przekazała sprawę do ponownego rozpatrzenia Sądowi Okręgowemu. W dniu 14 stycznia 2009 roku Sąd Okręgowy ponownie uchylił zabezpieczenie. Spółka złożyła wniosek o uzasadnienie postanowienia Sądu Okręgowego. Natomiast w przypadku apelacji od wyroku z dnia 30 maja 2008 roku, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie otrzymała informacji na ten temat z Sadu Apelacyjnego.

W dniu 20 października 2008 roku złożony został pozew o stwierdzenie nieważności uchwał podjętych przez Zgromadzenie Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 19 września 2008 roku. Podstawy

zaskarżenia ograniczono do kwestii stricte formalnych (zwołanie zgromadzenia przez osoby nieuprawnione oraz podjęcie uchwał z wykorzystaniem postanowienia uprzywilejowującego udziały Funduszu Abit-Inwest S.A., sprzeczne z zasadą jednakowego traktowania udziałowców spółki kapitałowej). Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, sprawa ta nie została rozstrzygnięta.

W dniu 7 listopada 2008 roku Spółka złożyła do Sądu Okręgowego pozew o ustalenie nieistnienia uprzywilejowania, co do prawa głosu z udziałów posiadanych w PI GAZOTECH Sp. z o.o. przez Fundusz Kapitałowy Abit-Inwest S.A. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, sprawa ta nie została rozstrzygnięta.

W związku z powyższym w sprawozdaniu za 2008 rok Spółka pozostawiła w księgach zobowiązanie i należność od PI GAZOTECH Sp. z o.o. z tytułu dopłaty do kapitału zakładowego w wysokości 82.472 tysięcy złotych oraz utworzony odpis na tą należność w kwocie 82.472 tysięcy złotych a także zwiększyła rezerwę na potencjalne koszty do wysokości 5.459 tysięcy złotych (z 924 tysięcy z końca 2007 roku).

Utrata wartości majątku trwałego

Podstawowe aktywa operacyjne Spółki stanowi majątek kopalniany oraz magazyny gazu. Wartość majątku została poddana testom na utratę wartości. Spółka skalkulowała i ujęła w księgach istotne kwoty odpisów z tytułu utraty wartości majątku bazując na ocenie ich przydatności do użycia obecnie i w przyszłości, planowanych likwidacji lub sprzedaży. Dla pewnych składników założenia przyjęte w związku z możliwością użytkowania, likwidacji i sprzedaży aktywów mogą ulec zmianie. W przypadku majątku kopalnianego istnieje niepewność związana z szacunkami zasobów gazu i ropy naftowej, na podstawie których szacowane są przepływy pieniężne dotyczące tego majątku. Zmiana szacunków zasobów ma bezpośredni wpływ na wielkość odpisów aktualizujących majątek kopalniany. Odpowiednie informacje odnośnie wartości odpisów z tytułu utraty wartości zamieszczono w Nocie 19.1.

Okresy ekonomicznej użyteczności składników środków trwałych

W nocie 11.5. sprawozdania podano okresy ekonomicznej użyteczności dla głównych grup środków trwałych. Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych oparto na ocenie służb technicznych, zajmujących się ich eksploatacją. Szacunkom takim towarzyszy niepewność, co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które skutkować mogą inną oceną ekonomicznej przydatności składników i pozostałego okresu ich użyteczności, co w rezultacie może istotnie wpłynąć na wartość środków trwałych oraz koszty amortyzacji w przyszłości.

Szacowanie sprzedaży gazu

W celu prawidłowego zaliczenia przychodów ze sprzedaży gazu do właściwego okresu sprawozdawczego na dzień bilansowy dokonywane są szacunki gazu dostarczonego do odbiorców indywidualnych.

Wartość gazu dostarczonego do odbiorców indywidualnych, a nie zafakturowanego, szacuje się w oparciu o ich dotychczasową charakterystykę odbioru w porównywalnych okresach sprawozdawczych. Istnieje ryzyko, że ostateczne rzeczywiste wielkości sprzedaży paliwa gazowego mogą się różnić od wartości szacowanych. Może to skutkować uznaniem wyniku za dany okres wartością części doszacowanej sprzedaży, która nie zostanie zrealizowana.

Rezerwy na ochronę środowiska

Znaczącą pozycję rezerw w sprawozdaniu finansowym stanowi rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz inne rezerwy na ochronę środowiska opisane w nocie 36. Rezerwa ta jest oparta na szacunkach przyszłych kosztów likwidacji i rekultywacji, na którą znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskontowa oraz szacunek okresu przepływów pieniężnych.

11.7. Zmiany prezentacji w sprawozdaniu finansowym

Zmiany prezentacji w rachunku zysków i strat

Spółka dokonała zmian w rachunku zysków i strat za 2007 rok w celu doprowadzenia danych za okres porównawczy do porównywalności z okresem bieżącym.

Spółka dokonała zmiany w prezentacji kosztów finansowych z tytułu wyceny i rozliczenia transakcji pochodnych zabezpieczających kurs walutowy przy zakupie gazu z importu.

Różnice kursowe oraz koszty związane z wyceną i rozliczeniem transakcji pochodnych zgodnie z MSR, powinny korygować te pozycje rachunku wyników, których dotyczą. Taka prezentacja kosztów

daje czytelny obraz Spółki, która w kosztach finansowych prezentuje jedynie koszty związane z zaciąganiem, bądź udzielaniem kredytów i pożyczek, natomiast w kosztach działalności operacyjnej – koszty, które są z nią bezpośrednio związane, np. zrealizowane różnice kursowe z tytułu zakupu walut obcych w celu zapłaty za gaz z importu. Zatem, zmiana ta jest spójna z dotychczasową prezentacją różnic kursowych od rozrachunków handlowych, które prezentowane były i są w działalności operacyjnej.

W związku z tym, Spółka dokonała w rachunku zysków i strat za 2007 rok reklasyfikacji przychodów i kosztów, dotyczących rozrachunków z tytułu zobowiązań handlowych (w tym zobowiązań z tytułu zakupu gazu) oraz wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających zobowiązania handlowe (zakupu gazu), przenosząc je z pozycji przychodów lub kosztów finansowych do pozycji „Pozostałe koszty operacyjne netto”. W wyniku tego, zmianie uległy wyniki operacyjne w prezentowanym w raporcie okresie porównawczym. Wynik przed opodatkowaniem oraz wynik netto nie uległy zmianie.

Spółka dodatkowo zmieniła prezentację ujęcia dyskonta dotyczącego rezerw na likwidację środków trwałych. Dotychczas zmiany tej rezerwy w części dotyczącej dyskonta były prezentowane w działalności finansowej w rachunku zysków i strat. Obecnie jest ona prezentowana w działalności operacyjnej łącznie z innymi zmianami dotyczącymi tej rezerwy. W związku z tym Spółka dokonała również odpowiedniej reklasyfikacji w rachunku zysków i strat za 2007 rok.

Zmiany wyniku operacyjnego i wyniku netto wynikające z wprowadzenia dwóch powyższych zmian prezentacji zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Rachunek zysków i strat (wybrane pozycje)	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007			
	Wartości prezentowane poprzednio	Reklasyfikacja różnic kursowych z wyceny i rozliczenia instrumentów pochodnych związanych z zakupem gazu*	Reklasyfikacja dyskonta dotyczącego rezerw na likwidację środków trwałych**	Wartości po korektach
Pozostałe koszty operacyjne netto	(207 419)	(7 930)	3 926	(211 423)
Koszty operacyjne razem	(12 997 969)	(7 930)	3 926	(13 001 973)
Zysk z działalności operacyjnej	2 121 975	(7 930)	3 926	2 117 971
Przychody finansowe	502 276	(16 808)	(3 926)	481 542
Koszty finansowe	(203 219)	24 738		(178 481)
Zysk przed opodatkowaniem	2 421 032	-	-	2 421 032
Podatek dochodowy	(266 111)	-	-	(266 111)
Zysk netto	2 154 921	-	-	2 154 921

* Zmiana ta ma wpływ na segment obrotu i magazynowania.

** Zmiana ta ma wpływ na segment poszukiwanie i wydobycie (powiększa wynik o 4.688 tysięcy złotych) i segment obrotu i magazynowania (pomniejsza wynik o 762 tysiące złotych).

Zmiany prezentacji w rachunku przepływów pieniężnych

W związku ze zmianą prezentacji w rachunku zysków i strat wyników na transakcjach pochodnych zabezpieczających kurs walutowy przy zakupie gazu z importu Spółka dokonała również odpowiednich zmian w rachunku przepływów środków pieniężnych. Obecnie zrealizowane wartości na transakcjach pochodnych zabezpieczających kurs walutowy przy zakupie gazu z importu prezentowane są w działalności operacyjnej a zrealizowane transakcje zabezpieczające wartości pożyczek są prezentowane w działalności inwestycyjnej. W związku z tym z działalności finansowej rachunku przepływów za 2007 rok została przeniesiona kwota 200 tysięcy złotych (301 tysięcy wpływów i 101 tysięcy wydatków) do działalności operacyjnej do pozycji „pozostałe pozycje netto”. Zmiana ta spowodowała spadek środków pieniężnych z działalności finansowej i jednoczesny wzrost środków pieniężnych z działalności operacyjnej o kwotę 200 tysięcy złotych.

Ponadto Spółka dokonała zmiany prezentacji w rachunku przepływów pieniężnych spłat i udzieleni krótkoterminowej części pożyczek udzielonych, które prezentowane są w bilansie w należnościach. Dotychczas spłaty i udzielenia te były traktowane jako spłaty i zwiększenia należności i były wykazywane w pozycji zmiany stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych. Spółka uznała, że bardziej zasadne jest prezentowanie spłat i udzieleni pożyczek w działalności inwestycyjnej rachunku przepływów pieniężnych niezależnie od terminu ich spłaty oraz prezentacji w bilansie. W związku z tym Spółka dokonała odpowiedniej zmiany prezentacji w okresie porównawczym rachunku przepływów pieniężnych, zmniejszając zmianę stanu należności netto o kwotę 8.628 tysięcy złotych, zwiększając pozycję „wpływy z tytułu spłat pożyczek” o kwotę 82.636 tysięcy złotych, oraz zwiększając pozycję „wydatki z tytułu udzielonych pożyczek” o kwotę (91.264) tysięcy złotych. W wyniku tego zwiększyły się środki pieniężne z działalności operacyjnej a zmniejszyły z działalności inwestycyjnej o kwotę 8.628 tysięcy złotych.

Zmiana stanu środków pieniężnych netto oraz pozostałe pozycje z tytułu powyższych reklasyfikacji nie uległy zmianie.

Zmiany prezentacji w sprawozdaniu z segmentów działalności

Spółka dokonała korekty prezentacji zawyżonych obrotów w segmencie poszukiwanie i wydobywanie w sprawozdaniu z działalności segmentów za 2007 rok. Korekta polega na przesunięciu takiej samej kwoty 188.150 tysięcy złotych z pozycji sprzedaży między segmentami i pozycji pozostałych kosztów segmentu poszukiwanie i wydobywanie do kolumny eliminacji, w związku z tym zmiana ta nie ma wpływu na wynik tego segmentu ani na pozostałe kwoty sprawozdania. Kwota korekty wynika z niepotrzebnego ujęcia po stronie kosztów i przychodów kwoty eliminacji wewnętrznych dotyczącej obrotów ze spółkami GK PGNiG S.A.

Spółka dokonała również reklasyfikacji nakładów inwestycyjnych na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne w sprawozdaniu z segmentów działalności za 2007 rok. Z segmentu obrót i magazynowanie została przeniesiona do segmentu poszukiwanie i wydobywanie wartość poniesionych nakładów na środki trwałe w budowie dotycząca nakładów na odwierty w kwocie 254.940 tysięcy złotych.

Nakłady te ewidencjonowane są w segmencie obrotu, ale w rzeczywistości, po przyjęciu na środki trwałe majątek ten będzie wykorzystywany w segmencie wydobywanie. W związku z tym Spółka wykazała te nakłady w 2008 roku w segmencie poszukiwanie i wydobywanie i dokonała odpowiedniej korekty danych porównawczych za 2007 rok.

12. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Przyjęto, że podstawowym podziałem na segmenty działalności jest podział wg segmentów branżowych. Spółka prowadzi działalność w trzech, następujących segmentach:

a) *Segment wydobywanie.* Podstawową działalnością tego segmentu są pozyskanie węglowodorów ze złóż i przygotowanie produktów do sprzedaży. Segment obejmuje proces wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej ze złóż, od zagospodarowania do eksploatacji złóż.

b) *Segment obrotu i magazynowania.* Segment ten prowadzi sprzedaż gazu ziemnego importowanego oraz wydobywanego ze złóż krajowych, a także wykorzystuje podziemne magazyny gazu na potrzeby handlowe. W konsekwencji zakończenia procesu integracji obrotu, sprzedaż gazu ziemnego zajmuje się PGNiG S.A. Segment wykorzystuje na swoje potrzeby trzy podziemne magazyny gazu zlokalizowane w Mogilnie, Wierzchowicach i Husowie. Segment prowadzi sprzedaż gazu wysokometanowego i zaazotanego wprowadzanego do systemu przesyłowego oraz dystrybucyjnego. Obrót gazem regulowany jest przez Prawo energetyczne, a ceny ustalane są na podstawie taryf zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

c) *Segment pozostała działalność.* Segment ten dostarcza usługi zapewniające poprawność i wiarygodność pomiarów gazu ziemnego.

Aktywa segmentu obejmują wszystkie aktywa operacyjne wykorzystywane przez segment, na które składają się głównie - gotówka, należności, zapasy, środki trwałe w wartości pomniejszonej o odpisy umorzeniowe i aktualizujące. Podczas gdy większość aktywów może być bezpośrednio przyporządkowana do poszczególnych segmentów, wartość aktywów użytkowanych przez dwa lub więcej segmentów alokowana jest do poszczególnych segmentów na podstawie stopnia wykorzystania tych aktywów przez odpowiednie segmenty.

Zobowiązania segmentu obejmują wszelkie zobowiązania operacyjne, głównie zobowiązania handlowe, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i podatków, zarówno wymagalne jak i naliczone oraz wszystkie rezerwy na zobowiązania, które można przypisać do danego segmentu. Zarówno aktywa jak i zobowiązania segmentu nie obejmują podatku odroczonego. Transakcje wewnętrzne w ramach segmentu zostały wyeliminowane. Wszystkie transakcje pomiędzy segmentami realizowane są na podstawie wewnętrznie ustalonych cen.

12.1. Segmenty branżowe

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i pasywów poszczególnych segmentów branżowych Spółki za okresy zakończone 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku.

Okres zakończony 31 grudnia 2008 roku	Wydobycie	Obrót i magazynow anie	Pozostałe	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków i strat					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 322 041	16 714 557	2 222	-	18 038 820
Sprzedaż między segmentami	1 092 178	-	-	(1 092 178)	-
Przychody segmentu ogółem	2 414 219	16 714 557	2 222	(1 092 178)	18 038 820
Amortyzacja	(437 738)	(139 171)	(160)	-	(577 069)
Pozostałe koszty	(1 173 192)	(17 083 413)	(4 375)	1 092 178	(17 168 802)
Koszty segmentu ogółem	(1 610 930)	(17 222 584)	(4 535)	1 092 178	(17 745 871)
Wynik na działalności operacyjnej segmentu	803 289	(508 027)	(2 313)	-	292 949
Koszty finansowe netto					271 922
Zysk przed opodatkowaniem					564 871
Podatek dochodowy					(18 635)
Zysk netto					546 236
Bilans					
Aktywa segmentu	7 264 157	10 008 998	1 011	-	17 274 166
Aktywa nieprzypisane					5 865 110
Aktywa z tytułu odroczonego podatku					301 222
Aktywa ogółem					23 440 498
Kapitał własny ogółem					17 181 372
Zobowiązania segmentu	1 300 872	3 431 806	706	-	4 733 384
Zobowiązania nieprzypisane					783 697
Rezerwa na podatek odroczonego					742 045
Pasywa ogółem					23 440 498
Pozostałe informacje dotyczące segmentu					
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	(935 006)	(226 685)	(197)		(1 161 888)
Odpisy aktualizujące aktywa	(2 560 517)	(1 203 596)	-		(3 764 113)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane					(1 680 405)

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

Okres zakończony 31 grudnia 2007 roku	Wydobycie	Obrót i magazynowa nie	Pozostałe	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków i strat					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 237 020	13 880 958	1 966	-	15 119 944
Sprzedaż między segmentami	1 133 977	-	-	(1 133 977)	-
Przychody segmentu ogółem	2 370 997	13 880 958	1 966	(1 133 977)	15 119 944
Amortyzacja	(450 654)	(126 755)	(151)	-	(577 560)
Pozostałe koszty	(983 138)	(12 571 051)	(4 201)	1 133 977	(12 424 413)
Koszty segmentu ogółem	(1 433 792)	(12 697 806)	(4 352)	1 133 977	(13 001 973)
Wynik na działalności operacyjnej segmentu	937 205	1 183 152	(2 386)	-	2 117 971
Koszty finansowe netto					303 061
Zysk przed opodatkowaniem					2 421 032
Podatek dochodowy					(266 111)
Zysk netto					2 154 921
Bilans					
Aktywa segmentu	6 672 679	11 795 337	957	-	18 468 973
Aktywa nieprzypisane					4 834 155
Aktywa z tytułu odroczonego podatku					261 208
Aktywa ogółem	6 672 679	11 795 337	957	-	23 564 336
Kapitał własny ogółem					17 795 968
Zobowiązania segmentu	959 863	3 643 443	711	-	4 604 017
Zobowiązania nieprzypisane					235 258
Rezerwa na podatek odroczonego					929 093
Pasywa ogółem	959 863	3 643 443	711	-	23 564 336
Pozostałe informacje dotyczące segmentu					
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	(631 239)	(241 009)	(54)	-	(872 302)
Odpisy aktualizujące aktywa	(2 647 500)	(1 599 907)	-	-	(4 247 407)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane					(1 561 765)

12.2. Segmenty geograficzne

Spółka prowadzi swoją działalność w przeważającej części na terenie kraju. Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów w obrocie eksportowym stanowią 2 % (3% w 2007 roku) ogólnej kwoty przychodów netto ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów. Spółka eksportuje głównie do Wielkiej Brytanii, Niemiec i Belgii.

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Sprzedaż krajowa	17 638 227	14 630 968
Gaz	16 913 440	13 908 163
Ropa naftowa	430 388	335 142
Hel	12 282	12 271
Gaz propan butan	42 636	39 513
Gazolina	2 950	1 650
Gaz LNG	20 210	19 006
Usługi geofizyczno – geologiczne	64 936	33 463
Usługi hotelowe	6 149	3 064
Pozostałe usługi	127 266	258 356
Pozostałe produkty	6 834	13 524
Towary i materiały	11 136	6 816
Sprzedaż eksportowa	400 593	488 976
Gaz	28 380	27 877
Ropa naftowa	345 199	442 731
Hel	15 295	18 228
Gaz LNG	61	-
Usługi geofizyczno-geologiczne	14	-
Pozostałe usługi	11 624	133
Pozostałe produkty	20	7
Razem	18 038 820	15 119 944

Również aktywa Spółki w przeważającej części znajdują się na terenie kraju. Wartość aktywów położonych poza granicami kraju według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku stanowiła 0,05 % (0,05 % na dzień 31 grudnia 2007 roku) ogólnej kwoty aktywów.

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Aktywa położone w kraju	23 428 821	23 552 502
Aktywa położone za granicą kraju	11 677	11 834
Razem	23 440 498	23 564 336

Działalność Spółki na terenie Polski nie wykazuje istotnego regionalnego zróżnicowania w zakresie ryzyka i poziomu zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych. W związku z powyższym Spółka prezentuje jedynie dane w podziale na segmenty branżowe.

13. KOSZTY OPERACYJNE

13.1. Zużycie surowców i materiałów

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Zakup gazu	(10 987 074)	(7 720 913)
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(132 262)	(116 354)
Razem	(11 119 336)	(7 837 267)

13.2. Świadczenia dla pracowników

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Wynagrodzenia	(510 584)	(366 707)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(168 137)	(146 364)
Razem	(678 721)	(513 071)

13.3. Usługi obce

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Zakup usług przesyłowych i dystrybucyjnych	(4 427 151)	(3 177 426)
Pozostałe usługi obce	(937 967)	(694 188)
Razem	(5 365 118)	(3 871 614)

13.4. Pozostałe koszty operacyjne netto

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Zmiana stanu rezerw netto	(163 812)	46 466
Zmiana stanu odpisów netto	(30 724)	(154 148)
Podatki i opłaty	(184 319)	(225 823)
Odsetki dotyczące działalności operacyjnej	163 181	293 320
Różnice kursowe netto dotyczące działalności operacyjnej	(69 292)	29 687
Wynik na instrumentach zabezpieczających dotyczących działalności operacyjnej	291 029	(141 803)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(8 983)	(6 277)
Przychody z bieżącego rozliczenia ujętych w bilansie przychodów przyszłych okresów	50	44
Wynik ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(10 019)	(9 320)
Różnica z wyceny majątku przekazanego dywidendą	14 881	226 567
Rezerwa na koszty związane z wycofywaniem aktywów z leasingu	48 448	(229 975)
Zmiana stanu zapasów	892	(11 355)
Pozostałe koszty netto	(63 347)	(28 806)
Razem	(12 015)	(211 423)

14. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Przychody finansowe	379 770	481 542
Zysk z instrumentów zabezpieczających	80 287	13 391
Przychody z tytułu odsetek	122 335	97 144
Zysk na różnicach kursowych	-	-
Aktualizacja wartości inwestycji	60 366	104 011
Zysk ze zbycia inwestycji	66 167	48 852
Dywidendy i udziały w zyskach	50 512	217 468
Pozostałe przychody finansowe	103	676
Koszty finansowe	(107 848)	(178 481)
Strata z instrumentów zabezpieczających	-	-
Koszty z operacji forward i swap	(10 865)	-
Koszty z tytułu odsetek	(7 147)	(35 887)
Strata na różnicach kursowych	(36 332)	(102 172)
Aktualizacja wartości inwestycji	(51 077)	(29 615)
Prowizje od kredytów	(1 726)	(7 293)
Pozostałe koszty finansowe	(701)	(3 514)
Wynik na działalności finansowej	271 922	303 061

15. PODATEK DOCHODOWY

Nota	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Zysk przed opodatkowaniem	564 871	2 421 032
Obowiązująca w okresie stawka podatkowa	19%	19%
Podatek według obowiązującej stawki podatkowej	(107 325)	(459 996)
Różnice trwale pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania	88 690	193 885
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(18 635)	(266 111)
Bieżący podatek dochodowy	15.1. (236 135)	(433 541)
Odroczony podatek dochodowy	15.2. 217 500	167 430
Efektywna stopa podatkowa	3%	11%

15.1. Bieżący podatek dochodowy

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Zysk przed opodatkowaniem	564 871	2 421 032
Różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	677 886	(135 486)
Przychody nie zaliczane do dochodu do opodatkowania	(1 591 784)	(1 907 704)
Koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	2 211 022	1 953 868
Przychody podatkowe nie zaliczane do księgowych	1 063 695	869 362
Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodu, nie zaliczane do kosztów księgowych	(1 001 429)	(1 048 660)
Odliczenia od dochodu	(3 618)	(2 352)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	1 242 757	2 285 546
Stawka podatkowa w danym okresie	19%	19%
Podatek dochodowy od osób prawnych	(236 124)	(434 254)
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku (w tym podatek od otrzymanej dywidendy)	(11)	713
Bieżący podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(236 135)	(433 541)

15.2. Odroczonego podatek dochodowy

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych z tytułu ujemnych różnic przejściowych*	30 453	(40 518)
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	25 394	(9 581)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe, należności i środki trwałe w budowie	1 627	19 372
Koszty zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	(3 573)	(22 930)
Ujemne różnice kursowe	6 872	12 140
Koszty dotyczące sprzedaży z obowiązkiem podatkowym w następnym miesiącu	-	(29 599)
Pozostałe	133	(9 920)
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych z tytułu dodatnich różnic przejściowych	187 047	207 948
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych	18 587	75 300
Przychody z leasingu finansowego	203 517	131 797
Wycena pozytywna zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	(23 757)	(2 025)
Dodatknie różnice kursowe	(892)	220
Naliczone odsetki od należności	(14 502)	(3 313)
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	4 217	5 013
Pozostałe	(123)	956
Odroczony podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	217 500	167 430

* Bez zmiany podatku odroczonego ujmowanej bezpośrednio w kapitałach 9.561 tysięcy złotych, dotyczących wyceny instrumentów finansowych.

Bieżący okres sprawozdawczy obejmował okres podatkowy od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku.

W 2008 roku obowiązywała 19 % stawka podatku dochodowego od osób prawnych. W okresie porównawczym, tj. 2007 roku stawka ta wynosiła również 19 %.

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. W Polsce nie istnieją formalne procedury dotyczące uzgadniania ostatecznego poziomu wymiaru podatku. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

Oddziały zagraniczne Spółki podlegają przepisom podatkowym krajów, na terenie których prowadzą działalność gospodarczą oraz przepisom wynikającym z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. W przypadku oddziałów zagranicznych, w 2008 i 2007 roku obowiązywały stawki podatkowe z przedziału od 25 do 35 % podstawy opodatkowania. Oddziały zagraniczne w 2008 i 2007 roku, nie płaciły podatku dochodowego.

Salda podatku odroczonego prezentowane w sprawozdaniu finansowym są pomniejszone o korektę wyceny dla różnic przejściowych, których realizacja dla celów podatkowych nie jest w 100% prawdopodobna.

16. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W 2008 roku Spółka nie zaniechała żadnej działalności. Spółka nie przewiduje również zaniechania żadnej z dotychczasowych działalności.

17. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu sprawozdawczego (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	546 236	2 154 921
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	546 236	2 154 921
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Zysk podstawowy za okres obrotowy na jedną akcję przypadający na zwykłych akcjonariuszy Spółki	0,09	0,37
Zysk rozwodniony za okres obrotowy na jedną akcję przypadający na zwykłych akcjonariuszy Spółki	0,09	0,37

Średnia ważona liczba akcji została obliczona w sposób zaprezentowany w poniższej tabeli:

Data początku	Data końca	Liczba akcji zwykłych na rynku (w tys. szt.)	Liczba dni	Średnia ważona liczba akcji (w tys. szt.)
31 grudnia 2008				
2008-01-01	2008-12-31	5 900 000	366	5 900 000
Razem			365	5 900 000
31 grudnia 2007				
2007-01-01	2007-12-31	5 900 000	365	5 900 000
Razem				5 900 000

18. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

Dywidendy wypłacone w okresie	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Wypłacona dywidenda na jedną akcję w złotych	0,19	0,17
Liczba akcji (tysiące sztuk)	5 900 000	5 900 000
Wartość wypłaconej dywidendy w tysiącach złotych, w tym:	1 121 000	1 003 000
- dywidenda wypłacona w formie rzeczowej dla Skarbu Państwa	949 994	849 998
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej dla Skarbu Państwa	6	2
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej dla pozostałych akcjonariuszy	171 000	153 000

Dywidenda za 2007 rok została wypłacona 1 października 2008 roku, a za 2006 rok 1 października 2007 roku.

Wpływ na wynik okresów z tytułu nadwyżki wartości majątku przekazanego dywidendą rzeczową nad wartością księgową netto w bilansie na dzień przekazania dywidendy został zaprezentowany w nocie 13.4.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie została podjęta decyzja odnośnie podziału wyniku finansowego za rok 2008.

19. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Grunty	36 495	36 078
Budynki i budowle	5 588 763	5 418 925
Urządzenia techniczne i maszyny	1 338 078	1 337 387
Środki transportu i pozostałe	91 754	80 049
Razem środki trwałe	7 055 090	6 872 439
Środki trwałe w budowie	1 983 584	1 696 477
Razem rzeczowe aktywa trwałe	9 038 674	8 568 916

PGNiG S.A. posiada 7 koncesji na bezzbiornikowe magazynowanie gazu ziemnego. Obecnie eksploatowanych jest 6 podziemnych magazynów gazu (PMG). W tej liczbie pięć w szcerpanych złożach gazu ziemnego i jeden (PMG Mogilno) typu kawernowego.

Gaz ziemny w podziemnych magazynach gazu dzieli się na gaz roboczy i gaz buforowy.

Gaz roboczy jest to gaz zatłoczony do magazynu w ramach pojemności czynnej, który może być oddany z magazynu w trakcie cyklu odbioru paliwa gazowego.

Gaz buforowy pochodzi w pewnej części z rodzimego złoża (w ilości oznaczonej w zatwierdzonej dokumentacji geologicznej), a pozostała jego część została dotłoczona w celu uzyskania odpowiednich parametrów techniczno-geologicznych, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania magazynu. Dotyczy to magazynów gazu ziemnego zlokalizowanych w wyeksploatowanych złożach węglowodorów. W przypadku magazynu zlokalizowanego w wysadzie solnym (PMG Mogilno), gaz buforowy został zatłoczony do komór magazynowych podczas pierwszego cyklu zatłaczania z jednoczesnym wytlaczaniem solanki.

Docelowa ilość gazu buforowego, niezbędna do funkcjonowania każdego z magazynów, traktowana jest jako bufor pozostający w niezmienionej wielkości przez okres funkcjonowania magazynu.

19.1 ŚRODKI TRWAŁE

31 grudnia 2008

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2008 roku, z uwzględnieniem umorzenia	36 078	5 418 925	1 337 387	80 049	6 872 439
Zwiększenie stanu	5 229	371 094	5 440	7 925	389 688
Zmniejszenie stanu	(6 188)	(580 749)	(63 597)	(2 766)	(653 300)
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	1 111	394 247	162 184	25 579	583 121
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	273	382 345	49 339	(374)	431 583
Amortyzacja za rok obrotowy	(8)	(397 099)	(152 675)	(18 659)	(568 441)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	36 495	5 588 763	1 338 078	91 754	7 055 090
Na dzień 1 stycznia 2008 roku					
Wartość brutto	40 506	9 401 980	2 343 839	136 303	11 922 628
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 428)	(3 983 055)	(1 006 452)	(56 254)	(5 050 189)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2008 roku	36 078	5 418 925	1 337 387	80 049,00	6 872 439
Na dzień 31 grudnia 2008 roku					
Wartość brutto	40 658	9 548 747	2 437 324	163 571	12 190 300
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 163)	(3 959 984)	(1 099 246)	(71 817)	(5 135 210)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	36 495,00	5 588 763,00	1 338 078,00	91 754,00	7 055 090

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

31 grudnia 2007	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2007 roku, z uwzględnieniem umorzenia	36 722	5 492 358	1 332 098	67 314	6 928 492
Zwiększenie stanu	1 005	179 109	36 992	15 549	232 655
- w tym z tytułu połączenia jednostek	977	81 094	33 483	15 513	131 067
Zmniejszenie stanu	(1 933)	(63 538)	(21 050)	(3 283)	(89 804)
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	1 252	267 372	123 679	15 386	407 689
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(960)	(49 449)	14 666	(1 884)	(37 627)
Amortyzacja za rok obrotowy	(8)	(406 927)	(148 998)	(13 033)	(568 966)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	36 078	5 418 925	1 337 387	80 049	6 872 439
Na dzień 1 stycznia 2007 roku					
Wartość brutto	40 182	9 015 843	2 193 317	100 491	11 349 833
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3 460)	(3 523 485)	(861 219)	(33 177)	(4 421 341)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	36 722	5 492 358	1 332 098	67 314	6 928 492
Na dzień 31 grudnia 2007 roku					
Wartość brutto	40 506	9 401 980	2 343 839	136 303	11 922 628
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 428)	(3 983 055)	(1 006 452)	(56 254)	(5 050 189)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	36 078	5 418 925	1 337 387	80 049	6 872 439

19.2. Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem rzeczowe aktywa trwałe
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	4 396	2 362 925	430 484	11 091	2 808 896	366 788	3 175 684
Zwiększenie stanu	610	300 755	51 341	3 348	356 054	78 278	434 332
Zmniejszenie stanu	(883)	(683 100)	(100 680)	(2 974)	(787 637)	(64 048)	(851 685)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	4 123	1 980 580	381 145	11 465	2 377 313	381 018	2 758 331
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	3 436	2 313 476	445 150	9 207	2 771 269	268 369	3 039 638
Zwiększenie stanu	1 970	592 194	151 669	4 923	750 756	117 506	868 262
- w tym z tytułu połączenia jednostek	-	-	25	-	25	-	25
Zmniejszenie stanu	(1 010)	(542 745)	(166 335)	(3 039)	(713 129)	(19 087)	(732 216)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	4 396	2 362 925	430 484	11 091	2 808 896	366 788	3 175 684

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na początek okresu wyniosła 2 808 896 tysięcy złotych, z tego:

- majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 2 061 567 tysięcy złotych,
- podziemne magazyny gazu 197 354 tysięcy złotych,
- pozostały 549 975 tysięcy złotych.

W bieżącym okresie miało miejsce zwiększenie odpisów na kwotę 356 054 tysięcy złotych (z tego na majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej przypada 238 459 tysięcy złotych) oraz zmniejszenie na kwotę (787 637) tysięcy złotych (z tego na majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej (330 862) tysięcy złotych).

Zmiany dotyczące majątku służącego bezpośrednio działalności wydobywczej związane były z weryfikacją założeń, ustaniem przesłanek dla odpisów bądź z likwidacją składników majątku.

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na koniec okresu wyniosła 2 377 313 tysięcy złotych, z tego:

- majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 1 969 164 tysięcy złotych,
- podziemne magazyny gazu 190 324 tysięcy złotych,
- pozostały 217 825 tysięcy złotych.

Z kwoty odpisów na środki trwałe w budowie na koniec 2008 roku, 361 362 tysiące złotych dotyczyło aktywowanych nakładów na odwierty (na koniec 2007 roku odpis ten wynosił 347.402 tysięcy złotych).

20. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Na początek okresu, z uwzględnieniem umorzenia	4 445	4 782
Zwiększenie stanu	1 042	2
Zmniejszenie stanu	(257)	(5)
Przeniesienia z rzeczowych aktywów trwałych	-	47
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	575	15
Amortyzacja za rok obrotowy	(410)	(396)
Na koniec okresu, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	5 395	4 445
Na początek okresu		
Wartość brutto	7 030	6 966
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 585)	(2 184)
Wartość bilansowa netto	4 445	4 782
Na koniec okresu		
Wartość brutto	7 842	7 030
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 447)	(2 585)
Wartość bilansowa netto	5 395	4 445

Składnikami inwestycji w nieruchomości Spółki są budynki socjalno-biurowe częściowo przeznaczone pod wynajem oraz budynki i budowle przemysłowe. Wartość bilansowa budynków socjalno-biurowych ujętych jako nieruchomości inwestycyjne na koniec bieżącego okresu wynosiła 1 640 tysięcy złotych roku (767 tysięcy złotych w 2007 roku), natomiast wartość bilansowa budynków i budowli przemysłowych na koniec bieżącego okresu wynosiła 3 755 tysięcy złotych roku (3 678 tysięcy złotych w 2007 roku).

Spółka w bieżącym okresie uzyskała przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 2 065 tysięcy złotych (2 159 tysiące złotych w 2007 roku).

Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które zostały poniesione w związku z przychodami z wynajmu, wyniosły w bieżącym okresie 1 809 tysięcy złotych (1 913 tysięcy złotych w 2007 roku).

Ze względu na nieistotność pozycji nieruchomości inwestycyjnych w bilansie, Spółka nie dokonuje wyceny tych nieruchomości w celu ustalenia ich wartości godziwych.

21. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

31 grudnia 2008	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2008 roku, z uwzględnieniem umorzenia	-	-	12 137	20 922	33 059
Zwiększenie stanu	-	-	293	92	385
Zmniejszenie stanu	-	-	(9 644)	(10)	(9 654)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	-	34 276	10 079	44 355
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	152	-	152
Amortyzacja za rok obrotowy	-	-	(354)	(7 864)	(8 218)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	-	-	36 860	23 219	60 079
Na dzień 1 stycznia 2008 roku					
Wartość brutto	-	-	12 953	52 658	65 611
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(816)	(31 736)	(32 552)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2008 roku	-	-	12 137	20 922	33 059
Na dzień 31 grudnia 2008 roku					
Wartość brutto	-	-	37 576	62 642	100 218
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(716)	(39 423)	(40 139)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	-	-	36 860	23 219	60 079

31 grudnia 2007	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2007 roku, z uwzględnieniem umorzenia	-	-	1 419	13 547	14 966
Zwiększenie stanu	-	-	10 927	6 189	17 116
- w tym z tytułu połączenia jednostek	-	-	10 852	6 145	16 997
Zmniejszenie stanu	-	-	(13)	(44)	(57)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	-	32	9 333	9 365
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(133)	-	(133)
Amortyzacja za rok obrotowy	-	-	(95)	(8 103)	(8 198)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	-	-	12 137	20 922	33 059
Na dzień 1 stycznia 2007 roku					
Wartość brutto	-	-	1 689	32 166	33 855
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(270)	(18 619)	(18 889)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	-	-	1 419	13 547	14 966
Na dzień 31 grudnia 2007 roku					
Wartość brutto	-	-	12 953	52 658	65 611
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(816)	(31 736)	(32 552)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	-	-	12 137	20 922	33 059

21.1. Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	-	-	403	-	403
Zwiększenie stanu	-	-	15	-	15
Zmniejszenie stanu	-	-	(167)	-	(167)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	-	-	251	-	251
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	-	-	270	-	270
Zwiększenie stanu	-	-	133	-	133
- w tym z tytułu połączenia jednostek	-	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	-	-	403	-	403

22. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY – DŁUGOTERMINOWE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość brutto)	7 189 095	6 064 631
Akcje notowane na giełdzie dostępne do sprzedaży (wartość brutto)	78 000	-
Pozostałe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (wartość brutto)	142 455	190 260
Razem brutto	7 409 550	6 254 891
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość netto)*	5 589 004	4 663 501
Akcje notowane na giełdzie dostępne do sprzedaży (wartość netto)**	27 680	-
Pozostałe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (wartość netto)*	74 240	123 871
Razem netto	5 690 924	4 787 372

*Pomniejszone o odpis aktualizujący.

** Uwzględniające wycenę do wartości rynkowej.

W pozycji „Pozostałe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży” zostały zaprezentowane aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży, jednakże nie spełniające warunków do zakwalifikowania ich do aktywów finansowych krótkoterminowych lub aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży ze względu na fakt, że nie jest znany termin ich ewentualnego zbycia.

W pozycji „Akcje notowane na giełdzie dostępne do sprzedaży” zaprezentowano akcje Zakładów Azotowych Mościce S.A. w Tarnowie (ZAT). Ujemna wycena akcji ZAT została ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny. Spółka ujęła spadek wartości akcji jako przeszacowanie, a nie utratę wartości ze względu na krótki okres posiadania akcji (od czerwca 2008 roku). Inwestycję w tę jednostkę, Spółka traktuje jako inwestycję długoterminową, dla której istnieje aktywny rynek, w związku z tym zmiany wartości inwestycji, wynikające ze zmiany jej bieżącej wartości rynkowej, odnoszone są bezpośrednio w kapitale Spółki do momentu podjęcia decyzji o jej zbyciu.

23. INNE AKTYWA FINANSOWE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Należności z tytułu leasingu finansowego (nota 23.1.)	674 484	2 288 845
Udzielone pożyczki	1 399 951	1 065 025
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	-	-
Inne inwestycje długoterminowe	18	19
Pozostałe	1 538	1 541
Razem brutto	2 075 991	3 355 430
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(10 450)	(14 719)
Razem netto	2 065 541	3 340 711

23.1. Leasing finansowy

Umowa leasingu z dnia 6 lipca 2005 roku zawarta pomiędzy PGNiG S.A. i OGP Gaz - System Sp. z o.o. (obecnie OGP Gaz - System S.A.) stanowi element "Programu restrukturyzacji i prywatyzacji PGNiG S.A." przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 5 października 2004 roku. Rozdzielenie działalności przesyłowej od działalności produkcyjno - handlowej nastąpiło poprzez oddanie majątku przesyłowego do użytkowania Gaz-System S.A. Przedmiot leasingu stanowią nieruchomości, rzeczy ruchome i prawa majątkowe. Umowa została zawarta na okres 17 lat.

Suma opłat pomniejszonych o dyskonto, ustalona w dniu zawarcia umowy i przypadająca do zapłaty w okresie jej obowiązywania, przekracza 90% wartości rynkowej przedmiotu umowy na ten dzień. W związku z tym, leasing ten ujmowany jest jako leasing finansowy zgodnie z MSR 17. Opłata leasingowa zawiera część kapitałową i odsetkową. Część odsetkowa ustalana jest w oparciu o stawki WIBOR 3M w miesiącu poprzedzającym miesiąc, którego dotyczy naliczana rata leasingowa, powiększona o marżę.

Wpływy związane z umową leasingu systemu przesyłowego:

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Rata odsetkowa	125 374	219 085
Rata kapitałowa	92 840	188 177
Razem	218 214	407 262

W poniższej tabeli został przedstawiony podział należności z tytułu leasingu finansowego, według okresów spłaty:

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
- poniżej 1 roku	52 385	163 772
- powyżej 1 roku do 5 lat	185 603	593 676
- powyżej 5 lat	488 881	1 695 169
Razem, w tym:	726 869	2 452 617
- należności krótkoterminowe	52 385	163 772
- należności długoterminowe	674 484	2 288 845

24. AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Rezerwy z tyt. wypłat deputatów emerytalnych	7 775	11 628
Rezerwy z tyt. wypłat odpraw i nagród jubileuszowych	21 110	21 813
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 848	1 475
Rezerwa na wypłatę osłon socjalnych	2	2 272
Rezerwa na smołę pogazową	16 460	8 494
Rezerwa na likwidację odwiertów	95 478	75 756
Pozostałe rezerwy	11 328	7 169
Odpisy aktualizujące środki trwałe	72 392	69 690
Odpisy aktualizujące udziały i akcje	25 786	26 429
Odpisy aktualizujące pozostałe	617	1 050
Ujemne różnice kursowe z tyt. wyceny kredytów z lat ubiegłych	19 997	15 515
Ujemne różnice kursowe	5 562	3 172
Zarachowane odsetki od kredytów i zobowiązań	138	-
Niewypłacone wynagrodzenia wraz ze składkami ZUS	2 259	1 704
Koszty dotyczące sprzedaży z obowiązkiem podatkowym w następnym miesiącu	-	-
Wycena transakcji terminowych	3 177	6 750
Koszty związane z transakcjami zabezpieczającymi ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	-	-
Wycena akcji notowanych na giełdzie	9 561	-
Opłata przyłączeniowa	329	495
Pozostałe	7 403	7 796
Razem	301 222	261 208

25. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Koszty finansowe rozliczane w czasie	-	-
Opłaty za ustanowienie użytkowania górniczego	3 618	722
Rozliczenia międzyokresowe czynne dotyczące środków trwałych oddanych w leasing	-	312
Udostępnienie informacji geologicznej	28 245	24 688
Darowizny	575	-
Koszty przyszłych działań reklamowych i marketingowych	196	20
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	101	13
Razem	32 735	25 755

26. ZAPASY

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Materiały	1 577 306	1 077 978
Według cen nabycia, w tym:	1 577 306	1 077 978
- paliwo gazowe	1 378 648	975 966
Według wartości netto możliwej do uzyskania, w tym:	1 574 058	1 054 786
- paliwo gazowe	1 378 648	958 302
Półprodukty i produkty w toku	-	-
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	-	-
Według wartości netto możliwej do uzyskania	-	-
Produkty gotowe	5 152	5 805
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	5 152	5 805
Według wartości netto możliwej do uzyskania	5 152	5 805
Towary	516	565
Według cen nabycia	516	565
Według wartości netto możliwej do uzyskania	516	565
Zapasy razem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) lub wartości netto możliwej do uzyskania	1 579 726	1 061 156

27. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	3 664 998	3 365 706
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	72 798	316 168
Należności z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	337 050	233 087
Wymagalna część udzielonych pożyczek	337 090	298 385
Należności z tytułu leasingu finansowego	52 385	163 772
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	83 830	956 241
Pozostałe należności	77 683	67 967
Razem należności brutto	4 625 834	5 401 326
Odpis aktualizujący należności wątpliwe (nota 27.1.)	(987 751)	(1 045 688)
Razem należności netto	3 638 083	4 355 638

W tym:

Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	3 017 343	2 660 845
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	24 002	266 679
Należności z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	337 050	233 086
Wymagalna część udzielonych pożyczek	198 570	155 199
Należności z tytułu leasingu finansowego	52 385	163 773
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	229	872 640
Pozostałe należności	8 504	3 416

Standardowy termin płatności należności związanych z normalnym tokiem sprzedaży stosowany w Spółce wynosi 14 dni.

27.1. Odpisy aktualizujące należności

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Odpis aktualizujący, bilans otwarcia	(1 045 688)	(900 577)
Zwiększenie odpisu	(123 898)	(358 104)
- w tym z tytułu połączenia jednostek	-	(168 391)
Rozwiązanie odpisu	180 117	218 700
Wykorzystanie odpisu	5 767	2 409
Transfery pomiędzy częścią krótkoterminową a długoterminową	(4 049)	(8 116)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(987 751)	(1 045 688)

28. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	187 174	137 957
Zmiana stanu należności z tytułu podatku bieżącego	39 574	-
Należności z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	-	-
Należności z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu	39 574	-
Podatek dochodowy (obciążenie okresu)	236 135	433 541
Podatek dochodowy zapłacony w okresie	(462 883)	(384 324)
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu	-	187 174

29. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Ubezpieczenia majątkowe	42	36
Koszty finansowe rozliczane w czasie	47	-
Czynsze i opłaty za wynajem pól z góry	230	232
Podatek od nieruchomości	-	-
Udostępnienie informacji geologicznej	3 020	2 375
Rozliczenia międzyokresowe czynne dotyczące środków trwałych oddanych w leasing	-	18 174
Serwis, aktualizacja oprogramowania	1 240	2 928
Opłaty za ustanowienie użytkownika górniczego	122	17
Darowizna	550	-
Koszty przyszłych działań reklamowych i marketingowych	512	26
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	579	268
Razem	6 342	24 056

30. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY – KRÓTKOTERMINOWE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość brutto)	-	109 149
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych (wartość brutto)	-	-
Obligacje i bony skarbowe (wartość brutto)	-	-
Razem brutto	-	109 149
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość netto)*	-	29 341
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych (wartość netto)	-	-
Obligacje i bony skarbowe (wartość netto)	-	-
Razem netto	-	29 341

*Pomniejszone o odpis aktualizujący

31. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Środki pieniężne w kasie i w banku	26 327	37 969
Lokaty bankowe	280 634	374 791
Krótkoterminowe o wysokiej płynności papiery wartościowe*	496 011	635 800
Inne środki pieniężne**	4 889	6 441
Razem	807 861	1 055 001

* Są to bony (handlowe, skarbowe, NBP, itp.), certyfikaty depozytowe o terminie zapadalności poniżej 3 miesięcy.

** Są to środki pieniężne w drodze oraz czek i weksle obce o terminie zapadalności poniżej 3 miesięcy.

Spółka posiada na rachunkach bankowych wolne środki pieniężne zapewniające bieżące i terminowe regulowanie zobowiązań finansowych wobec partnerów handlowych i budżetu Państwa.

32. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

W Spółce do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano następujące pozycje aktywów:

Nazwa składnika aktywów trwałych (lub grupy)	Oczekiwany termin zbycia	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2008	Warunki zbycia
Grunty	2009 rok	5	sprzedaż w wyniku przetargu
Budynki i budowle	2009 rok	28	sprzedaż w wyniku przetargu
Środki transportu	2009 rok	123	sprzedaż w wyniku przetargu
Razem		156	

33. AKTYWA WARUNKOWE

33.1. Należności warunkowe z tytułu otrzymanych poręczeń i gwarancji

Kredytobiorca	Wysokość należności warunkowej w walucie	Waluta należności warunkowej	Wysokość należności warunkowej w PLN	Data ważności należności warunkowej	Bank lub inna instytucja, od której otrzymujemy poręczenie lub gwarancję	Rodzaj otrzymanej należności warunkowej
Minex Centrala Exportowo - Importowa S.A.	1 035	PLN	1 035	bezterminowo	Minex Centrala Exportowo - Importowa S.A.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
Zakład Elektroenergetyczny H. Cz. ELSEN Sp. z o. o.	2 871	PLN	2 871	2009-03-30	Zakład Elektroenergetyczny H. Cz. ELSEN Sp. z o. o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
PEKAO SA IV C/Korp. W Płocku	3 125	PLN	3 125	2009-01-31		gwarancja bankowa
GASLINIA Sp. z o.o.	3 056	PLN	3 056	2017-12-21	GASLINIA Sp. z o. o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k. p. c.
KRI S.A.	2 000	PLN	2 000	2017-12-17	KRI S.A.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
PZU SA P/Poznań	1 750	PLN	1 750	2009-02-11		gwarancja ubezpieczeniowa
Linia K&K Sp. z o.o.	896	PLN	896	2018-02-05	Linia K&K Sp. z o.o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
K.D.P. sp. z o.o.	5 000	PLN	5 000	2015-12-31	K.D.P. sp. z o.o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
K.D.P. sp. z o.o.	5 725	PLN	5 725	2015-12-31	K.D.P. sp. z o.o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
K.D.P. sp. z o.o.	7 000	PLN	7 000	2015-12-31	K.D.P. sp. z o.o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
Dresdner Bank AG	3 000	PLN	3 000	2009-12-31	Media Odra Warta Sp. z o.o.	gwarancja bankowa
TU Allianz Polska	555	PLN	555	2010-06-30	Budownictwo Urządzeń Gazowniczych GAZOBUDOWA	gwarancja należytego wykonania umowy
Millennium Bank	920	PLN	920	2010-06-30	PZU Oddział Okręgowy w Łodzi	gwarancja należytego wykonania umowy
PZU	536	PLN	536	2009-01-30	Winnicki Paweł "WINNICKI"	gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu
Warta	2 722	PLN	2 722	2009-10-16	PBG S.A.	ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania i właściwego usunięcia wad
Warta	1 963	PLN	1 963	2009-12-15	PBG S.A.	ubezpieczeniowa gwarancja należytego wykonania i właściwego usunięcia wad
Bank Pekao S.A.	85 217	PLN	85 217	2013-04-30	PBG S.A.	gwarancja dobrego wykonania umowy
PZU S.A.	66 429	PLN	66 429	2013-01-18	konсорcjum: PBG S.A., Tecnimont S.p.A Societe Francaise d'Etudes de Realisations d'Equipements Gaziers "SOFREGAZ" Plynoslav PARDUBICE HOLDING A.S. Plynoslav REGULACE PLYNU A.S.	ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu
TU i R WARTA S.A.	531	PLN	531	2010-12-04	Gazomontaż SA	gwarancja należytego wykonania umowy

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

Bank PeKaO SA Wielkopolskie Centrum Korporacyjne w Poznaniu	500	PLN	500	2009-01-22	Poszukiwania Nafty i Gazu Nafta Sp. z o.o.	przetargowa
Towarzystwo Ubezpieczeń InterRisk S.A. Warszawa	608	PLN	608	2009-08-05	BN NAFTOMONTAŻ Krosno Sp. z o.o.	gwarancja należytego wykonania umowy
ERGO HESTIA RZESZÓW	657	PLN	657	2009-06-28	PUT Nafta-Gaz-Serwis w Sanoku	gwarancja należytego wykonania umowy
ING Bank Śląski	1 200	PLN	1 200	2009-03-31	INTERSPEED	gwarancja bankowa
PKO Bank Polski S.A.	880	PLN	880	2009-07-07	Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych FART	gwarancja bankowa
ING Bank Śląski	2 000	PLN	2 000	2010-12-31	Zakłady Przemysłu Wapienniczego TRZUSKAWICA SA	gwarancja bankowa
Zakłady Przemysłu Wapienniczego TRZUSKAWICA SA	1 600	PLN	1 600	bezterminowo	Zakłady Przemysłu Wapienniczego TRZUSKAWICA SA	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 & 1 pkt. 4 bezterminowo
STAR - DUST Sp. z o.o.	5 100	PLN	5 100	2013-12-31	STAR - DUST Sp. z o.o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
Ceramika Końskie Sp. z o.o.	2 000	PLN	2 000	2008-12-31	Ceramika Końskie Sp. z o.o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
MAN Trucks Sp. z o.o.	951	PLN	951	bezterminowo	Deutsche Bank Polska S.A.	gwarancja
POLDIM S.A.	608	PLN	608	2009-12-31	ING Bank Śląski S.A.	gwarancja
Zakłady Chemiczne "Alwernia" S.A.	1 000	PLN	1 000	2011-04-18	Zakłady Chemiczne "Alwernia" S.A.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
Ceramika Tubądzin Sp. z o.o.	3 200	PLN	3 200	bezterminowo	Ceramika Tubądzin Sp. z o.o.	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
Bank Handlowy w Warszawie	830	PLN	830	2009-05-07	Reckitt Beckiser Produktion (Poland)	gwarancja bankowa
Bank Handlowy w Warszawie	950	PLN	950	2009-12-31	Huta Szkła CZECHY S.A.	gwarancja bankowa
Bank Zachodni WBK S.A.	1 150	PLN	1 150	2009-09-30	EWE ENERGIA Sp. z o.o.	gwarancja bankowa
FORTIS BANK	2 250	PLN	2 250	2010-03-31	Homanit Polska sp. z o.o. Sp. komandytowa	gwarancja bankowa
Farmutil	2 000	PLN	2 000	max12 m-cy od daty ustania umowy sprzedaży gazu	Farmutil	oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 k. p. c.
ABN AMRO Bank Polska S.A.	703	PLN	703	2009-02-10	BRENNTAG POLSKA Sp. z o.o.	gwarancja bankowa
Warta TUIR SA	1 035	PLN	1 035	2009-04-30	PBG S.A.,	gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania umowy
Hestia, Sopot	796	PLN	796	2011-11-30	ZRUG Sp. z o.o.	gwarancja zabezpieczająca należyte wykonanie umowy i gwarancja jakości
BRE Bank O Gorzów Wlkp.	750	PLN	750	2008-12-31	PoI-Max SA Świebodzin	gwarancja zapłaty
Pozostałe			29 642			
Razem			254 741			

33.2. NALEŻNOŚCI WARUNKOWE Z TYTUŁU OTRZYMANYCH WEKSLI JAKO ZABEZPIECZENIE

Podmiot, który wystawił weksel	Wysokość otrzymanego weksla w walucie	Waluta otrzymanego weksla	Wysokość otrzymanego weksla w PLN	Data obowiązywania weksla
Central Europe Trust - Polska Sp. z o.o.	117	PLN	117	czek potwierdzony - Depozyt Biura Taryf
Central Europe Trust - Polska Sp. z o.o.	41	PLN	41	czek potwierdzony - Depozyt Biura Taryf
Poszukiwania Nafty i Gazu KRAKÓW Sp. z o.o.	54 000	PLN	54 000	2014-11-15*
Poszukiwania Nafty i Gazu JASŁO Sp. z o.o.	12 000	PLN	12 000	2015-03-31*
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	14 750	PLN	14 750	2015-01-31*
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	24 160	PLN	24 160	2020-01-31*
Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	40 000	PLN	40 000	2015-03-31*
Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	15 135	PLN	15 135	2015-12-31*
Poszukiwania Nafty i Gazu KRAKÓW Sp. z o.o.	43 000	PLN	43 000	2017-01-31*
Poszukiwania Nafty i Gazu NAFTA Sp. z o.o.	30 000	PLN	30 000	2015-12-31*
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	100 000	PLN	100 000	2027-09-15*
Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.	3 000	PLN	3 000	2013-12-31*
Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	25 000	PLN	25 000	2011-12-31*
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	18 000	PLN	18 000	2012-09-30*
PGNiG Norway AS	1 800 000	NOK	762 840	2025-12-20*
	688 000		291 574	2025-12-20*
Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	31 200	PLN	31 200	2015-12-15*
Geovita Sp. z o.o.	3 500	PLN	3 500	2015-06-30*
Poszukiwania Nafty i Gazu KRAKÓW Sp. z o.o.	15 000	PLN	15 000	2011-12-31*
Polish Oil and Gas Company LIBYA B.V.	20 000	USD	59 236	2021-11-20*
Geofizyka Kraków Sp. z o.o.	12 000	PLN	12 000	2016-06-30*
Geovita Sp. z o.o.	11 000	PLN	11 000	2017-09-30*
Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	54 433	PLN	54 433	2022-12-31*
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	30 000	PLN	30 000	2015-06-30*
K.D.P. sp. z o.o.	4 181	PLN	4 181	2009-11-10
BN NAFTOMONTAŻ Sp. z o.o. w Krośnie	1 473	PLN	1 473	2010-12-31
BN NAFTOMONTAŻ Sp. z o.o. w Krośnie	1 475	PLN	1 475	2010-12-19
BUG GAZOBUDOWA Sp. z o.o. w Zabrze	946	PLN	946	2010-12-19
BN NAFTOMONTAŻ Sp. z o.o. w Krośnie	1 886	PLN	1 886	2011-05-30
BN NAFTOMONTAŻ Sp. z o.o. w Krośnie	628	PLN	628	2011-05-30
BN NAFTOMONTAŻ Sp. z o.o. w Krośnie	1 142	PLN	1 142	2013-08-31
BN NAFTOMONTAŻ Sp. z o.o. w Krośnie	8 415	PLN	8 415	2012-06-19
BN NAFTOMONTAŻ Sp. z o.o. w Krośnie	2 133	PLN	2 133	2012-11-06
Systemy Grzewcze PHU "BEST"	500	PLN	500	bezterminowo

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

K&K Sp. z o.o.	3 000	PLN	3 000	bezterminowo
Fabryka Porcelany Wałbrzych S.A.	1 000	PLN	1 000	2009-12-31
Fabryka Porcelany Krzysztof S.A.	800	PLN	800	2012-08-21
HUTA SZKŁA LUCYNA Zakład NYSA	800	PLN	800	bezterminowo
Porcelana Śląska Sp. z o.o. Katowice	3 461	PLN	3 461	bezterminowo
ZP Jopex Franciszek Jopek Zabrze	1 944	PLN	1 944	bezterminowo
Huta Będzin S.A. Będzin	510	PLN	510	bezterminowo
Jopex Sp. z o.o.	1 029	PLN	1 029	bezterminowo
Uzdrowisko Krynica "Żegiestów" S.A.	500	PLN	500	bezterminowo
Kuźnia "Glinik" Sp. z o.o. Gorlice	1 000	PLN	1 000	bezterminowo
Huta Szkła "MAKORA" s.j. Krosno	1 000	PLN	1 000	bezterminowo
Huta Szkła Deco-Glass Krosno	2 000	PLN	2 000	bezterminowo
Spółdzielnia Mleczarska Ryki	532	PLN	532	2018-04-04
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie Sp. z o.o.	500	PLN	500	2018-08-14
DEKORGLASS DZIAŁDOWO S.A.	790	PLN	790	bezterminowo
ZPJ Wistil S.A.	500	PLN	500	2009-01-31
Pozostałe			6 439	

Razem

1 698 570

* zgodnie z art. 118 kodeksu cywilnego termin przedawnienia roszczeń upływa 3 lata od daty, kiedy zobowiązanie stało się wymagalne

34. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Liczba akcji razem w tysiącach sztuk	5 900 000	5 900 000
Wartość nominalna jednej akcji w złotych	1	1
Kapitał zakładowy, razem	5 900 000	5 900 000

35. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

	Waluta	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty/wykupu	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	Zabezpieczenie
Długoterminowe		Wartość w walucie				Wartość w PLN		
Leasing finansowy	PLN	1 603	58	2,77%	2011-07-21	1 603	58	
Leasing finansowy	PLN	-	20	7,48%	2009-12-20	-	20	
Leasing finansowy	PLN	-	2	7%	2009-11-20	-	2	
Leasing finansowy	PLN	40	-	6,23%	2010-07-31	40	-	
Leasing finansowy	PLN	1 447	-	15%	2011-12-17	1 447	-	
Leasing finansowy	PLN	693	-	13,3%	2011-11-20	693	-	
Razem długoterminowe						3 783	80	

	Waluta	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty/wykupu	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007	Zabezpieczenie
Krótkoterminowe		Wartość w walucie				Wartość w PLN		
Część bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu	PLN	-	4 248	Wibor 3M + 1,5	b.d. *	-	4 248	
Leasing finansowy	PLN	1 364	29	2,77%	2011-07-21	1 364	29	
Leasing finansowy	PLN	21	22	7,48%	2009-12-20	21	22	
Leasing finansowy	PLN	9	17	7%	2009-11-20	9	17	
Leasing finansowy	PLN	33	-	6,23%	2010-07-31	33	-	
Leasing finansowy	PLN	805	-	15%	2011-12-17	805	-	
Leasing finansowy	PLN	367	-	13,3%	2011-11-20	367	-	
Linia kredytowa**	PLN	380 463	-	6,36%	2009-01-26	380 463	-	
Linia kredytowa**	PLN	367 458	-	6,34%	2009-01-29	367 458	-	
Linia kredytowa	PLN	12 671	-	6,34%	2009-01-29	12 671	-	
Razem krótkoterminowe						763 191	4 316	

* Spółka wykazuje zobowiązania z tytułu dwóch umów leasingowych, których spłata rat została zawieszona. Jedna z umów została zakończona w sierpniu br. (składnik wykupiono), w sprawie drugiej umowy toczy się sprawa sądowa.

** Do czasu sporządzenia niniejszego sprawozdania linie kredytowe nie zostały spłacone.

Ponadto Spółka dysponowała liniami kredytowymi, które zostały przedstawione w poniższej notcie.

35.1. Wysokość przyznanych i niewykorzystanych linii kredytowych

Bank	31 grudnia 2008		31 grudnia 2007	
	Wartość przyznanych linii kredytowych	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych	Wartość przyznanych linii kredytowych	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych
Pekao S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
PKO BP S.A.	30 000	30 000	40 000	40 000
Pekao S.A. (dawne BPH S.A.)	-	-	40 000	40 000
Bank Handlowy S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
Societe Generale	40 000	40 000	40 000	40 000
Millennium S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
BRE Bank S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
Konsorcjum banków (600 mln EUR + 300 mln EUR z okresem dostępności 27 lipca 2008)*	2 503 440	1 705 093	3 223 800	3 223 800
Razem	2 733 440	1 935 093	3 503 800	3 503 800

*Linia kredytowa na 600 milionów EUR z datą zapadalności 27 lipca 2010 roku od konsorcjum banków (Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Calyon S.A., Fortis Bank (Nederland) N.V., Powszechna Kasa Oszczędności BP, Societe Generale S.A. O. w Polsce, ING Bank Śląski S.A., West LB AG, Bank Polska Kasa Opieki S.A. (dawny Bank BPH S.A.), Bank Millennium S.A., Nordea Bank Polska S.A., Landesbank Sachsen Girozentrale, DnB NOR Bank ASA).

Linie kredytowe, jakkolwiek nie w pełni wykorzystywane, podnoszą bezpieczeństwo Spółki w zakresie regulowania bieżących zobowiązań.

36. REZERWY

	Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwa na deputaty gazowe	Rezerwa na osłony socjalne	Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	Rezerwa na karę UOKiK	Rezerwa związana z ochroną środowiska	Rezerwa na potencjalne zobowiązanie z tytułu usługi przesyłowej	Centralny Fundusz Restrukturyzacji	Pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	118 138	61 199	11 555	706 833	2 000	44 707	22 500	7 540	38 478	1 012 950
Zwiększenia	10 792	1 073	57	413 993	-	42 323	21 800	-	68 848	558 886
Wykorzystane	(19 721)	(21 349)	(11 612)	(79 395)	(2 000)	(398)	-	(780)	(63 854)	(199 109)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	109 209	40 923	-	1 041 431	-	86 632	44 300	6 760	43 472	1 372 727
Długoterminowe	104 604	19 516	-	1 017 468	-	85 245	-	-	21 952	1 248 785
Krótkoterminowe	4 605	21 407	-	23 963	-	1 387	44 300	6 760	21 520	123 942
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	109 208	40 923	-	1 041 431	-	86 632	44 300	6 760	43 472	1 372 727
Długoterminowe	101 793	38 802	11 468	684 552	-	42 922	-	-	21 575	901 112
Krótkoterminowe	16 345	22 397	87	22 281	2 000	1 785	22 500	7 540	16 903	111 838
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	118 138	61 199	11 555	706 833	2 000	44 707	22 500	7 540	38 478	1 012 950

Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Spółka prowadzi program wypłaty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych. Wypłaty z powyższych tytułów programu odpisywane są w koszty rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych na cały okres zatrudnienia pracowników w Spółce. Koszty z tytułu ww. świadczeń są ustalane aktuarialną metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Stopa techniczna przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu odpraw emerytalnych ustalona została na poziomie 2,0%, jako wypadkowa zwrotu z długoterminnych obligacji skarbowych o rentowności 6,5% rocznie i rocznej inflacji w wysokości 4,4% (w 2007 roku stopa ta przyjęta była na poziomie 3,8% jako wypadkowa stóp odpowiednio 5,7% i 1,8%).

Rezerwa na nagrody jubileuszowe wykazywana jest w wartości bieżącej zobowiązań wynikających z wyliczeń aktuarialnych. Saldo rezerw na odprawy emerytalne ujęte jest w bilansie w wysokości zobowiązania netto, czyli po skorygowaniu o nieujęte zyski i straty aktuarialne oraz koszty przeszłego zatrudnienia – świadczenia, do których nie nabyto uprawnień.

Nieujęte zyski i straty aktuarialne oraz koszty przeszłego zatrudnienia rozliczne są w bieżący rachunek wyników przez okres 15 lat.

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Nagrody jubileuszowe		
Wartość zobowiązania ujęta w bilansie na początek okresu	81 031	53 340
Koszty odsetek	3 566	1 832
Koszty bieżącego zatrudnienia	3 292	5 663
Wyplacone świadczenia	(13 369)	(11 607)
Aktuarialny zysk/strata	(4 017)	12 589
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń	-	19 214
Wartość zobowiązania ujęta w bilansie na koniec okresu	<u>70 503</u>	<u>81 031</u>
Odprawy emerytalne		
Saldo początkowe zobowiązania netto	37 107	29 566
Koszty bieżącego zatrudnienia	2 143	1 995
Koszty odsetek	1 604	952
Wartość netto zysku/straty aktuarialnej ujętej w ciągu roku	(44)	(3 962)
Wyplacone świadczenia	(2 835)	(2 352)
Koszty przeszłego zatrudnienia	731	-
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń	-	10 908
Wartość zobowiązania ujęta w bilansie na koniec okresu	<u>38 706</u>	<u>37 107</u>
Razem wartość zobowiązania ujęta w bilansie na koniec okresu	<u>109 209</u>	<u>118 138</u>

W związku z zakończeniem programu restrukturyzacji zatrudnienia w GK PGNiG S.A., Spółka zmieniła metodę aktualizacji wartości rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

Nowa metoda, w ocenie Spółki, jest lepiej dopasowana do PGNiG S.A.

Główne zmiany polegały na zmianie poniższych założeń:

- Założenia dotyczące prawdopodobieństwa rotacji i odejść na emeryturę: obecnie na podstawie informacji otrzymanych z jednostek Spółki o pracownikach, w stosunku do których ustał stosunek pracy w latach 2005 – 2008, zostały skonstruowane tablice prawdopodobieństw rotacji oraz odejść na emeryturę pracowników w zależności od płci, wieku, stażu pracy ogółem, stażu pracy w Spółce oraz wynagrodzenia. Tablica prawdopodobieństw rotacji nie obejmuje przypadków związanych z realizacją planów restrukturyzacyjnych oraz zmian organizacyjnych w ostatnich latach; poprzednio tabela mówiąca o częstotliwości odejść w związku z otrzymaną emeryturą lub rentą były skonstruowane tylko w zależności od płci i wieku pracownika na podstawie informacji o odejściach pracowników z lat 1993-1999 z uwzględnieniem restrukturyzacji zatrudnienia z lat 2004 – 2007,
- Założenia dotyczące zgonów: obecnie brane są do wyliczeń wartości na podstawie standardowych Tablic trwania życia, natomiast poprzednio na podstawie danych z jednostek Spółki,
- Założenie o wzroście wynagrodzeń: obecnie brane są do wyliczeń wartości na podstawie trendów rynkowych; poprzednio na podstawie trendów w jednostkach Spółki,
- Stopa dyskonta: obecnie przyjęto 2% (spadek wynikający ze zmiany inflacji i oprocentowania długoterminowych papierów wartościowych); poprzednio było to 3,8%.

Spółka oszacowała, że wartość rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne liczone poprzednią metodą wynosiłaby na 31 grudnia 2008 roku 132.457 tysięcy złotych (zamiast ujętych w bilansie 109.208 tysięcy złotych). W przypadku ujęcia kwoty rezerw wyliczonych poprzednią metodą zamiast spadku o 8.929 tysięcy złotych w stosunku końca roku 2007, nastąpiłby wzrost tych rezerw 14.319 tysięcy złotych, co powodowałoby, że wynik operacyjny Spółki za rok 2008 byłby mniejszy o 23.248 tysięcy złotych a wynik netto o 18.831 tysięcy złotych.

Rezerwa na deputat gazowy wypłacany byłym pracownikom

Spółka dokonuje wypłat deputatów gazowych emerytom, którzy przeszli na emeryturę do końca 1995 roku. System wypłat obowiązywać będzie do 2010 roku, po którym Spółka zaprzestanie wypłaty deputatów. Wysokość rezerwy na koszty deputatów jest ustalona zgodnie z zasadami wyceny aktuarialnej stosowanej do wyliczenia rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

Rezerwa na wypłatę osłon socjalnych

Spółka tworzy rezerwę na wypłatę osłon socjalnych wypłacaną pracownikom zwalnianym w związku z realizacją programu restrukturyzacji zatrudnienia. Rezerwa ta wyliczona jest w oparciu o planowaną redukcję zatrudnienia oraz kwoty jednorazowych wypłat odpraw osłonowych.

Rezerwa na koszty wypłat osłon socjalnych ujmowana jest tylko wtedy, gdy Spółka ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji.

W związku z faktycznym zakończeniem w 2008 roku restrukturyzacji zatrudnienia w PGNiG S.A., Spółka rozwiązała rezerwę z tego tytułu. Dodatkowe informacje na temat restrukturyzacji zostały przedstawione w notcie 50.

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe koszty likwidacji odwiertów oraz Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG).

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów wyliczona jest w oparciu o koszt stanowiący średni koszt likwidacji odwiertów w poszczególnych zakładach wydobywczych w ciągu ostatnich trzech lat, skorygowany o prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz zmianę wartości pieniądza w czasie. Uwzględnienie trzyletniego horyzontu czasowego wiąże się ze zróżnicowaniem ilości likwidowanych odwiertów i ich kosztu likwidacji w poszczególnych latach.

Początkowa wartość rezerwy zwiększa wartość odpowiedniego środka trwałego. Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również traktowane jako korekta wartości środka trwałego.

Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego tworzony jest na podstawie Ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o zmianie ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze. Odpisy na fundusz dokonywane są w wysokości od 3% do 10% wartości amortyzacji podatkowej majątku kopalnianego w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Wartość rezerwy na koszty likwidacji odwiertów korygowana jest o sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG.

W związku ze zmianą na koniec 2008 roku stopy dyskonta wykorzystywanej do aktualizacji rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne, analogicznej zmianie uległa także stopa dyskonta wykorzystywana w wyliczeniach rezerwy na likwidację odwiertów. Zmiana stopy dyskonta z 3,8% do 2% spowodowała istotny wzrost rezerwy na likwidację odwiertów o 111.711 tysięcy złotych. Pozostała część wzrostu rezerwy wynikała głównie z istotnego wzrostu średniego kosztu likwidacji odwiertów. W przypadku Oddziału Sanok koszt ten wzrósł o 31% do 321,45 tysięcy złotych w 2008 roku z 245,11 tysięcy złotych z 2007 roku, a w przypadku Oddziału Zielonej Góry koszt ten wzrósł o 29% do 802,97 tysięcy złotych z 2008 roku z 622,26 tysięcy złotych z 2007 roku.

Rezerwa na karę Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)

Saldo rezerwy na 1 stycznia 2008 roku dotyczyło wyłącznie kary Prezesa UOKiK, który uznał działanie PGNiG S.A. za praktykę ograniczającą konkurencję w postaci nadużywania przez Spółkę pozycji dominującej na krajowym rynku przesyłu gazu ziemnego poprzez odmowę świadczenia usług przesyłowych gazu ziemnego wydobywanego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dla PHZ Bartimpex S.A. W dniu 31 stycznia 2007 roku zapadł wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o zapłacie kary przez PGNiG S.A. W związku z tym, że Sąd Apelacyjny w dniu 27 marca 2008 roku oddalił apelację PGNiG S.A. od powyższego wyroku, Spółka zapłaciła karę na rzecz UOKiK wykorzystując tym samym w całości zawiązaną na ten cel rezerwę.

Rezerwy związane z ochroną środowiska

Spółka tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji skażonych gruntów lub eliminacji szkodliwych substancji w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowego obowiązku

wykonania tych czynności. Tworzona rezerwa odzwierciedla potencjalne koszty przewidziane do poniesienia szacowane i weryfikowane okresowo według cen bieżących.

Rezerwa na potencjalne zobowiązanie z tytułu usługi przesyłowej

W związku z wniesieniem przez firmę SGT EUROPOL GAZ S.A. sprawy przeciwko decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki dotyczącej taryf za przesył gazu w roku 2007, Jednostka Dominująca przeprowadziła kalkulację dodatkowych kosztów, które poniesie PGNiG S.A. w sytuacji uchylecia taryfy za 2007 rok. Zgodnie z ostatnią ważną taryfą obowiązującą w drugiej połowie 2005 roku szacunkowa dopłata za usługę przesyłu gazu w 2007 roku może wynieść 22.500 tysięcy złotych. W związku z powyższym PGNiG S.A. zawiązała w 2007 roku rezerwę w kwocie 22.500 tysięcy złotych na poczet ww. opłaty. W związku z brakiem ostatecznego rozwiązania powyższej sprawy do końca 2008 roku, spółka PGNiG S.A. pozostawiła w księgach utworzoną rezerwę, powiększając ją na koniec 2008 roku o wartość szacunkową dopłaty za usługę przesyłu gazu za 2008 rok w kwocie 21.800 tysięcy złotych.

Centralny Fundusz Restrukturyzacji

Centralny Fundusz Restrukturyzacji został utworzony w celu zapewnienia świadczeń osłonowych dla uprawnionych pracowników objętych Programem Restrukturyzacji. Szczegółowe zasady funkcjonowania funduszu oraz katalog zwiększeń i wydatków z funduszu są określone w uchwałach wewnętrznych Spółki.

Pozostałe rezerwy

Spółka tworzy też inne rezerwy na przyszłe prawdopodobne wydatki, związane z działalnością handlową.

37. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Długoterminowe		
Wartość netto nieodpłatnie przejętych przyłączy gazowych	241	285
Opłata przyłączeniowa	1 703	2 579
Przychody przyszłych okresów z tytułu nieodebranego paliwa gazowego	4 011	4 708
Kary umowne	28	28
Przychody przyszłych okresów dot. środków trwałych w leasingu	39	-
Pozostałe	41	45
Razem długoterminowe	6 063	7 645
Krótkoterminowe		
Prognoza sprzedaży gazu	540 029	396 611
Opłata przyłączeniowa	26	26
Zarachowane kary	973	292
Sprzedaż gruntów	-	23
Pozostałe	533	28
Razem krótkoterminowe	541 561	396 980

38. REZERWA NA PODATEK ODROZCZONY

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Dodatnie różnice kursowe	2 946	2 054
Naliczone odsetki	18 816	4 314
Wycena pozytywna zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	26 869	3 113
Przychody dotyczące sprzedaży z obowiązkiem podatkowym w następnym miesiącu	8 760	12 977
Przeszacowanie środków trwałych	684 495	906 599
Zapłacone koszty prowizji od kredytu rozliczanego w czasie	-	-
Pozostałe	159	36
Razem	742 045	929 093

39. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	21 741	20 577
Pozostałe inne zobowiązania długoterminowe	581	-
Razem	22 322	20 577

40. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	1 233 185	673 238
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	331 155	519 680
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	861 216	711 075
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	46 057	41 778
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 631	1 236
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	9 724	7 763
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	45 748	96 688
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych od jednostek powiązanych	116 120	122 684
Zobowiązanie z tytułu uchwalonej dopłaty do kapitału*	82 472	954 948
Zobowiązania inne wobec jednostek powiązanych	1 631	3 325
Zobowiązania inne wobec jednostek pozostałych	15 824	9 230
Rozliczenia międzyokresowe bierne i zaliczki na dostawy	44 948	32 381
Razem	2 790 711	3 174 026
	531 378	1 600 637

W tym jednostki powiązane (nota 46.2.)

* Sprawa sporna dotycząca dopłat do kapitału Gazotech Sp. z o.o., opisana szerzej w nocie 11.6.

41. PRZYCZYNY WYSTEPWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY BILANSOWYMI POZYCJAMI ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE ZMIAN NIEKTÓRYCH POZYCJI Z RACHUNKU PRZEPIŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
1) Środki pieniężne w bilansie na początek okresu	1 055 001	2 969 685
a) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na początek okresu*	(251)	(23 811)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w rachunku przepływów pieniężnych na początek okresu (1-a)	1 055 252	2 993 496
2) Środki pieniężne w bilansie na koniec okresu	807 861	1 055 001
b) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na koniec okresu	(313)	(251)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w rachunku przepływów pieniężnych na koniec okresu (2-b)	808 174	1 055 252
I. Zmiana stanu środków pieniężnych w bilansie (2-1)	(247 140)	(1 914 684)
II. Zmiana stanu różnic kursowych netto od środków pieniężnych (b-a)	(62)	23 560
Zmiana stanu środków pieniężnych w rachunku przepływów pieniężnych (I. - II.)	(247 078)	(1 938 244)

* Kwoty ujemne oznaczają przewagę ujemnych różnic kursowych od środków pieniężnych i pomniejszają saldo środków pieniężnych w bilansie. W rachunku przepływów pieniężnych różnice te są eliminowane.

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Bilansowa zmiana stanu należności netto	2 375 290	(1 862 481)
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu - korekta działalności inwestycyjnej	(1 725 748)	(1 038 434)
Zmiana stanu należności z tytułu połączenia jednostek	-	685 206
Zmiana stanu należności z tytułu dopłat do kapitału	(872 476)	872 476
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tyt. Sprzedaży WNiP oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 833	(221)
Pozostałe	-	8 628
Zmiana stanu należności netto w rachunku przepływów pieniężnych	(220 101)	(1 334 826)
	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Bilansowa zmiana stanu zapasów	(518 570)	178 322
Środki trwałe w budowie przeniesione na zapasy – korekty działalności inwestycyjnej	-	1 511
Zmiana stanu zapasów z tytułu połączenia jednostek	-	594
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	(518 570)	180 427
	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Bilansowa zmiana stanu rezerw	359 777	2 772
Zmiana stanu rezerwy na likwidację odwiertów korygującej rzeczowe aktywa trwałe – korekta działalności inwestycyjnej	(301 940)	63 152
Zmiana stanu rezerw z tytułu połączenia jednostek	-	(34 429)
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	57 837	31 495
	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	(381 570)	1 631 385
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych z tyt. zakupu WNiP oraz rzeczowych aktywów trwałych	57 503	(59 293)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dopłat do kapitału	872 476	(872 476)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu połączenia jednostek	-	(409 759)
Pozostałe	-	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w rachunku przepływów pieniężnych	548 409	289 857
	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Bilansowa zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	10 734	(6 088)
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych z tytułu połączenia jednostek	-	1 778
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych z tytułu leasingu - korekta działalności inwestycyjnej	(18 486)	(16 596)
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w rachunku przepływów pieniężnych	(7 752)	(20 906)

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Bilansowa zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	142 999	400 812
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów z tytułu połączenia jednostek	-	(57 682)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów z tytułu leasingu - korekta działalności inwestycyjnej	(39)	-
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów – prawa do emisji - korekta działalności inwestycyjnej	(92)	-
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	142 868	343 130

42. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

42.1. Instrumenty finansowe według kategorii (wartości bilansowe)

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (udziały i akcje nie notowane na giełdzie)	5 663 244	4 816 713
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (akcje notowane na giełdzie)	27 680	-
Inwestycje finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności	6 133 511	8 473 835
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych*	174 186	17 442
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	2 672 734	2 444 910
Wartość ujemna instrumentów pochodnych*	16 723	35 527

*Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Wykazane wartości instrumentów finansowych nie różnią się lub różnią się nieznacznie od ich wartości godziwej. Można więc uznać, że wartości wykazane w powyższej tabeli są tożsame z ich wartościami godziwymi.

42.2. Zyski i straty netto dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
Utrata wartości ujęta w wyniku finansowym za dany okres	353	471
Inwestycje finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności		
Odsetki od lokat, BSB, REPO	21 441	53 826
Odsetki od należności*	37 930	74 528
Odsetki od udzielonych pożyczek	100 844	42 385
Przychody netto z krótkoterminowych papierów wartościowych	66 210	48 852
Odpisy aktualizujące należności	(70 455)	14 159
Odpisy aktualizujące pożyczki	8 936	73 925
Wycena walutowa pożyczek udzielonych w walucie	(24 511)	(91 158)
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	612 715	30 199
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	(886)	(35 921)
Wartość ujemna instrumentów pochodnych	(252 264)	(158 611)
Razem wpływ na wynik	500 313	52 655

*W tym odsetki od należności z tytułu leasingu finansowego.

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (wycena ujmowana bezpośrednio w kapitale)	(50 321)	-
Podatek odroczony z tytułu wyceny aktywów finansowych (ujmowany w kapitale)	9 561	-
Razem wpływ na kapitały	(40 760)	-

Zmiana wyceny wynikająca z przeszacowania instrumentów finansowych, odniesiona bezpośrednio na kapitały, dotyczy w całości akcji spółki Zakłady Azotowe w Tarnowie – Mościcach S.A.

42.3. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółka prowadząc swoją działalność gospodarczą narażona jest na ryzyko finansowe, a w szczególności na następujące rodzaje tego ryzyka:

- ryzyko kredytowe
- ryzyko rynkowe w tym:
  - ryzyko stóp procentowych,
  - ryzyko walutowe,
  - ryzyko cen towarów,
- ryzyko płynności.

Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe rozumiemy prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta firmy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących instrumentów finansowych jest zasadniczo ograniczone do ewentualnych kwot, o które zobowiązania stron trzecich przewyższają zobowiązania Spółki. Spółka stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową. Przy wyborze partnerów finansowych, Spółka kieruje się przede wszystkim ich standingiem finansowym zweryfikowanym przez agencje ratingowe, a także udziałem w rynku oraz posiadaną reputacją. Spółka posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- udzielonych pożyczek,
- należności handlowych,
- transakcji lokacyjnych,
- udzielonych gwarancji finansowych,
- zawartych finansowych instrumentów pochodnych.

Poniżej zostały przedstawione maksymalne wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas instrumentów finansowych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Udzielone pożyczki	1 737 041	1 363 410
Należności handlowe	4 575 331	6 996 468
Depozyty w innych jednostkach (Lokaty bankowe, BSB, REPO)	776 645	1 010 591
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	174 186	17 442
Udzielone gwarancje finansowe	2 995 980	3 388 979

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek wynika z pożyczek udzielonych jedynie spółkom zależnym z Grupy Kapitałowej PGNiG S.A. Udzielanie pożyczek tym spółkom odbywa się na podstawie procedury wewnętrznej „Zasady udzielania pożyczek przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. spółkom z Grupy Kapitałowej oraz z udziałem kapitałowym PGNiG S.A.”, regulującej szczegółowo proces zawierania umów pożyczkowych oraz ich monitorowania, przez co minimalizuje się ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe z tego tytułu. Pożyczki są udzielane jedynie po spełnieniu przez wnioskujące spółki szeregu warunków i ustanowieniu zabezpieczeń. Poza tym spółki zależne działają we wspólnym interesie firmy, co ogranicza istotnie ryzyko kredytowe z tego tytułu.

Na największe wartościowo ryzyko kredytowe narażone są należności. Większość kwoty należności dotyczy należności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego, które realizowane są przez PGNiG S.A.

W celu zminimalizowania ryzyka niespłacalności wierzytelności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego wprowadzane są jednolite zasady zawierania umów sprzedaży paliwa gazowego, dotyczące zabezpieczenia należności handlowych.

Przed zawarciem umów sprzedaży o znacznej wartości przeprowadzana jest weryfikacja i analiza sytuacji finansowej przyszłego odbiorcy na podstawie ogólnie dostępnych informacji finansowych spółki (sprawdzenie przyszłego odbiorcy w Rejestrach Dłużników) w celu określenia wiarygodności finansowej odbiorcy. W przypadku ujawnienia wpisów w rejestrze dłużników PGNiG S.A. żąda specjalnych warunków zabezpieczenia umowy.

Spółka przeprowadza bieżące analizy w zakresie wykonywania przez odbiorców warunków umów w obszarze rozliczeń finansowych. Większość zawartych umów zobowiązuje odbiorców do dokonywania przedpłat w terminach określonych w umowach. Na koniec okresu rozliczeniowego określonego w umowach odbiorcy są zobowiązani dokonać zapłaty za faktycznie odebrane paliwo gazowe w terminach przewidzianych w umowach. Standardowo jest to termin 14 dni od daty wystawienia faktury. Stosowane są również inne terminy płatności.

PGNiG S.A. stosuje poniższe zabezpieczenia należytego wykonania umowy:

- Hipoteka (zwykła, kaucyjna);
- Gwarancja Bankowa;
- Kaucja;
- Zastaw zwykły i rejestrowy;
- Gwarancja Ubezpieczeniowa;
- Weksel In blanco;
- Oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 k.p.c.;
- Cesję wierzytelności na umowach długoterminowych;
- Depozyt pieniężny na rachunku wskazanym przez PGNiG S.A. Oddział Handlowy;
- Rating;
- Poręczenie.

W odniesieniu do nowo zawieranych umów wybór formy zabezpieczenia uzgadniany jest pomiędzy PGNiG S.A. a odbiorcą. W ramach obligatoryjnego procesu dostosowania zawartych umów do wymogów prawa energetycznego podejmowane są z niektórymi odbiorcami negocjacje zmierzające do ustanowienia lub wzmocnienia zabezpieczenia wykonania umowy.

Stan należności od odbiorców jest monitorowany na bieżąco, zgodnie z wewnętrznymi procedurami funkcjonującymi w Spółce. W przypadku stwierdzenia braku wpływu zapłaty w umownym terminie, podejmowane są stosowne czynności windykacyjne.

Podstawą podejmowania czynności windykacyjnych są „Wytyczne w sprawie zasad monitoringu i windykacji należności od odbiorców gazu/ropy/innych produktów” oraz „Procedura zarządzania należnościami odsetkowymi”. W trakcie czynności windykacyjnych wykorzystywane są instrumenty prawne oraz podejmowane czynności windykacyjne zmierzające do oceny poziomu zagrożenia i jego przyczyn. W tym względzie stosowane są standardowe sekwencje czynności windykacyjnych: wezwanie do zapłaty, rozmowa telefoniczna z odbiorcą, zawiadomienie oraz realizacja wstrzymania dostaw paliwa gazowego wraz z wypowiedzeniem umowy na podstawie art. 6 ust 3a Prawa Energetycznego. W ostateczności kierowane są powództwa do sądu oraz zgłoszenie odbiorcy do wpisu do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej SA we Wrocławiu.

Opóźnienia w uregulowaniu płatności skutkują naliczeniem odsetek ustawowych.

W przypadku, gdy odbiorca znajduje się przejściowo w trudnej sytuacji finansowej, na jego wniosek zawierane są porozumienia o ratalnej spłacie zadłużenia oraz jednocześnie negocjowane wzmocnienie zabezpieczenia wykonania umowy.

Co do zasady aktualnie nie zawiera się porozumień o umorzeniu należności głównej i odsetek.

Wnioski odbiorców o umorzenie odsetek na wniosek odbiorcy (przekraczające równowartość 5 000 EUR) kierowane są w trybie korporacyjnym do Rady Nadzorczej o uzyskanie zgody.

Na koniec 2008 roku wartość należności przeterminowanych ujętych w bilansie Spółki, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości wynosiła 751.410 tysięcy złotych (516.995 tysięcy złotych na koniec 2007 roku).

Analiza wiekowa należności przeterminowanych na dzień 31 grudnia 2008 roku, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości.

Okres, jaki upłynął od terminu spłaty	31 grudnia 2008
do 1 miesiąca	622 038
od 1 do 3 miesięcy	124 770
od 3 miesięcy do 1 roku	3 467
od 1 roku do 5 lat	1 135
pow. 5 lat	-
Razem należności netto przeterminowane	751 410

Spółka identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera transakcje lokacyjne. Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela kontrahentów (w szczególności dotyczy to banków), z którymi Spółka zawiera transakcje lokacyjne. Ponadto, z wszystkimi bankami, w których lokuje środki finansowe, Spółka podpisała Umowy Ramowe, szczegółowo regulujące warunki zawierania i rozliczania wszelkich transakcji finansowych. Znaczące i długoterminowe nadwyżki płynnych środków pieniężnych w 2007 roku Spółka lokowała w instrumenty wolne od ryzyka kredytowego o dużym stopniu płynności, w szczególności w bony skarbowe i obligacje emitowane przez Skarb Państwa.

Spółka wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe Fitch, Standards&Poor's i Moody's.

Ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych gwarancji, na które narażona jest Spółka zasadniczo ogranicza się do ryzyka defaultu banku, w którym Spółka zakupiła gwarancję. Jednakże banki, w których Spółka zakupiła gwarancje są instytucjami o uznanej renomie i wysokim ratingu, zatem prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu i ryzyko związane z tym jest znikome.

Podobnie jak w przypadku ryzyka związanego z transakcjami lokacyjnymi ryzyko z tego tytułu jest wyceniane przez bieżącą weryfikację kondycji finansowej banków sprzedających gwarancje.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych pochodnych instrumentów finansowych jest równa wartości bilansowej dodatniej wyceny wg wartości godziwej. Podobnie jak w przypadku transakcji lokacyjnych pochodne transakcje finansowe są zawierane z bankami o uznanej renomie i wysokim standingu finansowym. Ponadto ze wszystkimi współpracującymi bankami zawarte są Umowy Ramowe lub umowy ISDA regulujące szczegółowe zasady współpracy i określające kwoty progowe.

Dzięki wszystkim tym działaniom Spółka nie przewiduje poniesienia istotnych strat z tytułu ryzyka kredytowego.

Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany warunków na rynkach finansowych i towarowych na wartość ekonomiczną lub wynik finansowy firmy.

Podstawowym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest identyfikacja, pomiar, monitorowanie i ograniczanie podstawowych źródeł ryzyka, do których zalicza się:

- ryzyko walutowe;
- ryzyko stopy procentowej;
- ryzyko cen towarów (gaz, ropa naftowa).

Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy firmy.

W 2008 roku Spółka nie posiadała istotnych kredytów denominowanych w walutach obcych.

Zobowiązania handlowe z tytułu długoterminowych kontraktów handlowych na zakupy paliwa gazowego denominowane są w USD i EUR.

Stopień narażenia na ryzyko walutowe dla Grupy jest znaczny i został przedstawiony w punkcie „Analiza wrażliwości”.

Głównym celem podejmowanych przez Spółkę działań zabezpieczających przed ryzykiem walutowym jest ochrona przed wahaniami kursów wymiany, które towarzyszą realizowanym w obcych walutach płatnościom za dostawy paliwa gazowego. Do zabezpieczenia swoich zobowiązań Spółka wykorzystuje transakcje forward oraz strategie opcyjne.

Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy firmy.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku najistotniejsze ryzyko stopy procentowej generowała pożyczka udzielona spółce zależnej PGNiG Norway AS. Spółka zabezpieczyła ryzyko stopy procentowej wynikające z tej pożyczki poprzez zawarcie serii 8 transakcji interest rate swap. Zawarte transakcje zabezpieczają 100 proc. ww. ryzyka do roku 2011.

Ryzyko stopy procentowej, wynikające z pozostałych udzielonych pożyczek nie było znaczące.

W grudniu 2008 roku Spółka skorzystała z linii kredytowej i na dzień 31 grudnia 2008 roku wykorzystana wartość wynosi 760 milionów złotych. Kredyt jest oparty o zmienną stopę zmienną WIBOR 1M plus marża 0,2%. Ryzyko stopy procentowej związanej z tym kredytem jest minimalne i nie jest zabezpieczone.

Spółka wycenia ryzyko rynkowe (walutowe i stopy procentowej) codziennie monitorując wartość VAR. VAR (value at risk) czyli wartość zagrożona oznacza, że maksymalna strata z tytułu zmiany wartości rynkowej (godziwej) z określonym prawdopodobieństwem (np. 99 proc.) nie będzie większa niż ta wartość w okresie kolejnych n dni roboczych. VAR szacowany jest metodą wariancji – kowariancji przy użyciu aplikacji Mondrian.

Ryzyko towarowe

Przez ryzyko towarowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany cen towarów na wynik finansowy firmy.

Ryzyko cenowe związane z kontraktami na dostawy paliwa gazowego jest znaczące. Czynnikiem ryzyka jest zmienność cen produktów ropopochodnych na giełdach paliwowych. W niektórych kontraktach formuła wyliczenia ceny zakupu paliwa gazowego ogranicza zmienność poprzez zastosowanie średnioważonych cen z poprzednich miesięcy. Dodatkowo prawo energetyczne dopuszcza możliwość wnioskowania o zmianę taryfy w przypadku wzrostu kosztu pozyskania paliwa gazowego w okresie kwartału o więcej niż 5%.

Spółka w 2008 roku nie identyfikowała szczegółowo i nie zabezpieczała tego rodzaju ryzyka.

Ryzyko płynności

Głównym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem płynności jest bieżąca kontrola i planowanie poziomu płynności. Poziom płynności jest kontrolowany poprzez przygotowywanie prognozy przepływów pieniężnych obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy i aktualizowany cyklicznie co miesiąc. Realizacja planowanych przepływów jest cyklicznie weryfikowana i obejmuje m.in. analizę niezrealizowanych przepływów pieniężnych, ich przyczyny i skutki. Zagrożenia związanego z ryzykiem płynności nie należy wyłącznie utożsamiać z ryzykiem utraty płynności przez Spółkę. Równie istotnym zagrożeniem może być strukturalna nadpłynność, która niekorzystnie wpływa na rentowność prowadzonej przez firmę działalności.

Spółka na koniec 31 grudnia 2008 roku miała podpisane umowy na linii kredytowe do wysokości 2.733.440 tysięcy złotych (3.503.800 tysięcy złotych w 2007 roku). Bardziej szczegółowe informacje na ten temat zostały przedstawione w nocie 35.1.

W 2008 roku Spółka wykorzystowała częściowo jedną linię kredytową (w 2007 roku linie kredytowe nie były wykorzystywane). Na dzień 31 grudnia 2008 roku linia kredytowa na 600 milionów euro została wykorzystana w wysokości 760 milionów złotych.

Aby nie wykazywać nadpłynności nadwyżki środków finansowych Spółka lokuje przede wszystkim w rentowne papiery emitowane przez Skarb Państwa oraz deponuje w bankach o uznanej renomie.

Ryzyko płynności zostało znacząco ograniczone przez przyjęcie przez Zarząd Spółki w dniu 4 lipca 2007 roku Procedury zarządzania płynnością w PGNiG S.A. Procedura została wdrożona do zastosowania przez wszystkie komórki organizacyjne firmy i usystematyzowała działania zapewniające prawidłowe zarządzanie płynnością finansową Spółki, poprzez: realizację płatności, prognozowanie przepływów pieniężnych, optymalne zarządzanie wolnymi środkami pieniężnymi, pozyskanie i restrukturyzację finansowania działalności bieżącej i przedsięwzięć inwestycyjnych, zabezpieczenie ryzyka chwilowej utraty płynności wskutek niespodziewanych zakłóceń oraz obsługę zawartych umów kredytowych.

Wycena ryzyka płynności oparta jest o bieżącą kontrolę przepływów pieniężnych uwzględniającą prawdopodobieństwo terminu realizacji danych przepływów oraz planowaną pozycję gotówkową netto.

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wymagalności zobowiązań finansowych.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
do 1 roku	2 646 629	2 424 253
od 1 roku do 5 lat	24 436	16 651
pow. 5 lat	1 669	4 006
Razem	2 672 734	2 444 910

W bieżącym okresie oraz w okresie porównawczym Spółka terminowo spłacała zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek. Nie wystąpiły również żadne przypadki naruszeń umowy, które mogłyby skutkować przyspieszeniem terminu wymagalności zobowiązań.

Analiza wymagalności instrumentów pochodnych

	wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2008*	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
-transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) użyte w celu zabezpieczenia ryzyka	2 527	68 633	9 961	58 672	-
- wpływy	-	1 349 674	95 874	1 253 800	-
- wypływy	-	(1 281 041)	(85 913)	(1 195 128)	-
- opcje walutowe**	154 936	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
- zapłacone premie od opcji	-	-	-	-	-
Razem	157 463	68 633	9 961	58 672	-

	wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2007*	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
-transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) użyte w celu zabezpieczenia ryzyka	13 391	62 850	61 278	1 572	-
- wpływy	-	1 042 967	61 278	981 689	-
- wypływy	-	(980 117)	-	(980 117)	-
- opcje walutowe**	(32 537)	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
- zapłacone premie od opcji	1 061	-	-	-	-
Razem	(18 085)	62 850	61 278	1 572	-

* Wartość bilansowa (pozytywna wycena z aktywów minus ujemna wycena z aktywów) pokazuje wartość godziwą, czyli zdyskontowane płatności z tytułu kontraktów swap natomiast przepływy pieniężne zostały przedstawione bez dyskontowania.

** W przypadku opcji walutowych, ze względu na ich opcyjny charakter, czyli uwarunkowanie wystąpienia przepływu pieniężnego w zależności od poziomu kursów walutowych w momencie realizacji opcji na rynku, nie przedstawiono przepływów pieniężnych.

Innych istotnych ryzyk Spółka w swojej codziennej działalności nie zidentyfikowała.

Polityka Zarządzania Ryzykiem

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem finansowym Zarząd Spółki przyjął w dniu 17 lutego 2003 roku do realizacji *Politykę zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A.* określającą podział kompetencji i zadań pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne firmy w procesie zarządzania i kontroli ryzyka finansowego.

Za zarządzanie ryzykiem finansowym w Spółce i przestrzeganie przyjętej polityki w tym zakresie odpowiada Zarząd, natomiast konkretne obowiązki związane z procesem zarządzania ryzykiem spoczywają na poszczególnych jednostkach organizacyjnych.

Za przestrzeganie „Polityki zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A.” oraz jej okresową aktualizację odpowiadają:

- Komitet Ryzyka, który przedstawia propozycje zasad oraz który na bieżąco ocenia, czy polityka dotycząca ryzyka jest odpowiednia i wprowadza konieczne modyfikacje;
- Zarząd, który formalnie zatwierdza politykę.

Analiza wrażliwości

Do ustalenia racjonalnego zakresu zamian, jakie mogą wystąpić na poszczególnych czynnikach ryzyka walutowego Spółka wykorzystała poziom zmienności (volatility) rynkowej (implikowanej) dla okresu półrocznego i przyjęła średnią wartość 30% dla analizy wrażliwości na koniec 2008 roku (dla 2007 roku była przyjęta zmienność na poziomie 10%). Okres półroczny odpowiada częstotliwości, z jaką PGNiG S.A. ujawnia wrażliwość instrumentów finansowych w sprawozdaniach Spółki.

Przeprowadzając analizę wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2008 roku obserwuje się, że zysk netto byłby o 69,17 milionów złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut umocnił się o 30% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (23,07 milionów złotych z powodu umocnienia EUR, 1,00 milionów złotych z powodu umocnienia USD, 44,84 milionów złotych z powodu umocnienia NOK, oraz 0,26 milionów złotych z powodu umocnienia pozostałych walut). Byłoby to przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatnich różnic kursowych z przeliczenia posiadanych aktywów (udziałów) w spółce zależnej PGNiG Norway AS, wzrostu dodatniej wyceny instrumentów pochodnych w USD i EUR. W takim przypadku nastąpiłby też wzrost zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2008 roku byłby o 79,05 milionów złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut osłabił się o 30% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (strata 1,56 milionów złotych z powodu osłabienia EUR, zysk 105,31 milionów złotych z powodu osłabienia USD, strata 24,43 milionów złotych z powodu osłabienia NOK, oraz strata 0,26 milionów złotych z powodu osłabienia się pozostałych walut). Pozytywny wynik byłoby przede wszystkim rezultatem znacznej przewagi spadku wartości zobowiązań z tytułu dostaw i usług denominowanych w USD w stosunku do wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji opcyjnych w USD). Wynika to z wysokiego salda zobowiązań denominowanych w USD na koniec 2008 roku oraz faktu, że Spółka będąc znaczącym importerem paliwa gazowego zabezpiecza się przed wzrostem wartości USD. Dodatkowo ujemny wynik pogorszyłby wzrost ujemnych różnic kursowych na walucie NOK, który wynikałby głównie ze wzrostu ujemnych różnic kursowych z tytułu przeszacowania udziałów w walucie NOK w PGNiG Norway, ponieważ wzrost różnic kursowych z tytułu udzielonej pożyczki zostałby zniesiony przez znaczne zwiększenie dodatniej wyceny instrumentów pochodnych.

Udzielona pożyczka spółce PGNiG Norway AS została zabezpieczona w 100 procentach transakcjami typu CCIRS. Przepływy wynikające z pożyczki i transakcji zabezpieczających wzajemnie się kompensują, dlatego też zmiany w dodatniej (ujemnej) wycenie pożyczki kompensowane są ujemnymi (dodatnimi) zmianami wyceny transakcji CCIRS. Łącznie, pozycje te są niewrażliwe na zmiany kursu walutowego i stopy procentowej.

Przeprowadzając analizę wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2007 roku obserwuje się, że zysk netto byłby o 32,02 milionów złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut umocnił się o 10% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (17,3 milionów złotych z powodu umocnienia USD, 14,68 milionów złotych z powodu umocnienia NOK, 0,03 milionów złotych z powodu umocnienia EUR, oraz 0,02 milionów złotych z powodu umocnienia pozostałych walut). Byłoby to przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatnich różnic kursowych z przeliczenia posiadanych aktywów (udziałów) w spółce zależnej PGNiG Norway AS, wzrostu dodatniej wyceny instrumentów pochodnych w USD i EUR. W takim przypadku nastąpiłby też wzrost zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2007 roku byłby o 63,86 milionów złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut osłabił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (47,99 milionów złotych z powodu osłabienia USD, 14,68 milionów złotych z powodu osłabienia NOK, 1,19 milionów złotych z powodu osłabienia EUR, oraz 0,02 milionów złotych z powodu osłabienia się pozostałych walut). Negatywny wynik byłoby przede wszystkim rezultatem wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji opcyjnych w USD). Wynika to z tego, że większość wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zabezpiecza zakupy paliwa gazowego, którego koszty byłyby znacznie niższe w przypadku osłabienia USD. Dodatkowo ujemny wynik pogorszyłby wzrost ujemnych różnic kursowych na walucie NOK, który wynikałby głównie ze wzrostu ujemnych różnic kursowych z tytułu przeszacowania udziałów w walucie NOK w

PGNiG Norway, ponieważ wzrost różnic kursowych z pozostałych pozycji zostałby zniesiony przez znaczne zwiększenie dodatniej wyceny instrumentów pochodnych.

Udzielona pożyczka spółce PGNiG Norway AS została zabezpieczona w 100 procentach transakcjami typu CCIRS. Przepływy wynikające z pożyczki i transakcji zabezpieczających wzajemnie się kompensują, dlatego też zmiany w dodatniej (ujemnej) wycenie pożyczki kompensowane są ujemnymi (dodatnimi) zmianami wyceny transakcji CCIRS. Łącznie, pozycje te są niewrażliwe na zmiany kursu walutowego i stopy procentowej.

Na następnych stronach zostały przedstawione szczegółowe zestawienia analizy wrażliwości instrumentów finansowych w walucie na zmiany kursów walutowych, odpowiednio dla 2008 i 2007 roku.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

	Ryzyko walutowe								
	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2008 (w tysiącach złotych)	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut
	<i>zmiana kursu o:</i>				+30%	-30%			
Aktywa finansowe									
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	211 321	150	-	63 246	-	(150)	-	(63 246)	-
Inne aktywa finansowe	1 088 388	-	17 600	308 916	-	-	(17 600)	(308 917)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	133 577	1 818	6 513	31 710	32	(1 818)	(6 513)	(31 710)	(32)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	174 186	63 474	251 441	(7 489)	-	(36 921)	(113 871)	368 753	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15 180	1 661	2 562	6	326	(1 662)	(2 562)	(6)	(325)
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		67 103	278 116	396 389	358	(40 551)	(140 546)	(35 126)	(357)
Podatek 19%		(12 750)	(52 842)	(75 314)	(68)	7 705	26 704	6 674	68
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		54 353	225 274	321 075	290	(32 846)	(113 842)	(28 452)	(289)
<i>razem waluty</i>			<i>600 992</i>				<i>(175 429)</i>		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	1 051 783	38 618	276 882	-	34	(38 618)	(276 882)	-	(34)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	16 723	-	-	341 033	-	-	6 322	(4 962)	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		38 618	276 882	341 033	34	(38 618)	(270 560)	(4 962)	(34)
Podatek 19%		(7 337)	(52 608)	(64 796)	(6)	7 337	51 406	943	6
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		31 281	224 274	276 237	28	(31 281)	(219 154)	(4 019)	(28)
<i>razem waluty</i>			<i>531 820</i>				<i>(254 482)</i>		
Razem zwiększenie/zmniejszenie		23 072	1 000	44 838	262	(1 565)	105 312	(24 433)	(261)
<i>razem waluty</i>			<i>69 172</i>				<i>79 053</i>		
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	4,1724	5,4241	4,1724	4,1724	4,1724	2,9207	4,1724	4,1724	4,1724
kurs USD/PLN	2,9618	2,9618	3,8503	2,9618	2,9618	2,9618	2,0733	2,9618	2,9618
kurs NOK/PLN	0,4238	0,4238	0,4238	0,5509	0,4238	0,4238	0,4238	0,2967	0,4238

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

	Ryzyko walutowe								
	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2007 (w tysiącach złotych)	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut
	<i>zmiana kursu o:</i>				+10%	-10%			
Aktywa finansowe									
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	224 134	43	-	22 370	-	(43)	-	(22 370)	-
Inne aktywa finansowe	822 538	-	-	82 254	-	-	-	(82 254)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	55 950	421	5 174	-	-	(421)	(5 174)	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	17 442	7 989	13 776	(16 093)	-	(59)	(226)	83 797	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20 003	79	1 907	1	13	(79)	(1 907)	(1)	(13)
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		8 532	20 857	88 532	13	(602)	(7 307)	(20 828)	(13)
Podatek 19%		(1 621)	(3 963)	(16 821)	(3)	114	1 388	3 957	3
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		6 911	16 894	71 711	10	(488)	(5 919)	(16 871)	(10)
<i>razem waluty</i>			95 526				(23 288)		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	397 646	9 577	30 177	1	10	(9 577)	(30 177)	(1)	(10)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	35 527	(1 086)	(30 684)	70 406	-	10 449	82 112	(2 701)	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		8 491	(507)	70 407	10	872	51 935	(2 702)	(10)
Podatek 19%		(1 613)	96	(13 377)	(2)	(166)	(9 868)	513	2
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		6 878	(411)	57 030	8	706	42 067	(2 189)	(8)
<i>razem waluty</i>			63 505				40 576		
Razem zwiększenie/zmniejszenie		33	17 305	14 681	2	(1 194)	(47 986)	(14 682)	(2)
<i>razem waluty</i>			32 021				(63 864)		
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	3,5820	3,9402	3,5820	3,5820	3,5820	3,2238	3,5820	3,5820	3,5820
kurs USD/PLN	2,4350	2,4350	2,6785	2,4350	2,4350	2,4350	2,1915	2,4350	2,4350
kurs NOK/PLN	0,4497	0,4497	0,4497	0,4947	0,4497	0,4497	0,4497	0,4047	0,4497

Spółka zbadała wrażliwość instrumentów finansowych z tytułu udzielonych pożyczek, zaciągniętych kredytów oraz zobowiązań leasingowych o zmiennej stopie, na zmianę stopy procentowej o +/-300 punktów bazowych dla 2008 roku (dla 2007 roku zmienność była ustalona na +/-100 punktów bazowych).

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wrażliwość na zmianę stóp procentowych udzielonych pożyczek o +/-300 punktów bazowych wynosiła +/- 13,61 milionów złotych. Natomiast wrażliwość zobowiązań kredytowych oraz zobowiązań leasingowych opartych o zmienną stopę wrażliwość na zmianę stóp procentowych o +/-300 punktów bazowych wyniosła +/- 23,00 milionów złotych.

Z kolei na dzień 31 grudnia 2007 roku wrażliwość na zmianę stóp procentowych udzielonych pożyczek o +/-100 punktów bazowych wynosiła +/- 3,83 milionów złotych. Natomiast wrażliwość zobowiązań leasingowych o zmiennej stopie, na zmianę stóp procentowych o +/-100 punktów bazowych wynosiła +/- 0,04 milionów złotych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych na zmiany stopy procentowej

	<i>wartość bilansowa</i>		
	<i>stan na 31.12.2008</i>	+300 bp	-300 bp
Udzielone pożyczki*	453 684	13 611	(13 611)
Otrzymane kredyty	760 592	22 818	(22 818)
Zobowiązania leasingowe**	6 382	191	(191)

	<i>wartość bilansowa</i>		
	<i>stan na 31.12.2007</i>	+100 bp	-100 bp
Udzielone pożyczki*	382 966	3 830	(3 830)
Zobowiązania leasingowe**	4 248	42	(42)

*Kwota nie zawiera pożyczki udzielonej spółce PGNiG Norway AS, ponieważ ryzyko stopy procentowej jest zabezpieczone w 100%.

**Dla zobowiązań leasingowych opartych o zmienną stopę procentową.

Ze względu na niedokładnie zidentyfikowane ryzyko cen towarów analiza wrażliwości dla tego ryzyka nie została przeprowadzona.

43. POCHODNE INSTRUMENTY ZABEZPIEZAJĄCE WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ ODNOŚZONE NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Metody wyceny instrumentów pochodnych

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej Spółka wykazuje w sprawozdaniu finansowym wycenę wszystkich instrumentów pochodnych wyliczoną w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Spółka posiadała 3 rodzaje instrumentów pochodnych: Currency Basis Swapy, zakupione opcje Call oraz tzw. strategię risk reversal (zakupione opcje walutowe Call i sprzedane opcje Put). Wycena do wartości godziwej została przeprowadzona przy użyciu aplikacji Risk Hedging a w przypadku transakcji swap wycena została przesłana przez banki, z którymi zostały zawarte transakcje.

Wycena do wartości godziwej opcji Call i Put została przeprowadzona wg modelu Garmana-Kohlhagena przy użyciu danych rynkowych: stóp procentowych, kursów walutowych i zmienności (volatility), z dnia 31 grudnia 2008 roku.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka w 2008 roku nie stosowała zasad rachunkowości zabezpieczeń dlatego też zmiany w wartości godziwej zabezpieczanych instrumentów finansowych oraz instrumentów zabezpieczających zostały przedstawione w rachunku zysków i strat za dany okres obrachunkowy.

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

Instrumenty pochodne

Instrument zabezpieczany	Wartość nominalna w walucie	Data zawarcia zabezpieczenia	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
					31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Opcja Call*						
płatności za gaz	10 mln USD	25 lipiec 2008	9 styczeń 2009	2,1900	7 738	-
płatności za gaz	5 mln EUR	25 lipiec 2008	9 styczeń 2009	3,3200	4 270	-
płatności za gaz	20 mln USD	28 lipiec 2008	9 styczeń 2009	2,3000	13 278	-
płatności za gaz	20 mln USD	28 lipiec 2008	9 styczeń 2009	1,9100	-	-
płatności za gaz	15 mln USD	28 lipiec 2008	9 styczeń 2009	2,2000	11 457	-
płatności za gaz	15 mln USD	29 lipiec 2008	9 styczeń 2009	2,2200	11 158	-
płatności za gaz	15 mln USD	29 lipiec 2008	20 styczeń 2009	2,2200	11 197	-
płatności za gaz	5 mln EUR	29 lipiec 2008	20 styczeń 2009	3,3200	4 279	-
płatności za gaz	20 mln USD	31 lipiec 2008	20 styczeń 2009	2,3100	13 134	-
płatności za gaz	20 mln USD	31 lipiec 2008	20 styczeń 2009	1,9230	-	-
płatności za gaz	20 mln USD	31 lipiec 2008	20 styczeń 2009	2,2300	14 729	-
płatności za gaz	20 mln USD	1 sierpień 2008	9 styczeń 2009	2,3350	12 579	-
płatności za gaz	20 mln USD	1 sierpień 2008	9 styczeń 2009	1,9300	-	-
płatności za gaz	6 mln EUR	17 wrzesień 2008	9 styczeń 2009	3,4500	4 345	-
płatności za gaz	7 mln EUR	17 wrzesień 2008	10 luty 2009	3,4900	4 852	-
płatności za gaz	8 mln EUR	18 wrzesień 2008	20 luty 2009	3,5050	5 463	-
płatności za gaz	8 mln EUR	19 wrzesień 2008	10 marzec 2009	3,4600	5 848	-
płatności za gaz	9 mln EUR	22 wrzesień 2008	20 marzec 2009	3,4400	6 785	-
płatności za gaz	3 mln EUR	23 wrzesień 2008	20 luty 2009	3,4300	2 266	-
płatności za gaz	20 mln USD	15 październik 2008	10 luty 2009	2,8000	4 819	-
płatności za gaz	10 mln USD	5 listopad 2008	10 luty 2009	3,0000	1 392	-
płatności za gaz	15 mln USD	5 listopad 2008	9 styczeń 2009	3,3000	114	-
płatności za gaz	15 mln USD	5 listopad 2008	9 styczeń 2009	2,4705	-	-
płatności za gaz	10 mln USD	13 listopad 2008	10 luty 2009	3,4000	507	-
płatności za gaz	10 mln USD	13 listopad 2008	20 styczeń 2009	3,3800	192	-
płatności za gaz	10 mln USD	14 listopad 2008	10 luty 2009	3,3000	639	-
płatności za gaz	10 mln USD	14 listopad 2008	10 luty 2009	3,3000	639	-
płatności za gaz	10 mln USD	17 listopad 2008	20 styczeń 2009	3,3000	264	-
płatności za gaz	10 mln USD	17 listopad 2008	10 luty 2009	3,3800	530	-
płatności za gaz	10 mln USD	24 listopad 2008	20 luty 2009	3,4500	597	-
płatności za gaz	10 mln USD	24 listopad 2008	20 luty 2009	3,4500	597	-
płatności za gaz	10 mln USD	25 listopad 2008	10 marzec 2009	3,4500	762	-
płatności za gaz	10 mln USD	25 listopad 2008	10 marzec 2009	3,4500	762	-
płatności za gaz	10 mln USD	25 listopad 2008	20 luty 2009	3,4200	633	-
płatności za gaz	10 mln USD	26 listopad 2008	10 marzec 2009	3,4000	832	-
płatności za gaz	10 mln USD	27 listopad 2008	10 marzec 2009	3,3300	944	-
płatności za gaz	10 mln USD	28 listopad 2008	20 marzec 2009	3,4000	945	-
płatności za gaz	10 mln USD	8 grudzień 2008	10 marzec 2009	3,4000	832	-
płatności za gaz	10 mln USD	8 grudzień 2008	10 marzec 2009	3,4000	832	-
płatności za gaz	10 mln USD	8 grudzień 2008	20 luty 2009	3,3800	686	-
płatności za gaz	10 mln USD	9 grudzień 2008	20 luty 2009	3,4000	659	-
płatności za gaz	10 mln USD	9 grudzień 2008	20 luty 2009	3,4000	659	-
płatności za gaz	10 mln USD	12 grudzień 2008	10 marzec 2009	3,4000	832	-
płatności za gaz	10 mln USD	15 grudzień 2008	20 marzec 2009	3,4000	945	-
płatności za gaz	10 mln USD	15 grudzień 2008	20 marzec 2009	3,4000	945	-
płatności za gaz	5 mln EUR	10 sierpień 2007	10 styczeń 2008	3,8400	-	200
płatności za gaz	5 mln EUR	23 październik 2007	10 marzec 2008	3,6800	-	317
płatności za gaz	10 mln USD	20 listopad 2007	18 kwiecień 2008	2,5800	-	419
płatności za gaz	10 mln USD	26 listopad 2007	18 kwiecień 2008	2,5700	-	413
					154 936	1 349
Collar						
płatności za gaz	10 mln USD	19 lipiec 2007	10 styczeń 2008	2,8600-2,6195	-	(1 840)
płatności za gaz	10 mln USD	19 lipiec 2007	10 styczeń 2008	2,8600-2,6185	-	(1 830)
płatności za gaz	10 mln USD	28 sierpień 2007	10 styczeń 2008	3,0000-2,6750	-	(2 394)
płatności za gaz	10 mln USD	7 wrzesień 2007	18 styczeń 2008	2,9900-2,6550	-	(2 187)
płatności za gaz	10 mln USD	7 wrzesień 2007	8 luty 2008	2,9900-2,6550	-	(2 171)

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

płatności za gaz	10 mln USD	7 wrzesień 2007	10 marzec 2008	2,9900-2,6490	-	(2 105)
płatności za gaz	10 mln USD	10 wrzesień 2007	18 styczeń 2008	2,9900-2,6000	-	(1 639)
płatności za gaz	10 mln USD	11 wrzesień 2007	8 luty 2008	2,9900-2,5945	-	(1 581)
płatności za gaz	10 mln USD	11 wrzesień 2007	10 marzec 2008	2,9900-2,5890	-	(1 542)
płatności za gaz	10 mln USD	12 wrzesień 2007	8 luty 2008	2,9500-2,5815	-	(1 456)
płatności za gaz	10 mln USD	13 wrzesień 2007	8 luty 2008	2,9500-2,5680	-	(1 329)
płatności za gaz	10 mln USD	13 wrzesień 2007	18 styczeń 2008	2,9500-2,5690	-	(1 332)
płatności za gaz	10 mln USD	19 wrzesień 2007	10 marzec 2008	2,9000-2,5680	-	(1 352)
płatności za gaz	10 mln USD	20 wrzesień 2007	10 marzec 2008	2,8700-2,5690	-	(1 360)
płatności za gaz	10 mln USD	20 wrzesień 2007	18 styczeń 2008	2,8700-2,5665	-	(1 307)
płatności za gaz	10 mln USD	2 października 2007	10 styczeń 2008	2,8000-2,5599	-	(1 244)
płatności za gaz	10 mln USD	2 października 2007	20 luty 2008	2,8000-2,5500	-	(1 175)
płatności za gaz	5 mln EUR	2 października 2007	8 luty 2008	3,8700-3,7070	-	(621)
płatności za gaz	10 mln USD	10 października 2007	20 marzec 2008	2,8300-2,5300	-	(1 035)
płatności za gaz	10 mln USD	10 października 2007	20 marzec 2008	2,8300-2,5300	-	(1 035)
płatności za gaz	10 mln USD	23 października 2007	10 styczeń 2008	2,7000-2,4755	-	(433)
płatności za gaz	10 mln USD	24 października 2007	20 luty 2008	2,7500-2,4350	-	(312)
płatności za gaz	10 mln USD	5 listopad 2007	10 kwiecień 2008	2,75000-2,3705	-	(171)
płatności za gaz	10 mln USD	5 listopad 2007	20 luty 2008	2,7500-2,3760	-	(105)
płatności za gaz	10 mln USD	6 listopad 2007	10 kwiecień 2008	2,7500-2,3380	-	(102)
płatności za gaz	10 mln USD	7 listopad 2007	20 luty 2008	2,7500-2,2700	-	(6)
płatności za gaz	10 mln USD	9 listopad 2007	20 marzec 2008	2,7500-2,2765	-	(21)
płatności za gaz	10 mln USD	12 listopad 2007	10 kwiecień 2008	2,7500-2,3350	-	(97)
płatności za gaz	10 mln USD	12 listopad 2007	10 kwiecień 2008	2,7500-2,3400	-	(106)
płatności za gaz	10 mln USD	20 listopad 2007	9 maj 2008	2,7700-2,3100	-	(82)
płatności za gaz	10 mln USD	28 listopad 2007	20 maj 2008	2,7400-2,3100	-	(79)
płatności za gaz	5 mln EUR	28 listopad 2007	25 styczeń 2008	3,7800-3,5630	-	(69)
płatności za gaz	5 mln EUR	29 listopad 2007	10 kwiecień 2008	3,7600-3,5830	-	(167)
płatności za gaz	10 mln USD	29 listopad 2007	18 styczeń 2008	2,6500-2,3510	-	(9)
płatności za gaz	5 mln EUR	30 listopad 2007	22 luty 2008	3,7400-3,5700	-	(110)
płatności za gaz	10 mln USD	30 listopad 2007	20 luty 2008	2,7400-2,2850	-	(10)
płatności za gaz	10 mln USD	30 listopad 2007	20 marzec 2008	2,7400-2,2750	-	(19)
płatności za gaz	5 mln EUR	30 listopad 2007	25 marzec 2008	3,7500-3,5470	-	(84)
płatności za gaz	10 mln USD	30 listopad 2007	18 kwiecień 2008	2,7400-2,2730	-	(28)
płatności za gaz	10 mln USD	5 grudzień 2007	9 maj 2008	2,7300-2,2740	-	(30)
płatności za gaz	5 mln EUR	5 grudzień 2007	9 maj 2008	3,7500-3,5090	-	(35)
płatności za gaz	10 mln USD	7 grudzień 2007	18 styczeń 2008	2,6300-2,3100	-	(1)
płatności za gaz	10 mln USD	7 grudzień 2007	20 luty 2008	2,6600-2,3075	-	(15)
płatności za gaz	10 mln USD	7 grudzień 2007	20 luty 2008	2,6600-2,2860	-	(5)
płatności za gaz	10 mln USD	10 grudzień 2007	18 styczeń 2008	2,6400-2,3275	-	(3)
płatności za gaz	10 mln USD	10 grudzień 2007	8 luty 2008	2,6300-2,3050	-	(5)
płatności za gaz	10 mln USD	10 grudzień 2007	18 kwiecień 2008	2,6500-2,3000	-	(19)
płatności za gaz	5 mln EUR	10 grudzień 2007	18 kwiecień 2008	3,7600-3,4600	-	-
płatności za gaz	10 mln USD	11 grudzień 2007	20 luty 2008	2,6400-2,2930	-	(4)
płatności za gaz	10 mln USD	11 grudzień 2007	20 maj 2008	2,6600-2,2940	-	(17)
płatności za gaz	10 mln USD	11 grudzień 2007	20 maj 2008	2,6600-2,2980	-	(22)
płatności za gaz	10 mln USD	13 grudzień 2007	9 maj 2008	2,6600-2,2980	-	(22)
płatności za gaz	10 mln USD	13 grudzień 2007	18 styczeń 2008	2,6400-2,2990	-	-
płatności za gaz	10 mln USD	28 grudzień 2007	10 kwiecień 2008	2,7000-2,2910	-	(30)
płatności za gaz	10 mln USD	28 grudzień 2007	10 marzec 2008	2,7200-2,2980	-	(26)
płatności za gaz	10 mln USD	28 grudzień 2007	9 maj 2008	2,7100-2,2960	-	(46)
					0,00	(32 825)

**Cross Currency
Interest Rate
Swap**

PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	8 listopad 2007	17 styczeń 2011	0,4686	3 430	4 605
PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	12 listopad 2007	17 styczeń 2011	0,4627	(1)	4 833
PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	15 listopad 2007	17 styczeń 2011	0,4596	1 645	2 522
PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	19 listopad 2007	17 styczeń 2011	0,4534	(2 954)	1 868

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
Roczne Jednostkowe Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)

PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	22 listopad 2007	17 styczeń 2011	0,4588	1 388	2 265	
PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	30 listopad 2007	17 styczeń 2011	0,4461	(1 682)	(2 702)	
PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	18 styczeń 2008	17 styczeń 2011	0,4530	1 026	-	
PGNiG Norway pożyczka 31/10/07- 20/12/22 (NOK)	300 mln NOK	18 styczeń 2008	17 styczeń 2011	0,4530	(325)	-	
					2 527	13 391	
Razem					157 463	(18 085)	
Z tego:							
premie od opcji					aktywa	32 769	1 060
wycena pozytywna					aktywa	141 417	16 382
wycena negatywna					zobowiązania	(16 723)	(35 527)

* Wycena opcji call uwzględnia zapłaconą premię. Część premii od opcji dotycząca instrumentów pochodnych z wyceną negatywną została zaprezentowana w aktywach.

Wycena pozytywna instrumentów pochodnych na koniec okresu jest prezentowana w bilansie w odrębnej pozycji aktywów obrotowych. Natomiast wycena negatywna jest prezentowana w bilansie w odrębnej pozycji zobowiązań krótkoterminowych. Skutki wyceny otwartych pozycji odnoszone są w wynik finansowy okresu. W momencie realizacji instrumentu pochodnego różnica pomiędzy ostatnią wyceną a bieżącą wartością realizowaną odnoszona jest również w wynik finansowy okresu.

	Okres od 1 stycznia 2008 do 31 grudnia 2008	Okres od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2007
Wynik na wycenie instrumentów pochodnych- niezrealizowane	143 839	30 199
Wynik na instrumentach pochodnych - zrealizowane	216 612	(158 611)
Razem wynik na instrumentach pochodnych ujęty w rachunku zysków i strat	360 451	(128 412)

44. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

44.1. Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji

Kredytobiorca	Udzielone zobowiązanie warunkowego w walucie	Waluta zobowiązania warunkowego	Udzielone zobowiązanie warunkowego* w PLN	Data ważności zobowiązania warunkowego	Bank lub inna instytucja, której udzielamy zobowiązania warunkowego	Rodzaj udzielonego zobowiązania warunkowego
Zobowiązania warunkowe udzielone przez PGNiG S.A.						
Bank Gdański S.A.	56 000	PLN	56 000	2012-09-30	EUROPOL GAZ S.A.	poręczenie kredytu
NATIONAL OIL CORPORATION	108 000	USD	319 875	2013-06-01	Polish Oil and Gas Company LIBYA B.V.	gwarancja
PAŃSTWO NORWESKIE	627 556	EUR	2 618 413	2050-01-01	PGNiG Norway AS	gwarancja
Polish Real Property	105	EUR	439	2010-02-28	Bank Handlowy w W-wie	gwarancja bankowa
Jerozolimskie Business Park	301	EUR	1 253	2010-02-28	Bank Handlowy w W-wie	gwarancja bankowa
Razem			2 995 980			

* Zobowiązania warunkowe w walucie przeliczone wg kursów NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku.

44.2. Zobowiązania warunkowe z tytułu wystawionych weksli

Podmiot, któremu został wystawiony weksel	Wysokość wystawionego weksla w walucie	Waluta wystawionego weksla	Wysokość wystawionego weksla w złotych	Data obowiązania weksla
Nie wystąpiły				
Razem			-	

44.3. Inne zobowiązanie warunkowe

Podatek od nieruchomości

Uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 2 lipca 2001 roku w składzie 7 sędziów zdecydowała, że podziemne wyrobiska górnicze nie podlegają podatkowi od nieruchomości. Ponieważ dla górnictwa nafty i gazu wyrobiskiem górniczym jest odwiert wiertniczy, urzędy gmin z rejonu działania Oddziału w Zielonej Górze odstąpiły od egzekucji podatku od nieruchomości z tego tytułu, natomiast niektóre z nich uznały, że przedmiotem opodatkowania jest system składający się na uzbrojenie tych odwiertów.

Obowiązek podatkowy od rurociągów istnieje od 2001 roku. Oddział w Zielonej Górze w poprzednich latach utworzył rezerwy na roszczenia gmin z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 821,3 tysięcy złotych. W związku z pozytywnym rozwiązaniem dotychczasowych spraw sądowych związanych z tym roszczeniem PGNiG S.A. ponownie oszacowała ryzyko roszczeń z tego tytułu i uznając że jest ono niewielki rozwiązała w 2007 roku rezerwę z tego tytułu. Z kolei gminy Podkarpacia nie występowały do chwili obecnej z roszczeniami z tego tytułu. W związku z tym zakłady górnicze zlokalizowane na terenie Podkarpacia nie deklarowały i nie zarachowały podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych za lata 2001 – 2008. Spółka na koniec 2008 roku ponownie skalkulowała to zobowiązanie. Ewentualne nie przeterminowane zobowiązanie z tego tytułu, wraz z odsetkami, nie wykazane w sprawozdaniu finansowym, wynosi na dzień 31 grudnia 2008 roku 123.145,6 tysięcy złotych (na koniec 2007 roku zobowiązanie to wynosiło 125.495,8 tysięcy złotych).

Roszczenia dotyczące nieruchomości

Ponadto, wobec PGNiG S.A. zgłaszane są roszczenia właścicieli nieruchomości gruntowych:

- przez które mają przebiegać planowane gazociągi,
- przez które przebiegają wybudowane już gazociągi i urządzenia gazownicze.

Ze względu na fakt, że roszczenia dotyczące nieruchomości wynikają z żądań właścicieli, którzy często swoje roszczenia zgłaszają bezpodstawnie (co jest potwierdzone w orzeczeniach rzeczoznawców), nie jest możliwe oszacowanie wielkości ewentualnego zobowiązania.

45. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

45.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
W okresie 1 roku	-	-
W okresie od 1 do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-
Razem	-	-

45.2. Zobowiązania inwestycyjne

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Zobowiązania wynikające z podpisanych umów (netto)	3 833 075	1 134 942
Stan realizacji umów na dzień bilansowy (netto)	571 386	664 695
Zobowiązania wynikające z umów po dniu bilansowym (netto)	3 261 689	470 247

46. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. posiada udziały lub akcje w spółkach o profilu produkcyjnym i usługowym. Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku PGNiG S.A. posiadała 41 podmioty powiązane, w tym:

- 26 spółek zależnych
- 15 pozostałych spółek powiązanych.

46.1. Zakres jednostek zależnych i stowarzyszonych podlegających konsolidacji

Nazwa jednostki	Kraj	Procentowy udział w kapitale	
		31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Spółki zależne			
GK GEOFIZYKA Kraków Sp. z o. o. ²⁾	Polska	100,00%	100,00%
GEOFIZYKA Toruń Sp. z o. o.	Polska	100,00%	100,00%
Poszukiwania Nafty i Gazu Jasło Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
GK Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków Sp. z o.o. ³⁾	Polska	100,00%	100,00%
Poszukiwania Nafty i Gazu NAFTA Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Poszukiwania Naftowe „Diament” Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Norway AS	Norwegia	100,00%	100,00%
Polish Oil And Gas Company – Libya B.V.	Holandia	100,00%	100,00%
Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
BUG Gazobudowa Sp. z o. o. Zabrze	Polska	100,00%	100,00%
Budownictwo Naftowe Naftomontaż Sp. z o.o.	Polska	88,83%	88,83%
Zakład Urządzeń Naftowych Naftomet Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
B.S. i P.G. „Gazoprojekt” S.A.	Polska	75,00%	75,00%
Geovita Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
INVESTGAS S.A.	Polska	100,00%	100,00%
Polskie LNG Sp. z o.o. ⁴⁾	Polska	-	100,00%
Spółki zależne od spółki zależnej BN Naftomontaż Krosno Sp. z o. o.			
NAFT-STAL Sp. z o.o.	Polska	59,88%	59,88%
Spółki współzależne i stowarzyszone wyceniane metodą praw własności			
SGT EUROPOL GAZ S.A. ¹⁾	Polska	49,74%	49,74%
GAS - TRADING S.A.	Polska	43,41%	43,41%

¹⁾ W tym 48% to udział bezpośredni a 1,74% udział pośredni poprzez spółkę GAS - TRADING S.A.

²⁾ GK GEOFIZYKA Kraków Sp. z o. o. obejmuje Geofizykę Kraków Sp. z o.o. oraz jej spółkę zależną GEOFIZYKA Kraków Libya JSC.

³⁾ GK Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków Sp. z o. o. obejmuje Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków Sp. z o. o. oraz jej spółkę zależną Oil Tech International - F.Z.E.

⁴⁾ Spółka konsolidowana do 8 grudnia 2008 roku tj., do dnia sprzedaży na rzecz GAZ-SYSTEM S.A.

46.2. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmiot powiązany		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności brutto od podmiotów powiązanych	Należności netto od podmiotów powiązanych	Udzielone pożyczki brutto podmiotom powiązany	Udzielone pożyczki netto podmiotom powiązany	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostki konsolidowane metodą pełną i metodą praw własności	31 grudnia 2008	630 939	3 434 780	28 338	23 197	1 720 698	1 588 071	439 435
	31 grudnia 2007	4 440 424	2 050 194	1 143 481	1 138 343	1 350 888	1 205 505	1 505 887
Pozostałe jednostki powiązane nie konsolidowane	31 grudnia 2008	3 719	25 108	128 290	1 034	16 343	-	91 943
	31 grudnia 2007	2 062	17 667	128 928	976	12 523	-	94 750
Razem podmioty powiązane	31 grudnia 2008	634 658	3 459 888	156 628	24 231	1 737 041	1 588 071	531 378
	31 grudnia 2007	4 442 486	2 067 861	1 272 409	1 139 319	1 363 411	1 205 505	1 600 637

Najistotniejszymi transakcjami z akcjonariuszami w 2008 oraz 2007 roku były wypłaty dywidendy przedstawione dokładnie w nocie 18. W 2008 roku Spółka nie zawarła żadnych istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Spółka sporządza dokumentację dla transakcji z jednostkami powiązаныmi zgodną z art. 9a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Procedura stosowana jest każdorazowo przy zawieraniu przez podmioty z Grupy Kapitałowej PGNiG umów (w tym umów ramowych), aneksów do umów, zleceń (umów szczegółowych) lub zamówień składanych na podstawie umów ramowych z podmiotami powiązаныmi, w przypadku gdy łączna kwota zobowiązań/należności (z jednym kontrahentem na podstawie jednej umowy) lub jej równowartość w złotych przekracza w roku kalendarzowym wartość 100 tysięcy euro dla transakcji towarowych oraz 30 tysięcy euro dla transakcji związanych ze świadczeniem usług, sprzedażą lub udostępnieniem wartości niematerialnych i prawnych. Spółka stosuje metody i sposób kalkulacji zysków oraz określenia ceny przedmiotu transakcji wskazane w art. 11 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. porównywalnej ceny niekontrolowanej, ceny odsprzedaży, rozsądnej marży („koszt plus”) oraz dodatkowe metody zysku transakcyjnego (podziału zysków, marży transakcyjnej netto).

46.3. Transakcje z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa

W roku 2008 roku PGNiG S.A. uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych „GAZ-SYSTEM” Sp. z o.o., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., Rafineria Trzebinia S.A., Zakłady Azotowe ANWIL S.A., Zakłady Azotowe POLICE S.A., Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A. Wartość sprzedaży do powyższych jednostek w 2008 roku wyniosła 3.019 milionów złotych, co stanowiło 16,7% przychodów ze sprzedaży (w 2007 roku odpowiednio 2.634 milionów złotych i 17,4%). Wartość zakupów od powyższych jednostek w 2008 roku wyniosła 1.401 milionów złotych, co stanowiło 7,9% kosztów operacyjnych (w 2007 roku odpowiednio 1.497 milionów złotych i 11,5%). Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość bilansowa należności wyniosła 1.119 milionów złotych (w 2007 roku 2.792 milionów złotych) natomiast wartość zobowiązań wyniosła 84 miliony złotych (w 2007 roku 110 milionów złotych).

46.4. Informacje o wynagrodzeniach, pożyczkach i świadczeniach o podobnym charakterze udzielonych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących.

Imię i nazwisko	31 grudnia 2008		Razem wynagrodzenie wypłacone w 2008 roku
	Łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkowych oraz nagród wypłaconych w 2008 roku	Łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2008 roku	
Razem Zarząd w tym:	4 641,25	2 716,97	7 358,22
Michał Szubski – prezes zarządu	211,37	240,04	451,41
Mirosław Dobrut – wiceprezes zarządu	184,8	82,39	267,19
Radosław Dudziński - wiceprezes zarządu	189,35	203,00	392,35
Sławomir Hinc - wiceprezes zarządu	184,12	218,33	402,45
Mirosław Szkałuba - wiceprezes zarządu	192,83	130,33	323,16
Ewa Bernacik - prokurent	334,57	74,39	408,96
Marek Dobryniowski - prokurent	342,25	37,24	379,49
Stanisław Radecki - prokurent	401,39	37,24	438,63
Waldemar Wójcik - prokurent	442,51	36,95	479,46
Osoby zarządzające w 2008 roku, ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2008 roku:			
Krzysztof Głogowski	318,05	386,91	704,96
Jan Anysz	337,75	271,76	609,51
Zenon Kuchciak	315,85	323,64	639,49
Stanisław Niedbalec	268,22	270,33	538,55
Tadeusz Zwierzyński	318,59	174,69	493,28
Jan Czerepok	352,9	133,26	486,16
Bogusław Marzec	246,7	96,47	343,17
Razem Rada Nadzorcza w tym:	312,23	165,30	477,53
Stanisław Rychlicki	32,65	48,49	81,14
Marcin Moryń	37,24	-	37,24
Mieczysław Kawecki	37,24	34,89	72,13
Agnieszka Chmielarz	24,96	21,65	46,61
Grzegorz Banaszek	32,65	-	32,65
Maciej Kaliski	4,65	-	4,65
Marek Karabuła	4,65	-	4,65
Mieczysław Puławski	37,24	-	37,24
Jolanta Siergiej	24,96	18,91	43,87
Osoby nadzorujące w 2008 roku ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2008 roku:			
Wojciech Arkuszewski	4,73	-	4,73
Kazimierz Chrobak	12,27	2	14,27
Hubert Konarski	20,48	-	20,48
Andrzej Rościszewski	4,73	-	4,73
Joanna Stuglik	20,48	19,34	39,82
Mirosław Szkałuba	3,84	-	3,84
Piotr Szwarc	4,73	20,02	24,75
Jarosław Wojtowicz	4,73	-	4,73
Razem	4 953,48	2 882,27	7 835,75

Imię i nazwisko	31 grudnia 2007		Razem wynagrodzenie wyplacone w 2007 roku
	Łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkowych oraz nagród wypłaconych w 2007 roku	Łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2007 roku	
Razem Zarząd w tym:	1 779,89	2 816,67	4 596,56
Głogowski Krzysztof - prezes zarządu	222,74	840,75	1 063,49
Anysz Jan- członek zarządu	270,31	178,21	448,52
Kuchciak Zenon - członek zarządu	242,26	779,49	1 021,75
Niedbalec Stanisław - członek zarządu	251,72	377,95	629,67
Zwierzyński Tadeusz - członek zarządu	226,04	130,28	356,32
Marzec Bogusław - prokurent	315,06	470,38	785,44
Bernacik Ewa - prokurent	251,76	39,61	291,37
Razem Rada Nadzorcza w tym:	304,74	128,47	433,21
Rościszewski Andrzej	33,86	-	33,86
Szwarc Piotr	33,86	56,66	90,52
Chrobak Kazimierz	33,86	6,00	39,86
Arkuszewski Wojciech	33,86	-	33,86
Kawecki Mieczysław	33,86	31,95	65,81
Moryń Marcin	33,86	-	33,86
Puławski Mieczysław	33,86	-	33,86
Szkałuba Mirosław	33,86	33,86	67,72
Wojtowicz Jarosław	33,86	-	33,86
Razem	2 084,63	2 945,14	5 029,77

W roku obrachunkowym Spółka nie przeprowadziła innych istotnych transakcji z członkami Zarządu i Organów Nadzorczych oraz ich małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w linii prostej do drugiego stopnia lub związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z osobą zarządzającą lub będącą w organach nadzorczych jednostki lub spółkami, w których są znaczącymi udziałowcami (akcjonariuszami lub wspólnikami). Spółka nie udzieliła też powyższym osobom pożyczek.

46.4. Wspólne przedsięwzięcia

W 2008 roku PGNiG S.A. współpracowała na terytorium Polski z następującymi firmami: FX Energy Poland Sp. z o.o., EuroGas Polska Sp. z o.o., Energia Bieszczady Sp. z o.o.

FX Energy Poland sp. z o.o., siedziba: Warszawa 00-613, ul. Chałubińskiego 8

W 2008 roku PGNiG S.A. kontynuowała prowadzenie wspólnych prac z firmą FX Energy Poland Sp. z o.o. na obszarach:

- „Płotki” (Umowa o Wspólnych Operacjach z dnia 12 maja 2000 roku z późniejszymi zmianami)
- „Płotki” – „PTZ” – (tzw. Poszerzony Teren Zaniemyśla, Umowa Operacyjna Użytkowników Górniczych z dnia 26 października 2005 roku)
- „Poznań” (Umowa o Wspólnych Operacjach z dnia 1 czerwca 2005 roku)
- Blok 255 (Umowa o Wspólnych Operacjach z dnia 29 października 1999 roku).

W ramach „Porozumienia w sprawie rozliczeń gazu ziemnego wydobywanego z otworu Klęka 11” prowadzona była eksploatacja złoża Klęka. Ponadto na obszarze „Płotki” kontynuowano reprocessing i reinterpretację danych sejsmicznych. W odwierconym w 2007 roku otworze Roszków-1 wykonano pomiary wydajności i próby złożowe. W 2008 roku zostało również udokumentowane złożo gazu ziemnego Roszków o zasobach wydobywalnych 0,9 mld m³.

Na obszarze „Poznań” w 2008 roku prowadzono reprocessing i interpretację wcześniejszych danych sejsmicznych, mających na celu przygotowanie nowych obiektów pod wiercenia w 2008 roku i latach następnych. W 2008 roku wykonane zostały zdjęcia sejsmiczne 2D Lutynia-Taczanów oraz zdjęcia sejsmiczne 3D Kórnik-Środa Wielkopolska i Żerków-Pleszew. Zakończono wiercenie 3 otworów poszukiwawczych: Grundy-2, Kromolice-1, i Środa Wielkopolska-6 oraz rozpoczęto wiercenie otworu Kromolice-2.

W 2008 roku kontynuowano eksploatację złoża gazu ziemnego Zaniemyśl na obszarze „Płotki”-„PTZ” oraz wydobycie gazu ziemnego ze złoża Wilga (Blok 255).

EuroGas Polska Sp. z o.o., siedziba: Pszczyna 43-200, ul. Górnośląska 3
Energia Bieszczady Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 00-060, ul. Królewska 27

W 2008 roku PGNiG S.A. wspólnie z Eurogas Polska Sp. z o.o. oraz Energia Bieszczady Sp. z o.o. prowadziła prace studialne oraz analizy geologiczno-geofizyczne w celu wyznaczenia obszarów na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów na obszarze „Bieszczady”. Ponadto wykonano zdjęcie sejsmiczne 2D Kostarowce-Zahutyń. Koncesje oraz prawo użytkowania górniczego do poszukiwania i rozpoznawania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na powyższym obszarze należą do operatora, tj. PGNiG S.A.

Wszystkie aktywa, zobowiązania, przychody oraz koszty, związane z opisanymi powyżej wspólnymi przedsięwzięciami, zostały ujęte w bilansie i rachunku zysków i strat PGNiG S.A. w proporcjach odpowiadających udziałowi we wspólnym przedsięwzięciu.

47. ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)

Zatrudnienie na koniec okresu w podziale na segmenty	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Centrala Spółki*	837	604
Poszukiwanie i wydobycie	4 223	4 087
Obrót i magazynowanie	3 702	3 705
Pozostałe	37	36
Razem	8 799	8 432

* Centrala Spółki wykonuje zadania na rzecz wszystkich pozostałych segmentów, w związku z tym nie została przypisana do żadnego z nich.

Średnie zatrudnienie w okresie wyniosło 8 590 osób w 2008 roku (6 873 w 2007 roku).

48. ZESTAWIENIE ORAZ OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY DANYMI UJAWNIONYMI W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM I PORÓWNYWALNYCH DANYCH FINANSOWYCH, A UPRZEDNIO SPORZĄDZONYMI I OPUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI FINANSOWYMI

W porównaniu do danych zawartych w sprawozdaniu finansowym za IV kwartał 2008 roku opublikowanym w dniu 2 marca 2008 roku w niniejszym sprawozdaniu wprowadzono następujące zmiany:

Zmiany zysku z działalności operacyjnej

Zysk z działalności operacyjnej ze sprawozdania za IV kwartał 2008 roku	383 680
a) Zmiana stanu odpisów aktualizujących na aktywa	(84 088)
b) Pozostałe	(6 643)
Zysk z działalności operacyjnej ze sprawozdania za 2008 rok	292 949

Zmiany zysku netto za okres sprawozdawczy

Zysk netto ze sprawozdania za IV kwartał 2008 roku	620 285
a) Zmiana stanu odpisów aktualizujących na aktywa	(84 088)
b) Pozostałe	(6 317)
c) Podatek dochodowy dotyczący wprowadzonych korekt	3 931
d) Korekta podatku odroczonego	12 425
Zysk netto ze sprawozdania za 2008 rok	546 236

Główna korekta wyniku została spowodowana zwiększeniem odpisów aktualizujących na należności (46.071 tysięcy złotych) i rzeczowy majątek trwały (35.786 tysięcy złotych).

W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka dokonała przeglądu stosowanej metody kalkulacji szacowanych przychodów z tytułu dostarczanego paliwa gazowego odbiorcom indywidualnym.

W wyniku dokonanej analizy Spółka przeprowadziła korektę zawyżonych szacunków przychodów w latach poprzednich w łącznej wysokości 46.071 tysięcy złotych. Zgodnie z MSR 8 dokonane zmiany wartości szacunkowych są wynikiem bieżącej oceny oraz oczekiwanych pożytków związanych z szacunkami przychodów z tytułu dostarczanego paliwa gazowego odbiorcom indywidualnym.

W związku z ostateczną weryfikacją wartości przepływów pieniężnych generowanych przez majątek kopalniany, które stanowią podstawę testów na utratę wartości tego majątku, Spółka dokonała zwiększenia odpisów aktualizujących majątek kilkunastu kopalń na łączną kwotę 35.786 tysięcy złotych.

49. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Spółki dla akcjonariuszy.

PGNiG S.A. monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Spółki stanowią, by wskaźnik ten nie przekroczył 35%. Do zadłużenia netto Spółka wlicza kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom PGNiG S.A.

	31 grudnia 2008	31 grudnia 2007
Kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	766 974	4 396
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania	2 813 033	3 381 777
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(807 861)	(1 055 001)
Zadłużenie netto	2 772 146	2 331 172
Kapitał własny	17 181 372	17 795 968
Kapitał i zadłużenie netto	19 953 518	20 127 140
Wskaźnik dźwigni	13,89%	11,58%

50. INNE ISTOTNE INFORMACJE

50.1. Informacje na temat procesu restrukturyzacji

W 2008 roku zakończony został II etap Programu restrukturyzacji zatrudnienia w GK PGNiG, który pierwotnie miał się skończyć w 2007 roku, ale uchwałą NWZ PGNiG S.A. został przedłużony na 2008 roku. W wyniku realizacji Programu w latach 2000 - 2008 restrukturyzacją zatrudnienia objęto ogółem 21.159 pracowników PGNiG S.A. i spółek z GK PGNiG. Realizacja Programu miała decydujący wpływ na spadek zatrudnienia w latach jego realizacji o ogółem prawie 15.500 osób, tj. z ok. 42 tysięcy osób do około 26,4 tysięcy pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony.

W 2008 roku uwarunkowania rynkowe spowodowały, że spadek zatrudnienia w Grupie Kapitałowej PGNiG uległ praktycznie zahamowaniu, a liczba przyjmowanych do pracy w Grupie Kapitałowej PGNiG zaczęła przekraczać liczbę pracowników obejmowanych w tym okresie restrukturyzacją zatrudnienia. Ewolucja Programu w stronę dodatkowego premiowania odejść na wcześniejszą emeryturę, stało w sprzeczności z celami Grupy Kapitałowej. Wobec powyższego Strona Społeczna i Zarząd PGNiG S.A. uznały, że po 9-ciu latach zakończyła się restrukturyzacja zatrudnienia w Grupie Kapitałowej PGNiG, w dotychczasowej formule.

W 2008 roku w trybie negocjacji z Partnerami społecznymi, ustalono treść „Programu racjonalizacji zatrudnienia oraz osłon finansowych dla pracowników Grupy Kapitałowej PGNiG na lata 2009 – 2011 (III etap)”. 11 grudnia 2008 roku NWZ PGNiG S.A. przyjęło Program i od stycznia 2009 roku wszedł on w życie. W odróżnieniu od uprzednich Programów restrukturyzacji zatrudnienia, jest to Program w formule „na gotowość”, na sytuacje szczególne, wymagające stosowania przez danego pracodawcę jednolitej dla wszystkich spółek ustalonej w Programie procedury.

Realizacja Programu w danym roku kalendarzowym następuje wyłącznie na podstawie odpowiedniej uchwały organu danego podmiotu, zgodnie z umową/statutem spółki, a w przypadku poszczególnych oddziałów PGNiG S.A., Zarządu PGNiG S.A. Decyzje o realizacji Programu podejmowane będą „wyłącznie w przypadkach, gdy jest to uzasadnione skalą projektowanych działań restrukturyzacyjnych, związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia i/lub likwidacją stanowisk”. Dopiero spełnienie procedur korporacyjnych z uwzględnieniem kompetencji związków zawodowych daje prawo do tzw. tytułów osłonowych.

Niezależnie odrębną uchwałą NWZ PGNiG S.A. przedłużono na lata 2009 – 2011 „okres obowiązywania kapitału rezerwowego pn. Centralny Fundusz Restrukturyzacji”. Tak jak w poprzednich latach, środki CFR mogą być uruchamiane na warunkach określonych w Programie, wyłącznie na podstawie konkretnej uchwały NWZ PGNiG S.A., m.in. na rzecz byłych pracowników tych podmiotów GK PGNiG, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowo – ekonomicznej.

Powyższe założenia zostały potwierdzone w Porozumieniu zawartym w Warszawie 22 grudnia 2008 roku pomiędzy Spółką PGNiG S.A. reprezentowaną przez Prezesa Zarządu i Wiceprezesa Zarządu ds. Pracowniczych i Restrukturyzacji a właściwymi organizacjami związków zawodowych górnictwa naftowego i gazownictwa, reprezentowanymi przez ich Przewodniczących.

Przeprowadzono zmiany w obszarze obrotu gazem ziemnym. W ich rezultacie zlikwidowano odrębny Oddział Handlowy, tworząc w jego miejsce odpowiednie departamenty Centrali Spółki oraz sześć terenowych Oddziałów Obrotu Gazem: Dolnośląski we Wrocławiu, Górnośląski w Zabrze, Karpacki w Tarnowie, Mazowiecki w Warszawie, Pomorski w Gdańsku, Wielkopolski w Poznaniu.

Zgodnie z kierunkami określonymi w Strategii PGNiG S.A. (przyjętej przez Zarząd PGNiG S.A. i opublikowanej w dniu 13 listopada 2008 roku; raport bieżący nr 87/2008), kontynuowano prace analityczno – projektowe, dla porządkowania struktur Grupy Kapitałowej przez konsolidowanie spółek o zbliżonym profilu działania. Jedną z przesłanek takich projektów jest tworzenie silniejszych pod względem wykonawczym i finansowym spółek PGNiG S.A., mogących w przyszłości podjąć się realizacji kluczowych dla polskiego gazownictwa i górnictwa naftowego projektów inwestycyjnych oraz prac poszukiwawczych w Polsce i zagranicą.

50.2. Działalność poza granicami kraju

Udziały PGNiG S.A. w spółkach zagranicznych

Ukraina

Spółka **”Dewon” Z.S.A.** jest spółką akcyjną typu zamkniętego (nie giełdowa). Została utworzona 17 listopada 1999 roku. Podstawowym celem i zadaniem spółki jest realizacja usług związanych z wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego, rekonstrukcją odwiertów oraz zagospodarowaniem i eksploatacją złóż na Ukrainie.

Fundusz statutowy (kapitał zakładowy) spółki wynosi 11.146,8 tysięcy UAH to jest 4.157,8 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku) i dzieli się na 120,0 tysięcy akcji o wartości nominalnej 92,89 UAH każda. Zaangażowanie w spółce wynosi 4.055,2 tysięcy UAH to jest 1.512,6 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku).

Struktura własności akcji przedstawia się następująco:

- PGNiG S.A. 36,38%
- Prawniczyj Alians Sp. z o.o. 25,99%
- Ferrous Trading Ltd. 25,08%
- NAK Neftiegaz Ukrainy 12,13%
- Oszkader Walentyna Georgijewna 0,41%
- SZJu Ltawa Sp. z o.o. 0,01%

Produkcja gazu ziemnego została uruchomiona przez spółkę w listopadzie 2003 roku. Obiektem eksploatacji jest sachalińskie złożo gazokondensatu w Rejonie Krasnokuckim Obwodu Charkowskiego (wschodnia Ukraina). Spółka wydobywa węglowodory, prowadzi produkcję gazu ziemnego i kondensatu oraz zajmuje się ich sprzedażą na rynku ukraińskim.

Eksploatacja złoża Sachalinskoje odbywa się w ramach joint venture, na podstawie umowy zawartej przez spółkę **”Dewon” Z.S.A.** z NAK „Nadra Ukrainy” (posiadaczem licencji na eksploatację węglowodorów) i spółką **PoltavaNaftoGasGeologia**. Licencja, którą posiada NAK „Nadra Ukrainy” udzielona została na dwa lata i jej ważność wygasa 24 kwietnia 2009 roku.

Oman

Kapitał zakładowy spółki **„Sahara Petroleum Technology Llc”** wynosi 150,0 tysięcy RO (omańskich riali), to jest 1.155,7 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008) i dzieli się na 150,0 tysięcy udziałów o wartości 1 RO każdy. Zaangażowanie PGNiG S.A. w spółce wynosi 73,5 tysięcy riali, to jest 566,3 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku). Struktura własności udziałów przedstawia się następująco:

- PGNiG S.A. 73.500 udziałów 49%,
- Petroleum and Gas Technology llc 76.500 udziałów 51%
P.O. Box 3641, Ruwi, Sultanat Omanu.

Spółka zawiązana została z inicjatywy Zakładu Robót Górniczych w Krośnie (do 30 czerwca 2005 roku Oddział PGNiG S.A. a obecnie jest to spółka, w której PGNiG S.A. posiada 100% udziałów) w 2000

roku. Głównym celem zawiązania spółki było prowadzenie przez nią usług serwisowych w zakresie obróbki i rekonstrukcji odwiertów, operacji techniką linową, konserwacji głowic eksploatacyjnych i lekkich oraz średnich wierceń z wykorzystaniem potencjału technologicznego PGNiG S.A. Spółka nigdy nie podjęła działalności, do której prowadzenia została powołana. W związku z tym PGNiG S.A. dąży do jej likwidacji i wycofania swych udziałów ze spółki.

Niemcy

W dniu 1 lipca 2005 roku w Poczdamie pomiędzy PGNiG S.A. oraz VNG-Verbundez Gas AG zostały podpisane dwie umowy założycielskie spółek na prawie niemieckim:

- InterTransGas GmbH (ITG),
- InterGasTrade GmbH (IGT).

Obaj partnerzy objęli po 50% udziałów w każdej ze spółek. Kapitał zakładowy założonych spółek wynosi po 200 tysięcy EURO (to jest 834,5 tysięcy złotych według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku), a ich siedziby znajdują się w Poczdamie. 50 % udział PGNiG S.A. na koniec roku 2008 miał wartość 417,2 tysięcy złotych.

Spółka InterGasTrade GmbH nie została wpisana do rejestru handlowego.

W dniu 9 sierpnia 2005 roku spółka InterTransGas GmbH została wpisana do rejestru handlowego w Poczdamie. Przedmiotem działalności spółki jest budowa, eksploatacja i sprzedaż mocy przesyłowych.

Celem zawiązania spółki InterTransGas GmbH była realizacja budowy interkonektora łączącego polski i europejski system przesyłowy stanowiącego jeden z elementów dywersyfikacji dostaw paliwa gazowego do Polski. Aktualnie na podstawie decyzji Wspólników, InterTransGas GmbH działa przy założeniu ponoszenia minimalnych kosztów niezbędnych do funkcjonowania spółki. Po zaistnieniu okoliczności umożliwiających budowę gazociągu łączącego polski i niemiecki system przesyłu paliwa gazowego, spółka będzie mogła podjąć podstawową działalność określoną w Umowie Spółki.

W roku 2007, na mocy uchwały Zgromadzenia Wspólników, siedziba spółki InterTransGas GmbH została przeniesiona z Poczdamu do Lipska.

W czerwcu 2008 roku Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę o dokonaniu przez Wspólników wpłaty na kapitał rezerwowi w kwocie 80 tysięcy EUR.

Norwegia

W dniu 24 maja 2007 roku PGNiG S.A. powołało w Norwegii spółkę zależną – PGNiG Norway AS z siedzibą w Stavanger w Norwegii w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jako spółkę celową do zadań PGNiG S.A. na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (NCS). Następnie w dniu 9 czerwca 2007 roku spółka została zarejestrowana.

Na koniec 31 grudnia 2008 roku zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. w spółce wynosiło 497.327, tysięcy NOK to jest 210.767 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku).

Spółka PGNiG Norway umożliwia Grupie Kapitałowej realizację następujących celów:

- Dywersyfikację dostaw paliwa gazowego,
- Podniesienie bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego,
- Międzynarodową ekspansję w sektorze poszukiwań i wydobycia ropy i gazu,
- Rozwój międzynarodowej działalności w zakresie obrotu paliwem gazowym.

Spółka PGNiG Norway AS została powołana w szczególności do wykonania umowy zawartej w dniu 28 lutego 2007 roku pomiędzy PGNiG S.A. a Mobil Development Norway AS i ExxonMobil Produktion Norway Inc. dotyczącą nabycia przez Spółkę udziałów w obszarach koncesyjnych złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, tj. złóż Skarv, Snadd oraz Idun (licencje PL 212, PL 212B, PL 262). Zgodnie z umową joint – venture PGNiG Norway AS posiada prawo do 11,9175% (po dokonanej unityzacji złóż Skarv i Snadd ze złożem Idun w dniu 14 września 2007 roku) produkcji pochodzącej ze złoża Skarv/Snadd/Idun.

W 2008 roku spółka PGNiG Norway AS kontynuowała prace nad zagospodarowaniem powyższych złóż. Na potrzeby zakupu udziału w złożach oraz potrzeby inwestycyjne Jednostka Dominująca udzieliła spółce pożyczkę w kwocie 3.800.000 tysięcy NOK. Pożyczka jest uruchomiana w transzach a datę spłaty ustalono na grudzień 2022 roku. W 2008 roku spółka otrzymała następną transzę pożyczki w wysokości 688.000 tysięcy NOK. Saldo otrzymanej pożyczki przez spółkę PGNiG Norway AS na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiło 2.488.000 tysięcy NOK to jest 1.054.414 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku).

Jedynym właścicielem PGNiG Norway AS jest PGNiG S.A. w Warszawie. Przedmiot działalności PGNiG Norway AS obejmuje w szczególności eksploatację ropy naftowej i gazu ziemnego i inną działalność podobnego typu, jak również wszelką inną działalność z tym związaną. Dodatkowo PGNiG Norway AS ma możliwość zaangażowania się w projekty infrastrukturalne, jak np. budowa i operatorstwo na gazociągach.

Holandia - Libia

Spółka PGNiG Finance B.V. została zawiązana w dniu 14 września 2001 roku do obsługi emisji obligacji PGNiG S.A. denominowanych w EUR. Jedynym udziałowcem spółki jest PGNiG S.A. Jej kapitał zakładowy wynosi 20 tysięcy EUR to jest 83 tysiące złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku).

W styczniu 2008 roku Zarząd PGNiG S.A. podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wykorzystanie spółki PGNiG Finance B.V. na potrzeby prowadzenia działalności poszukiwawczo-wydobywczej na terytorium Libii. W tym samym dniu Zarząd PGNiG S.A. podjął Uchwałę w sprawie zmiany umowy i zarządu spółki PGNiG Finance B.V. oraz założenia przez tę spółkę oddziału w Libii. Zmiana umowy spółki została zarejestrowana w Holandii w dniu 4 lutego 2008 roku. Nową umową spółki dokonano zmiany jej nazwy na Polish Oil and Gas Company – Libya B.V. (POGC – Libya B.V.).

Zarząd spółki Polish Oil and Gas Company – Libya B.V. podjął działania, które doprowadziły do podpisania w lutym 2008 roku z firmą libijską National Oil Corporation umowy Exploration and Production Sharing Agreement (EPSA), określającej warunki realizacji projektu poszukiwawczo-wydobywczego w Libii w związku z wygraniem przetargu na koncesję w obszarze 113 o powierzchni 5.494 km², położonym na pograniczu basenów Murzuq i Gadamesh w pobliżu granicy z Algierią. Zgodnie ze złożoną ofertą przetargową, firma zobowiązała się do wykonania prac poszukiwawczych na łączną kwotę 108.000 tysięcy USD, w tym: 3000 km² sejsmiki 2D, 1500 km² sejsmiki 3D i wykonania 8 otworów wiertniczych.

W lutym 2008 roku została udzielona przez PGNiG S.A. na rzecz National Oil Corporation gwarancja dotycząca realizacji przez POGC – Libya B.V. zobowiązań koncesyjnych na kwotę 108.000 tysięcy USD to jest 319.874 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku).

W czerwcu 2008 roku PGNiG S.A. udzielił Spółce pożyczki w wysokości 20.000 tysięcy USD. to jest 59.236 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku). Środki z pożyczki, zgodnie z przedstawionym Planem Działalności na rok 2008, mają zapewnić realizację zobowiązań koncesyjnych w pierwszym roku działalności operacyjnej Spółki.

Udziały w koncesjach poszukiwawczych:

Projekt na Norweskim Szelfie Kontynentalnym

Do celów realizacji projektu na Norweskim Szelfie Kontynentalnym PGNiG S.A. powołała spółkę PGNiG Norway AS. W dniu 30 października 2007 roku PGNiG Norway AS nabyła od Mobil Development Norway A/S i ExxonMobil Production Norway Inc 15% udziałów w trzech obszarach koncesyjnych obejmujących złoża Skarv i Snadd oznaczonych (PL 212, PL 212B, PL 262). Pozostałe udziały należą do: British Petroleum (Operator) – 30%, StatoilHydro – 30%, E.ON Ruhrgas Norge – 25%. Podstawowym zadaniem spółki PGNiG Norway AS jest poszukiwanie i eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na Norweskim Szelfie Kontynentalnym oraz udział w projektach infrastrukturalnych związanych z morską działalnością przesyłową.

Zagospodarowanie złóż jest prowadzone przez British Petroleum wraz z PGNiG Norway AS, StatoilHydro i E.ON Ruhrgas. W wyniku unicyzacji złóż Skarv i Snadd ze złożem Idun na Norweskim Szelfie Kontynentalnym udziały poszczególnych spółek w obszarze eksploatacyjno-poszukiwawczym w przybliżeniu wynoszą:

British Petroleum (Operator)	24%
StatoilHydro	36%
E.ON Ruhrgas Norge	28%
PGNiG Norway AS	12%.

W chwili obecnej projekt Skarv wszedł w fazę zagospodarowania złoża. Rozpoczęcie wydobywania planowane jest w 2011 roku. Projekt zagospodarowania złóż obejmuje wykonanie 16 odwiertów,

w tym 7 do eksploatacji ropy, 5 – gazu ziemnego i 4 odwiertów iniekcyjnych (do zatłaczania). W późniejszej fazie odwierty iniekcyjne zostaną przekształcone w gazowe otwory eksploatacyjne w celu pełnego wyeksploatowania złoża. Mobilizację urządzenia wiertniczego przewiduje się w 2009 roku.

Zgodnie z szacunkami nakłady inwestycyjne na rozwój złóż wyniosą około 5 miliardów USD, z czego nakłady inwestycyjne Grupy wyniosą około 600 milionów USD.

Inne prace poszukiwawcze za granicą

PGNiG S.A. prowadzi prace poszukiwawcze w Pakistanie na podstawie Umowy zawartej pomiędzy PGNiG S.A. a Rządem Pakistanu w dniu 18 maja 2005 roku na realizację poszukiwań i eksploatację węglowodorów w obszarze koncesji Kirthar. Prace poszukiwawcze w obszarze bloku Kirthar prowadzone są wspólnie z firmą Pakistan Petroleum Ltd. zgodnie z podziałem udziałów i kosztów PGNiG S.A. – 70%, a PPL – 30%. Z uwagi na brak dostępnego urządzenia, rozpoczęcie wiercenia pierwszego otworu poszukiwawczego Rahman-1 zostało przesunięte na I kwartał 2009 roku.

W dniu 6 grudnia 2007 roku PGNiG S.A. podpisała umowę cesji udziałów w koncesji poszukiwawczo-wydobywczej 1/05 na obszarze Dani i objęła operatorstwo. Obecnie udziały wynoszą: PGNiG S.A. – 40%, Odin Energi A/S – 40%, rządowa firma duńska Nordsofonden – 20%. W dniu 5 kwietnia 2008 roku decyzją Duńskiej Agencji Energii powyższa koncesja została przedłużona do 5 października 2009 roku pod warunkiem wykonania zdjęcia sejsmicznego 3D o powierzchni nie mniejszej niż 50 km². W bieżącym roku wykonano reprocessing archiwalnych materiałów sejsmicznych 2D w celu lokalizacji zdjęcia sejsmicznego 3D, którego wykonanie planowane jest w 2009 roku. W dniu 3 kwietnia 2009 roku została zawarta umowa odkupu 40% udziałów w koncesji 1/05 na obszarze Danii od Odin Energi A/S. Wartość tej transakcji wyniosła 6,25 milionów koron duńskich to jest 3,74 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 3 kwietnia 2009 roku).

W 2007 roku PGNiG S.A. wygrała przetarg na koncesję poszukiwawczo-wydobywczą Bahariya (Blok nr 3) w Egipcie. Koncesja obejmuje obszar o łącznej powierzchni 4.414,4 km². Po ratyfikowaniu umowy PSA (Production Sharing Agreement) PGNiG S.A. przewiduje przeprowadzenie reprocessingu oraz 1.450 km² sejsmiki 2D.

W 2007 roku PGNiG S.A. wygrała przetarg operatorski i uzyskała prawo do prowadzenia prac poszukiwawczych na koncesji poszukiwawczo-wydobywczej numer 113 zlokalizowanej w basenie naftowym Murzuq (zachodnia Libia). W dniu 4 lutego 2008 roku na potrzeby prowadzenia projektu libijskiego spółka PGNiG Finance B.V. została przekształcona na Polish Oil and Gas Company - Libya B.V. Spółka uzyskała ze strony PGNiG S.A. gwarancję wykonania zobowiązań koncesyjnych. W dniu 25 lutego 2008 roku POGC Libya B.V. podpisała z państwową libijską firmą naftową National Oil Corporation umowę EPSA (Exploration and Production Sharing Agreement). Umowa ta została ratyfikowana przez rząd libijski 1 czerwca 2008 roku. Prace sejsmiczne 2D i 3D zostały rozpoczęte w I kwartale 2009 roku.

W lutym 2008 roku PGNiG S.A. podpisała list intencyjny z firmą Iranian Offshore Oil Company (IOOC) w sprawie zagospodarowania złoża gazowo-kondensatowego Lavan.

50.3. Kontrakty długoterminowe na dostawy paliwa gazowego

Umowy sprzedaży gazu bezpośrednio ze złóż

W grudniu 2008 roku zawarta została z ZAT umowa sprzedaży gazu zaazotowanego ze złóż Rylowa, Rajsko, Szczepanów i Wierzchosławice. Umowa ta pozwoli na zagospodarowanie dotychczas w niewielkim stopniu eksploatowanych złóż. Kontrakt został zawarty na okres 12 lat i przewiduje dostawy około 50 milionów m³ gazu rocznie od roku 2012.

Umowy sprzedaży gazu z sieci dystrybucyjnej i przesyłowej

W roku 2008 roku do systemu dystrybucyjnego i przesyłowego przyłączono 92 tysiące nowych odbiorców gazu ziemnego, z czego 84 tysiące do systemu gazu ziemnego wysokometanowego. Umowy zawarte z odbiorcami są umowami kompleksowymi tzn. zawierają elementy umowy sprzedaży oraz transportu paliwa gazowego. Spośród odbiorców przyłączonych w roku 2008 roku, około 1.950 odbiorców reprezentowało grupy taryfowe 5-10, w tym około 1.800 zostało przyłączonych do systemu gazu ziemnego wysokometanowego. Pozostali odbiorcy, w liczbie 90,2 tys. to odbiorcy należący do grup taryfowych 1-4 z których prawie 82,2 tys. przyłączono do systemu gazu ziemnego wysokometanowego. Realizacja niniejszych umów znajduje się w gestii Oddziałów Obrotu Gazem.

Ponadto, Centrala PGNiG S.A. zawarła 16 umów kompleksowych sprzedaży paliwa gazowego z odbiorcami zarówno do celów produkcyjnych (8 umów) jak również do celów dalszej dystrybucji (8 umów). Roczne szacowane ilości sprzedaży paliwa gazowego na 2009 rok w ramach niniejszych 16 umów są na poziomie powyżej 200 milionów m³.

Ponadto, PGNiG S.A. zawarła w 2008 roku umowy sprzedaży paliwa gazowego na potrzeby własne z operatorami systemu dystrybucyjnego oraz operatorem systemu przesyłowego, w tym z:

- GOSD Sp. z o.o. – obecnie Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.;
- POSD Sp. z o.o. – obecnie Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.;
- WOSD Sp. z o.o. – obecnie Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.;
- MOSD Sp. z o.o. – obecnie Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.;
- KOSD Sp. z o.o. – obecnie Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.;
- DOSD Sp. z o.o. – obecnie Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.;
- OGP GAZ-SYSTEM S.A. – w zakresie paliwa gazowego grupy L.

50.4. Kontrakty na zakup paliwa gazowego

W 2008 roku PGNiG S.A. importowała gaz głównie w ramach wymienionych poniżej umów i kontraktów, tj. długoterminowego kontraktu importowego z Rosji i Niemiec oraz umów średnioterminowych na dostawy gazu pochodzenia środkowoazjatyckiego jak również z portfela dostawców niemieckich:

- Kontraktu kupna – sprzedaży rosyjskiego gazu do Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 września 1996 roku z OOO "Gazprom eksport, obowiązującego do 2022 roku;
- Umowy sprzedaży paliwa gazowego Lasów z dnia 17 sierpnia 2006 roku z VNG-Verbundnetz Gas AG., obowiązującej do dnia 1 października 2016 roku;
- Umowy sprzedaży paliwa gazowego z dnia 15 września 2004 roku z VNG-Verbundnetz GAS AG/ E.ON Ruhrgas AG, obowiązującej do dnia 30 września 2008 roku;
- Umowy sprzedaży gazu ziemnego z dnia 17 listopada 2006 roku z ROSUKRENERGO AG, obowiązującej do dnia 1 stycznia 2010 roku włącznie z możliwością przedłużenia do dnia 1 stycznia 2012 roku;
- Umowy sprzedaży gazu Lasów 2008 z dnia 29 sierpnia 2006 roku z VNG-Verbundnetz Gas AG., obowiązującej do 1 października 2011 roku.

Ponadto w zakresie paliwa gazowego poza systemowego, stanowiącego zaopatrzenie dla poszczególnych regionów Polski, PGNiG S.A. importowała paliwo gazowe na podstawie obowiązujących poniższych umów i kontraktów:

- Kontrakt na wymianę gazu ziemnego z dnia 22 października 1992 roku z VNG-Verbundnetz Gas AG, kontrakt bezterminowy przedłużany corocznie aneksami (zaopatrzenie terenów przygranicznych po obu stronach granicy między Niemcami i Polską);
- Umowa na dostawę gazu ziemnego z dnia 26 października 2004 roku z NAK „Naftogaz Ukrainy”, obowiązująca do 2020 roku (zaopatrzenie regionu Hrubieszowa);
- Umowa sprzedaży gazu ziemnego z dnia 4 lutego 2004 roku z Severomoravská plynárenská a.s., która obowiązywała do dnia 31 marca 2008 roku; (zaopatrzenie miasta Branice).
- Umowy skomasowanych usług w zakresie dostaw gazu pomiędzy Severomoravská plynárenská a.s. a PGNiG S.A. z dnia 27 marca 2008 roku. Umowa weszła w życie 1 kwietnia 2008 roku i obowiązywała do 31 grudnia 2008 roku. Z dniem 1 stycznia 2009 roku została przedłużona na 12 miesięcy.

50.5. Informacja na temat nieodpłatnego nabycia akcji spółki PGNiG S.A. przez uprawnionych pracowników

Pracownicy Spółki na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji („Ustawa”), są uprawnieni do bezpłatnego nabycia 15% akcji Spółki. Powyższe prawo przysługuje tzw. uprawnionym pracownikom, to jest osobom o których mowa w artykule 2 pkt 5 Ustawy. Prawo do nieodpłatnego nabycia akcji powstaje po upływie trzech miesięcy od dnia zbycia przez Skarb Państwa pierwszych akcji na zasadach ogólnych.

W dniu 30 czerwca 2008 roku Skarb Państwa zbył na zasadach ogólnych jedną akcję Spółki PGNiG S.A.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 38 ust. 2 Ustawy, prawo do nieodpłatnego nabycia akcji Spółki przez uprawnionych pracowników powstanie w dniu 1 października 2008 roku i wygaśnie w dniu 1 października 2009 roku. W związku z tym, że w dniu 12 lutego 2009 roku weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z dnia 19 grudnia 2008 roku, zgodnie ze

znowelizowanym art. 38 ust. 2 termin wygaśnięcia do nieodpłatnego nabycia akcji Spółki został przesunięty na 1 października 2010 roku.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 Ustawy uprawnionym pracownikom przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia do 15% akcji objętych przez Skarb Państwa w dniu wpisania Spółki do rejestru, tj. nie więcej niż 750 000 000 sztuk akcji o wartości nominalnej 1 złoty każda. Lista uprawnionych pracowników została ustalona w grudniu 1997 roku i wynosi 61.516 osób. Zgodnie z przyjętym harmonogramem, proces wydawania akcji został uruchomiony w dniu 6 kwietnia 2009 roku.

Wartość rynkowa powyższego pakietu akcji na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania (7 kwietnia 2009 roku) wynosiła 2.512.500 tysięcy złotych.

Zgodnie z art. 38 ust. 3 Ustawy akcje nabyte nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników nie mogą być przedmiotem obrotu przed dniem 1 lipca 2010 roku natomiast akcje nabyte nieodpłatnie przez członków zarządu Spółki przed dniem 1 stycznia 2011 roku.

Podstawową zasadą MSSF 2 „Płatności w formie akcji” jest ujmowanie kosztu świadczeń pracowniczych w okresie ich faktycznego świadczenia. Prawa do bezpłatnego nabycia akcji wynikające z Ustawy miały z założenia stanowić rekompensatę za świadczenie pracy przez uprawnionych pracowników za okres przed wejściem ustawy w życie w szczególności za okres sprzed 1989 r., kiedy miały miejsce zmiany ustrojowe w Polsce. Zgodnie z MSSF 2 wartość powyższego programu powinna zostać określona na dzień ustalenia ilości akcji przypadającej na poszczególnych pracowników, w oparciu o wartość godziwą tych akcji. W przypadku PGNiG S.A. akcje będą wydawane z puli akcji należących do Skarbu Państwa. W związku z tym Spółka ponosi jedynie koszty administracyjne związane z operacją wydania akcji uprawnionym pracownikom.

51. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

- a. Zmniejszenie dostaw gazu z kierunku wschodniego oraz ograniczenie dostaw do dużych odbiorców. W związku z „konfliktem gazowym” pomiędzy rosyjskim dostawcą gazu Gazpromem a Ukrainą od dnia 2 stycznia 2009 roku występują ograniczenia w dostawach gazu dla PGNiG S.A. z kierunku wschodniego. W wyniku tego Spółka PGNiG S.A. podjęła decyzję o zmniejszeniu dostaw gazu do Zakładów Azotowych Puławy S.A. oraz PKN ORLEN S.A.. Ograniczenie dostaw występowało pomiędzy 7 a 19 stycznia 2009 roku. Spółka na bieżąco informowała o zaistniałej sytuacji komunikatami nr 1/2009, 2/2009, 3/2009, 4/2009, 6/2009, 7/2009, 11/2009, 12/2009, 13/2009, 14/2009. Zgodnie z ostatnim komunikatem (do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania) nr 29/2009 w tej sprawie, dostawy gazu ziemnego z kierunku wschodniego były realizowane na poziomie ok. 78% w stosunku do pierwotnie planowanych ilości. Oznacza to, że dostawy w ramach kontraktu z RosUkrEnergo AG nadal nie były realizowane. Brakujące ilości gazu były uzupełniane z podziemnych magazynów gazu, co pozwalało na pełne pokrycie zapotrzebowania odbiorców PGNiG S.A. na gaz ziemny. W związku z tym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, zapotrzebowanie na gaz ziemny klientów w Polsce było w pełni pokrywane.
- b. W dniu 22 stycznia 2009 roku Sąd Rejonowy dla Poznania-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Wielkopolskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. („WSG”). Kapitał zakładowy został podwyższony z kwoty 978.287 tysięcy złotych do kwoty 1.033.186 tysięcy złotych, tj. o kwotę 54.899 tysięcy złotych poprzez utworzenie nowych, równych i niepodzielnych 54.899 (słownie: pięćdziesiąt cztery tysiące osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć) udziałów o wartości nominalnej 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) każdy. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez jedynego wspólnika PGNiG S.A. i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci składników aktywów trwałych stanowiących elementy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej. Wartość ewidencyjna aktywów wniesionych w formie wkładu niepieniężnego w księgach rachunkowych PGNiG S.A. wynosi 54.899 tysięcy złotych. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego WSG Sp. z o.o. ogólna liczba głosów w spółce wynosi 1.033.186. PGNiG S.A. posiada 100% udziałów w spółce WSG Sp. z o.o., reprezentujących 100% głosów na zgromadzeniu wspólników.
- c. W dniu 28 stycznia 2009 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powołała w skład Zarządu PGNiG S.A. Pana Waldemara Wójcika, na stanowisko Członka Zarządu - Wiceprezesa PGNiG S.A. ds. Górnictwa Naftowego.
- d. W dniu 14 lutego 2009 roku nastąpiło odwołanie prokury Panu Markowi Dobryniewskiemu oraz Panu Waldemarowi Wójcikowi. Jednocześnie Zarząd PGNiG S.A. powołał na Prokurentów Spółki Pana Tadeusza Kulczyka oraz Pana Zbigniewa Króla.

- e. W dnia 23 lutego zakładowe organizacje związkowe działające w PGNiG S.A. rozpoczęły spór zbiorowy z pracodawcą. Spór zbiorowy dotyczy ustalenia wysokości wskaźnika przyrostu wynagrodzeń w roku 2009 w PGNiG S.A. Biorąc pod uwagę sytuację gospodarczą w kraju oraz sytuację ekonomiczną Spółki, Zarząd PGNiG S.A. podjął decyzję o nie uwzględnieniu żądań organizacji związkowych działających w PGNiG S.A. polegających na ustaleniu wskaźnika przyrostu wynagrodzeń na poziomie 11% w skali roku, w tym 5,5% do wykorzystania w pierwszym półroczu 2009. Zarząd PGNiG S.A. oświadczył, że dołoży wszelkich starań w celu wypracowania rozwiązań kończących spór, a zarazem uwzględniających możliwości finansowe Spółki.
- f. W dniu 2 marca 2009 roku Zarząd PGNiG S.A. poinformował, że analiza dotychczasowego przebiegu eksploatacji wskazuje na zmianę w zakresie prognozy wydobycia gazu ziemnego w 2009 roku, które zmniejszy się z poziomu ok. 4,6 mld m³ do ok. 4,3 mld m³. Nowa prognoza wydobycia gazu ziemnego wynika ze zgłaszanego nieznacznie niższego zapotrzebowania na gaz zaazotowany przez część klientów przemysłowych pobierających gaz bezpośrednio ze złóż. Dodatkowo na niższe prognozowane wydobycie wpływ mają przesunięcia planów inwestycyjnych dotyczących zagospodarowania nowych złóż gazu ziemnego, a także problemy natury geologiczno-złożowej występujące na aktualnie eksploatowanych złożach.